Polacy zbierajcie się i protestujcie przeciw barbarzeństwu prusaków!!

GAZETA POLSKA CHICAGO

BOŻE ZBAW POLSKĘ

PISMO LUDOWE DLA POLONII W AMERYCE.

No. 1. Chicago, Illinois, Czwartek, dnia 2-go Stycznia, 1902 roku. Rok 30.

ENTERED AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILLINOIS, AS SECOND-CLASS MATTER.

NA OFIARY

prześladowań pruskich złożyli na nasze ręce składki następujący ofiarodawcy:

J. Lewandowski, Joliet, Ill. $1,00, Wojciech Stasiewicz, Joliet, Ill., 50c, K. Kasiewicz, Princenton, Wis., 25c, Woj. Nowaczyk, Gaylord, Mich., 25c, Br. Nowaczyk i żona, Gaylord, Mich., 25c. Szczepan Pietrzak, Gaylord, Mich., 25c, And. Lewandowski, Athena, Ohio, 25c, Józef Kosiński, Chicago, 25c, Teodor Kosiński 25c, Fr. Krochmal 25c, Józef Wałęga 25c, Józef Drąg 25c, Jan Mazur 25c, Józef Niedbada 25c. Razem $4.75.

O dalsze składki choćby najmniejsze upraszamy jak najwcześniej. Otrzyjmy łzy męczennikom naszym jęczącym w kajdanach pruskich i protestujmy.

Wiadomości Zagraniczne.

Z Filipin.

MANILA, 26 grudnia. — Filipiński jenerał Samson i wszyscy inni przywódcy powstańcow na wyspie Bohol poddali się Amerykanom z 28 działami i 45 karabinami. Oddział półkownika Dougherty obecnie w prowincyi Laguna tłumi powstanie i pali barki i osady krajowców.

Senor Lopez, który w prowincyi Batangas utrzymywał stosunki z powstańcami, został powieszony. W roku 1898 powierzono mu 173 jeńców hiszpańskich, by ich zaprowadził na miejsce bezpieczne. Zamiast to uczynić, kazał on wszystkich wymordować; tylko 60 uciekło.

WASHINGTON, 27 grudnia. — Jen. Chaffee donosi z Manili, że kompania F 21 pułku piechoty d. 23 bm. w wąwozie 6 mil na południe od San Jote w prowincyi Batangas, musiała stoczyć krwawą bitwę z Filipińczykami, których 22 poległo. Szeregowcy Patrick A. Connely i Carney zostali ciężko ranieni za pomocą "bolos".

MANILA, 28 grudnia. — 18 żołnierzy z kompanii E 9 pułku piechoty pod dowództwem kapitana Schoffla, zostało napadniętych pod Dapday na wyspie Samar przez silny oddział "bolo men". Podczas bitwy poległo pięciu szeregowców, jeden kapral i jeden sierżant; 5 szeregowców zostało ciężko ranionych, a 1 lekko. Kap. Schoeffel również jest raniony, ale nie niebezpiecznie. W końcu udało się odeprzeć nieprzyjaciela.

* * *

Z Ameryki Środkowej.

COLON, 28go grudnia. — Nadeszła tu wiadomość, że kolumbijski dowódca powstańców jen. Marin d. 9 grudnia na czele 1,200 żołnierzy napadł na miasto Honda nad rzeką Magdaleną. Garnizon składający się z 430 ludzi bronił się od 6 godziny rano do północy. O godz, 8 rano otrzymał posiłki w liczbie 200 ludzi. Bitwa rozpoczęła się na granicy miejskiej, a zakończyła pod Caracoli, 9 mil od Honda. Wojska rządowe zwyciężyły. W czasie bitwy podobno poległo 400 ludzi.

CARACAS, Wenezuela, 29 grudnia. — Rząd wenezuelski zatrzymał handel na kolei niemieckiej, ponieważ berlińska spółka kolejowa niechciała użyczyć kolei na przewóz wojsk rządowych bez gwarancyi rządu, że nie poniesie żadnych strat ze strony powstańców. Wszystkie stacye kolejowe zajęło wojsko wenezuelskie i rozporządza kolejami niemieckiemi jak swojemi.

Poselstwo niemieckie w Caracas protestuje przeciw temu, ale Wenezuela protestu nie słucha, lekceważąc Szwabów, mając za sobą Stany Zjednoczone.

W całej Wenezueli zanosi się na ogólną rewolucyę. Rząd powołał wszystkie rezerwy pod broń i zajął wszystkie strategiczne miejsca i porty. Według depeszy z Colon, w Kolumbii, prezydent Salvadoru zaopatruje powstańców w broń i amunicyę. Podobne wiadomości nadchodzą ze wszystkich republik środkowo amerykańskich.

CARACAS, 29 grudnia.— Zawikłania w Wenezueli powiększyły się przez to, że zaszedł nowy powód do zatargu z Francyą, Senor Manuel H, Matos, jeden z przywódców rewolucyi, puścił był w dzierżawę część swoich posiadłości na dwa lata niejakiemu Secrestat z Bordeaux we Francyi. Jest to dozwolone ustawami obowiązującemi w Wenezueli. Rząd francuski zagroził prezydentowi Castro represaliami, jeżeli panu Secrestat natychmiast nie zostaną wypłacone należne mu dochody wraz z pokryciem szkód już poniesionych. Wenezuela w złych jest stosunkach z Francyą od toku 1895, nie zadowolniwszy pretensyi Francyi do odszkodowań za straty poniesione w skutek rewolucyi.

Amerykańskie i niemieckie okręty wojenne gromadzą się u portów Wenezueli. Trzy niemieckie okręty wojenne znajdują się pod St. Thomas, a jeden jest w Port of Spain na wyspie Trinidad. Mają one wkrótce zabrać się i utworzyć eskadrę. Amerykańskie zaś okręty na morzu karaibskiem zgromadzone tworzą potęgę większą, niż ta, ktora zniszczyła flotę Cervery.

* * *

Z południowej Afryki.

LONDYN, 27 grudnia. — Od lorda Kitchenera nadeszła z Johannesburga depesza następujaca: Jen. Rundle donosi, że w nocy dnia 24go grudnia obóz półkownika Firmana pod Zeefontein, składający się z trzech kompanij yeomanry i dwóch dział, został z powodzeniem napadnięty przez silny oddział Boerów pod Dewetem. Zachodzi obawa, że straty są ciężkie. Dwa pułki lekkiej konnicy ścigają Boerów. — Oddział pułkownika Firmana liczył około 400 ludzi.

LONDYN, 29 grudnia. — W bitwie pod Twefontein, jak donosi marszałek polny Kitchener, padło po stronie angielskiej 6 oficerów i 51 szeregowców, 8 oficerów i 112 szeregowców odniosło rany, 4 oficerów i około 100 szeregowców dostało się do niewoli.

LONDYN, 29 grudnia. — Rząd angielski ofiarował znowu Boerom zawarcie pokoju na warunkach, że wszelka własność zniszczona wskutek wojny będzie zapłacona przez rząd i wszyscy powstańcy znajdujący się pod bronią, otrzymają amnestyę.

Zawiadomienie powyższe otrzymał jen. Botha, ale nie znalazłszy w niem nic o niezawisłości Transwaalu i Oranii, odrzucił takowe i postanowił walczyć do ostatka.

* * *

Składki na naszych męczenników.

POZNAN, 24 grudnia. — Komitet wrzesiński tak się ukonstytuował, że prezesem wybrany został hr. St. Poniński z Wrześni, zastępcą pan J. Kościelski z Miłosławia, skarbnikiem ks. prob. Łabędzki, sekretarzem ks. Laskowski. P. J. Kościelski jako czynny członek komitetu poznańskiego oświadczył na zebraniu komitetu wrzesińskiego, że komitet poznański wybrał z pomiędzy siebie komitet ściślejszy poznański, który nie uważa się bynajmniej za władzę zwierzchnią komitetu wrzesińskiego, lecz za pośrednika w składkach i doradcę w sprawach prawnych.

KRAKOW, 24 grudnia.— Do dnia 8go grudnia wieczorem złożono na Wrześnię w Rzeszy niemieckiej:

Dr. Niegolewski marek 2460; Dziennik Poznański 13,-783,08; Kuryer Poznański 3576,50; Dziennik Kujawski 3186,c4; Praca 3000; Goniec Wielikopolski 1167,99; Lech 1038,39; Orędownik 778,47; Wielkopolanin 772,13; Gazeta Grądziądzka 692 85; Gazeta Toruńska 579,16; Katolik 562,34; Dziennik Berliński 505,75; Wiarus Bochum 270,-86; Postęp 256,95; Gazeta Opolska 94,62; Przyjaciel Ludu 92,50; Pielgrzym 70,10; Gazeta Kościańska 25; Gazeta Gdańska 16,25; Gazeta Olsztyńska 13 30; Gazeta Robotnicza 6,15.

W Galicyi: Czas kor. 15,-404—; Słowo Polskie 14 380.-36; N. Reforma 6855—; Dziennik Polski 5254,69; Głos Ludu 1504,08; Kuryer Lwowski 1559 73; Gazeta Narodowa 1480,40; Przedświat 629,06; razem w Galicyi 48,-147,92 koron czyli 40,925,75 marek.

Ogółem złożono 73,874,17 marek.

Biuro nadmienia, że niewiadomą jest rzeczą, czy gminy i komitety galicyjskie, oraz czeskie zebrane pieniądze poodsyłały już do wyżej wymienionych redakcyi. Jeżeli nie, to fundusz wrzesiński snadnie za kilka dni wynosić będzie 100,000 marek.

* * *

Austrya wobec Polaków.

BERLIN, 24 grudnia, — "Berl. Tagebl." ogłasza następującą sensacyjną wiadomość:

Cesarz Franciszek Józef wysłał osobiście telegram do Lwowa, ażeby policya tamtejsza w jaknajenergiczniejszy sposób zapobiegła dalszym demonstracyom antipruskim młodzieży.

Cesarz austryacki bierze również osobisty udział w rokowaniach, tyczących się w tej sprawie pomiędzy ambasadorem niemieckim hr. Eulenburgiem w Wiedniu a ministrem spraw zagranicznych, hr. Gołuchowskim.

Dalej pisze organ berliński, że demonstracye w Warszawie wykazały, jak niebezpieczną jest propaganda polska we wszystkich trzech zaborach. Zajścia przed konsulatem pruskim w Warszawie mają być wykorzystane jako pożądana sposobność zakroczenia przeciw Polakom równocześnie rządów pruskiego austryackiego i rosyjskiego.

* * *

Przeciw hakacie.

WARSZAWA, 24go grudnia. — Z Warszawy donoszą nam:

W demonstracyach przed konsulatem pruskim głównie wzięli udział 15 letni studenci, tak Polacy jak i Rosyanie. Ci wszyscy przed nadejściem policyi rozpierzchli się, a uwięziono starszych studentów, których jednak, po zapisaniu ich nazwisk, wypuszczono na wolność. Charakterystycznem jest, że żandarmerya rosyjska nie bardzo przeszkadzała manifestacyi przed konsulem niemieckim. Opowiadają, że gdy jeden ze stójkowych zbliżył się do żandarma i wyraził zdziwienie, dla czego już po demonstracyi pozwala publiczności przechodzić przez ulicę, gdzie się mieści konsulat niemiecki, żandarm odpowiedział: "A przecież szyby już wybitę, a nowych jeszcze nie wprawione".

* * *

Wstydzą się.

WARSZAWA, 24go grudnia.—Z Warszawy donoszą: Dwóch techników niemieckich (Bawarczyk i Saksończyk) pracujących w jednej z firm warszawskich zgłosiło się do pracodawcy, prosząc o zwolnienie z obowiązków. Dzielni ci ludzie wyznali, że po wyroku gnieźnieńskim sumienie nie pozwala im jeść dłużej chleba polskiego. Nie możemy tu ludziom patrzeć w oczy. Nie chcemy świecić czołem za bezwstyd. To były ich słowa. Mimo przedstawień pozostać nie chcieli.

Pomiędzy Niemcami znajdziemy wielu uczciwych ludzi, ale pomiędzy Prusakami, czyli Krzyżakami albo inaczej Hakatystami znaleść można samych tylko barbarzyńców, ludzi bez zasad ludzkich.

* * *

Podrygi szwabskie.

BERLIN, 25go grudnia.— Cesarz a właściwie rząd pruski, przekonawszy się, że sytuacya polska stała się za poważną, aby ją traktować lekkomyśjnie, zamierza dotrzeć do środowiska polskiego i zażegnać burzę.

Podczas gdy praca celem wynarodowienia Polaków nie ma ustać na chwilę, ale dalej być prowadzona z dotychczasową energią i bezwzględnością, błędy i omyłki rządu będą naprawione i środki zmienione bez żadnej fałszywej dumy. Pomiędzy innemi utrzymują w tutejszych kołach miarodajnych, że arystokracya polska zawsze lubiła i lubi wystawność, szyk, przepych, że niebacznie traci ogromne swoje majątki.

Arystpkracya polska nie może dobrze myśleć o rządzie pruskim w obec tego, że jego przedstawiciele jeżdżą powozami zaprzężonemi we dwa konie, podczas gdy arystokrata polski jedzie co najmniej w cztery konie. Bale urządzane przez przedstawiciela rządu pruskiego jenerała, są tak pozbawione blasku, świetności i dobrego smaku, że arystokracya polska nie chce na nich bywać.

Aby stosunki naprawić, będzie szwagier cesarski książe Fryderyk Leopold stale rezydował w Poznaniu. Dwór jego będzie urządzony z takim przepychem, że zaćmi najwspanialsze rezydencye w Poznańskim. Fryderyk Leopold jest niezmiernie bogaty, więc z własnej szkatuły będzie czerpał ile potrzeba, aby przysłużyć się sprawie, którą mu powierzono.

* * *

Nie ustąpi.

PEKIN, 26go grudnia. — Ciągłe pogłoski jakoby chińska cesarzowa wdowa miała zamiar wypuścić przez tyle lat trzymany ster rządu znajduje wiarę u rezydujących tu cudzoziemców, chociaż Chińczycy, którzy od dłuższego czasu pilnie śledzą działalność ministrów swoich, nie przypuszczają nawet, aby cesarzowa-wdowa miała dobrowolnie wyrzec się władzy, lub gdyby jej nawet wyrzekła się, to wyrzeczenie było szczere.

W Paotingfu czynią olbrzymie przygotowania na przyjęcie dworu. Fakt ten, że cesarzowa-wdowa zatryma się w Paotingfu, zdaje się potwierdzać mniemanie ogólne, że cesarz wróci naprzód do Pekinu.

Sir Robert Hart, który coraz większy wpływ wywiera na chińskie koła miarodajne, utrzymuje, że obecne rokowania z Rosyą o Mandżuryę są więcej obiecujące aniżeli poprzednie. Zdaje się, że Rosya zmodyfikuje pierwotne żądania swoje i tak ostatecznie umożliwi ugodę.

Rosya stawia trzy punkty: prawo do eksploatacyi kopalń, przywileje kolejowe i supremacya wojskowa. Chiny wyjdę najlepiej na tem, jeśli podtrzymają jaknajlepsze stosunki z mocarstwami. Atoli nie powinny pozwolić, aby te mocarstwa rwały jej szmaty ziemi.

* * *

O Mandżuryę

PEKIN, 26go grudnia. — Odbyła się tu pierwsza konferencya tutejszego ambasadora rosyjskiego Pawła Lessera z chińskimi pełnomocnikami: księciem Ching i Wang Wen Shao w sprawie traktatu o Mandżuryę. Ci ostatni nie okazują się wcale tak powolnymi w obec polityki rokyjskiej jak zmarły nie dawno Li Hung Chang.

Ich rządania wcale nie będą rządowi rosyjskiemu na rękę. Brzmią one w streszczeniu jak następuje:

Pierwsze: Ustanowlenie daty wycofania wojsk rosyjskich z Mandżuryi z pozostawieniem jedynie straży kolejowej o ograniczonej liczbie żołnierzy.

Drugie: Zniesienie paragrafu poprzedniego kontraktu zobowiązującego Chiny do niepowiększenia armii bez wiedzy Rosyi.

Trzecie: Ustanowienie daty oddania linii kolejowej New Chwang Shan Hai Kwan i umorzenie sumy żądanej przez Rosyą, tytułem odszkodowania, za naprawę tej linii kolejowej.

Czwarte: Zniesienie monopolu nadającego Rosyi wyłącznie prawo do kopalni w Mandżuryi.

* * *

Amerykanie w Azyi.

PETERSBURG, 27go grudnia.—Ze syberyjskich gazet dowiaduje się prasa tutejsza o fakcie, iż kapitaliści amerykańscy za sumę 36 millionów dolarów wydzierżawili od rządu rosyjskiego na 50 lat wielkie obszary ziemi w stepach Kirgizkich i że zamierzają na nich szukać węgla, srebra i miedzi. Obszar wydzierżawionej ziemi jest 670 wiorst długi a 200 szeroki.

* * *

Z Wenezueli.

CARACAS, Wenezuela, 29 grudnia. — Krzyżownik niemiecki Vineta zarzucił kotwicę w pobliżu La Guayra. Wkrótce przybędą inne niemieckie statki bojowe. Zdaje się, że Niemcy zarządzą blokadę portów wenezuelskich, jeśli Wenezuela trwać będzie w uporze i pretensyi niemieckich nie zaspokoi. Francya też ma jakiś rankor do Wenezueli.

WASHINGTON, 29 grudnia.—Prezydent wenezuelski Castro, przygotowuje się do odparcia najazdu niemieckiego na swój kraj, w tym celu powiadamia rząd Stanów Zjednoczonych, iż ma pod bronią 310,000 wojska i 10 okrętów uzbrojonych. Stany Zjednoczone powiadomiły urzędownie rząd pruski o swem stanowisku, jakiego się trzymać będą, gdyby przyszło do wojny pomiędzy Prusami a Wenezuelą.

1) Najazd na Wenezuelę będzie uważany za akt wojenny i za pogwałcenie doktryny Monroego. Na to rząd washingtoński nie pozwoli.

2) Blokada portów wenezuelskich spowodowałaby wojnę, przeciw czemu zaprotestowałyby Stany Zjednoczone, a w razie konieczności wystąpiłyby czynnie.

3) Stany Zjednoczone zapewiły rząd pruski, że może zająć port i skolektować swój dług prywatnie. Na żaden inny krok rząd washingtoński nie pozwoli.

ŻYCZENIA NOWOROCZNE.

Wszystkim abonentom "Gazety Polskiej" tak nowym, którzy u mnie gazetę zapisali jak i starym, którzy mi za nią zapłacili, jako też i samemu wydawcy, panu W. Dyniewiczowi, pozwalam sobie przez łamy niniejszej gazety złożyć życzenia szczęśliwego Nowego Roku, aby wszystkim Bóg błogosławił.—Życzliwy, Waw. Radomski, podróżujący agent.

Ostatnie Wiadomości.

BERLIN, 31 grudnia. — Stanowisko Niemiec wobec Wenezueli zostało dzisiaj urzędownie określone przez ministeryum spraw zagranicznych, a mianowicie, że Niemcy zastosują się w zupełności do doktryny Monroe'go i nie wylądują ani jednego żołnierza na ląd Whnezueli w celu zajęcia jakiejkolwiek części tej republiki. W razie zablokowania którego z portów, Niemcy nie użyją broni do niszczenia takowego.

ATLANTA, Ga., 31 grudnia. — Szalała tu ogromna burza deszczowa, która zrządziła znaczne straty w całej okolicy. Woda wezbrała w rzekach i pozalewała okolice nadbrzeżne. Cztery osoby utonęły zaskoczone powodzią. Komunikacya kolejowa przerwaną została w kilku miejscach. Około Notasul wykoleił się pociąg towarowy wskutek podmytych szyn i maszynista został zabity, a dwaj palacze śmiertelnie poranieni.

LONDYN, 31 grudnia. — Republiki Chili i Argentyna zakupują okręty w Anglii, a jeden z agentów oświadczył, że w całej południowej Ameryce zanosi się na ogólną wojnę, ale wszelkie przygotowania trzymane są w tajemnicy.

INTERES BANKOWY

Kurs pieniędzy, które wysyłamy do Europy, jest następujący:

	KURS	PORTORYUM
MARKA—do Niemiec, W. Ks. Poznańskiego, Prus Wschodn. i Zachodnich i Szląska	24 50/100	15c
GULDEN czyli ZŁR.—do Austryi, Galicyi, Czech Morawii i Węgier	41 40/100	25c
RUBEL— do Rosyi, Litwy i Polski pod Moskalem	52 85/100	25c
FRANK—do Francyi, Szwajcaryi i Belgii	18 68/100	15c
GULDEN—do Holandyi	42½	25c
KRONER—do Danii, Szwecyi i Norwegii	27 96/100	25c
LIRA—do Włoch	18 68/100	25c

Niewolno nikomu pośredniczyć w przesyłce pieniędzy, kto nie jest pod kontrolą rządową.

WŁADYSŁAW DYNIEWICZ.

Kalendarz Tygodniowy.

Styczeń, 1902.

2 C. Makaryusza, Fulgencyi.
3 P. Genowefy, Izaaka.
4 S. Tytusa, Izabeli, Eliasza.
5 N. Telesfora, Seweryna.
6 P. Św. Trzech Króli.
7 W. Walentego, Łucyana.
8 Sr. Seweryna, Fortunata.

POLSKA.

Pod Moskalem.

— Warszawa. Przed trzema laty podmiejskie okolice Warszawy jako to: Wola, Czyste, Mokotów, Sielce, Powązki i Brudno otrzymały powiększenie straży ziemskiej, bo tak zrobić w całem Królestwie doradził w swoim memoryale Imeretyński, a car zaznaczył, że to już dawno należało uskutecznić. Podwojono więc i potrojono liczbę strażników w tych okolicach, nałożono na każdą z tych gmin po 1500 i po dwa tysiące rubli rocznie na mieszkania dla straży; naczelnikom aż języki podębiały od wmawiania w obywateli tego dobrodziejstwa, aby tylko ci zgodzili się dać na mieszkania dla straży. Zgodzili się mieszkańcy, a właściwie wymuszono to od nich. No i cóż? Teraz tam gdzie dawniej nigdy nie zdarzały się napady na przechodniów, a drobne kradzieże powtarzały rzadko kiedy, dziś po godzinie jedenastej w nocy podmiejski mieszkaniec bez obawy nie może wyjść z domu, że go opryszki obedrą i zbiją, a kradzieże stały się tak częste, że niemasz nocy, w którejby ktoś nie był okradzionym, przyczem zuchwalstwo złodziei posunięte bywa do najwyższych granic: wysadzają drzwi okute, łamią sztaby żelazne, wyrywają okna, wchodzą po drabinach na piętra itp. A policya, a straż? Kryje się gdzieś po kątach, dzieląc się prawdopodobnie łupem ze złodziejami, no i strzeże złodziei, aby ich kto nie spłoszył i nie popsuł im roboty. Na ludzi, mówiąc prawdę pożytecznych, którzy gdzieś czasem zakują szpiega rządowego, tenże rząd wymierza karę śmierci, ale jeżeli łotrzyki zrabują i zbiją spokojnego człowieka, to rząd ani palcem nie kiwnie, choć tropienie złodziei i łotrów rozmaitych to jego psia powinność, bo przecież za to ściąga duże pieniądze? Czemu też ludzie nie upominają się o swoje.

Łomża. Wioska Stok w powiecie Ostrowskim, w gubernii Łomżyńskiej, spaloną została przez żołnierzy, stojących na kwaterze w Komorowie.

Żołnierze przychodzili do wioski, zaczepiali dziewczęta, popełniali gwałty i barbarzyństwa. Niektórzy gospodarze namówili tedy swoich parobków i dzielni chłopcy tęgo sprawiali skórę Moskalom.

Strażnik spisał protokół, była sprawa w gminie i żołnierze cieszyli się zawczasu, myśląc, że sąd bardzo srogo ukarze przestępców. Stało się jednak inaczej.

Sąd gminny naznaczył bardzo lekkie kary, a nawet tego gospodarza, którego córki zaczepiali żołnierze, skazał tylko na 7 rubli kary. Wyrok wydany został w piątek, a w sobotę o godzinie 3 w nocy wybuchł w Stoku pożar. Spaliło się 76 zabudowań, mnóstwo narzędzi gospodarskich, bydła, owiec, świń. Straty wynoszą około 30,000 rubli.

Kiedy przyjechał z Ostrowa naczelnik straży ziemskiej dla sprawdzenia wypadku, wyszli do niego ludzie z płaczem, skarżąc się, że to żołnierze przez zemstę podpalili wieś. Moskal wpadł w wściekłość i jednego staruszka (miał 80 lat) uderzył szpicrutą po twarzy, aż się krwią zalał, drugiemu dostało się kilka razy przez plecy. Potem podbiegł do gospodarza, u którego było złożone siano dla koni żołnierskich i o mało go nogami nie kopał, krzycząc: A czemu ty siana nie ratował, kiedyś widział że gore?!

— Panie naczelniku — tłomaczył się biedak — ja ledwo dzieci uratowaćmogłem.

Tak to ta dzicz moskiewska na wszystko sobie w nieszczęsnym naszym kraju pozwala.

Włocławk. — Pomimo nieurodzaju tegorocznego i nie bacząc na to, że w Rosyi już mrą z głodu, wielce nabożny i miłościwy rząd moskiewski dla kilkunastu czynowników swoich buduje drugą już cerkiew we Włocławku (wojsko tam ma swoją cerkiew). Komitet budowy zwrócił się do magistratu miasta Włocławka z żądaniem bezpłatnego wydania drzewa z lasów miejskich na budowę "świątyni miejscowej." Ze względu, że dwadzieścia jakieś tysięcy ludności katolickiej we Włocławku ma cztery kościoły, a żydzi mają swoją bóżnicę, Niemcy zaś swoją kirchę, magistrat skierował dziwaczne żądania komitetu cerkiewnego do zarządu lasów państwowych. Zwrócił się komitet do leśnictwa rządowego, ale tam spotkał go zawód, gdyż leśnictwo odpowiedziało, że prawo pozwala mu dawać drzewo na budowę cerkwi tylko w tym wypadku, gdyby miejscowi mieszkańcy byli biedni, a ponieważ mieszkańcy Włocławka są zamożni, przeto mogą sobie sami wybudować "świątynię."

Komitet cierkiewny, jak zwykle robią Moskale, sięgnął wyżej do władzy o poparcie swojego żądania i rząd nakazał magistratowi dać bu dulec na cerkiew we Włocławku!.. Jak widzimy to rząd moskiewski, który ze skradzionych nam lasów, dziś jeszcze posiada ich za jakieś trzysta milionów rubli, nie chce już dawać drzewa na opał dla szkółek, ale i na budowę swoich prawosławnych cerkwi, które tak potrzebne w naszej ojczyźnie jak dziura w moście.

Pod Prusakiem.

W. KS. POZNAŃSKIE.

— Poznań. Nowe wydawnictwo ogłasza "Dzien. Pozn." W pierwszej broszurze omówiona będzie wyczerpująco sprawa wrzesińska. Broszura ta będzie następnie przetłomaczona, celem informacyi dla innych narodów na różne języki. Napisania tej broszury podejmuje się p. Józef Mycielski z Kobyle pola, przeznaczając cały dochód na dzieci ofiar procesu gnieźnieńskiego.

Poznań. Polski "Dom Przemysłowy" wystawiony kosztem trzech czwartych miliona marek już jest pod dachem. Ogólne wyrażamy tutaj uznanie publiczności dla budowniczego Frankiewicza za to, że dachu na tym Domu Przem. nie ustroił niemieckiemi gołębnikami jakich liczba teraz coraz więcej się mnoży. Styl w tym dachu jest zupełnie podobnym do ustroju w nowym kompletnie budynku, jaki p. Frankiewicz postawił przy placu Bernardyńskim, a ogólnie się wszystkim znawcom podoba.

Sroda. Ks. prałata Jażdżewskiego wybrano członkiem dozoru szkolnego, ale rejencya odmówiła potwierdzenia.

Buk. Majątek Mieściska w powiecie szamotulskim, mający 265 hektarów obszaru kupił pan Bogacki z Poznania od pana Kośmidra, właściciela Wielkiej wsi pod Bukiem.

Czempiń. — Pani Sadowska z Jerzyc, jadąc do Czempinia, wysiadła za wcześnie z wagonu i dostała się pod koła, które jej na miejscu śmierć zadały.

Pan Wł. Nowak z Izabeli donosi nam, że wiadomość, jakoby brat jego miał się handlem dziewcząt zajmować, jest nieprawdziwą. — Dotknięci tą wiadomością, proszą o sprostowanie.

Obrzycko. — Na przystanku kolejowym w Penskowie przy przekładaniu buraków z wozów dominialnych do wagonu włódarz Pietraszewski z Penskowa chciał wagon dopchnięty zatrzymać, ale w nieuwadze dostał się głową pomiędzy bufory wagonu i te mu w jednej chwili głowę zgniotły tak, że padł trupem.

Piła. Zaprojektowano znów kolej żelazną z Piły przez Wronki, Pniewy i Lwówek do Zbąszynia. Podsekretarz stanu w ministerstwie kolei żelaznych przyjmował d. 16 zm. deputacyą w tym celu wysłaną do Berlina i oświadczył, że projekt ten może liczyć na uwzględnienie ministerstwa.

Sprzedaż majątków. — Landbank sprzedał majątki Oczkowice i Wygodę pod Rawczem panu Louis Rosenthalowi za 740 tysięcy marek. — Pan Waligórski kupił majątek Ostronie w powiecie chodzieskim za 240 tysięcy marek od tajnego radzcy Pollacka, a sprzedał majątek Górę w powiecie poznańskim wschodnim za 140 tysięcy marek panu Kronheimowi z Bydgoszczy.

SZLĄSK PRUSKI.

— Zaborze. Na kopalni "Królowej Ludwiki" górnicy Mueller i Buła odnieśli bardzo ciężkie rany. Założywszy nabój, nie zdążyli wczas się usunąć a rozpryskujące się odłamy węgla ciężko ich poraniły. Zaopatrzono ich na miejscu i odwieziono do lazaretu.

Zaborze. Mularz Kozubek zatrudniony był naprawianiem kanału, przez który przechodziła główna rura gazowa. Rura nie musiała być szczelną, albowiem wydobywający się z niej gaz ogłuszył Kozubka. Po pewnym czasie zauważono nieprzytomnego i odwieziono do lazaretu. Nie odzyskawszy jednak przytomności wkrótce umarł.

Tarnowskie góry. — W ostatnich wyborach do rady miejskiej zostali wybrani w 3 oddziale pp.: majster powroźniczy, Józef Jarosz, kupiec Rurański, masarz Fielscher, majster piekarski Fojcik i pozasłużbowy urzędnik kolei Chribek. W 2 oddziale pp: fizyk powiatowy dr. Rinke, kupiec Adolf Panowski, lekarz Streckenbach, kupiec Moeller i kupiec Neuman.

Laurahuta. — Sztygar Gembalski, zatrudniony na szybie "Richtera" usiłował popełnić samobójstwo, strzeliwszy do siebie dwa razy z rewolweru. Jedna z kul przeszła na wylot brzuch, druga utkwiła w ciele. Ciężko rannego, bez nadziei do życia, odniesiono do knapszaftowego lazaretu. Gembalski od roku chorował i mimo wszelkich starań nie mógł odzyskać zupełnego zdrowia. Przypuszczają więc ogólnie, że w chorobliwem rozdrażnieniu targnął się na życie.

W Studziennie pod Raciborzem srożył się w tych dniach wieczorem wielki pożar. Ogień powstał w stodole właściciela Tomiczka i przeniósł się wkrótce na sąsiednie zabudowania właściciela Psoty. Ze stodoł nie zdołano nic uratować prócz jednej młockarni. Jedynie pomyślnemu kierunkowi wiatru i dzielnej pomocy sąsiadów zawdzięczać należy, że ogień na dalsze gospodarstwa się nie przeniósł. Na miejsce pożaru przybyły straże pożarne z Raciborza, Sudoł i Starej wsi.

Mikulczyce. W tych dniach miał się odbyć w naszej wiosce ślub. Wszystko było przygotowane, goście się zjechali, muzyka przybyła z Gliwic, wszystkiego było pod dostatkiem — tylko młodego pana jak nie widać tak nie widać. Goście się cieszyli mocno, zjedli co było nagotowane i tańczyli ochoczo. Na drugi dzień przysłał młody pan list z Wrocławia z oświadczeniem: "Niech moja narzeczona bierze sobie, kogo chce — ja jadę w świat." Młody pan pracował w Rudzie i ma pochodzić od Rybnika.

Zawodzie. Aby przyjść do pieniędzy butnik Kośnik z Zawodzia wziął się na następujący sposób: Poszedł do urzędnika stanu cywilnego i zameldował śmierć swego 2 letniego synka, na co otrzymał tak zwaną sepulturę. Z dokumentem tym zaszedł do kasy hutniczej i wziął na pogrzeb kilkanaście marek. Na drugi dzień przyszedł powtórnie do urzędnika stanu i oświadczył, że dziecko przyszło do siebie i żyje. Urzędnik zmiarkował, że sprawa nieczysta i zarządził śledztwo, z którego się wykazało, że Kośnik dopuścił się oszustwa. Kośnik pociągnięty zostanie do odpowiedzialności sądowej.

Król. Huta. — Między Hajdukami a Nomiarkami znaleziono 18-letnią dziewczynę, Rudzką z Król. Huty w sobotę między 7 a 8 godziną wieczorem zamordowaną w przykopie. Nieszczęśliwa ofiara zbrodni szła z polecenia matki po pomyje do p. Elfenbeina. Gdy powracała, została napadnięta i okropnie pokaleczona. Oko jedno miała wyżgane, na tyle czaszki trzy rany, szyja od karku ku piersi przecięta i jeszcze po innych miejscach ciała zadano jej rany. Nieboszczka znana była jako porządna dziewczyna. O mordercach nic dotąd nie słychać.

Król. Huta. Podejrzani o popełnienie zbrodni na dziewczynie Rudzkiej są dwaj bracia Psiukowie. Jeden z nich mieszka w Król. Hucie, drugi w Imielinie. Psiuka w Król. Hucie aresztowano, podczas gdy brat jego uszedł. Wysłano za nim list gończy.

Katowice. — Pierwsza wiadomość o straszliwem nieszczęściu na linii kolei Bendzin-Sielce nie była zupełnie dokładna. Sprawa miała się tak: Pociągiem osobowym odchodzącym w sobotę z Sosnówca o godz. 4 po południu odjeżdżają przeważnie górnicy i hutnicy oraz dzieci do Ząbkowic i okolicy. Jeden z robotników miał ze sobą galon benzyny, która w niewytłomaczony dotąd sposób eksplodowała. Wypadek zdarzył się w dwie minuty po wyruszeniu pociągu ze stacyi w Bendzinie. W okamgnieniu płomienie zajęły dwa wagony trzeciej klasy. Powstał okropny krzyk i przerażenie. Ponieważ pociągu nie można było na razie zatrzymać, kilka osób wyskoczyło na ziemię, spychając za sobą innych. W straszliwym tym ścisku trzech robotników poniosło śmierć na miejscu, jedenastu odniosło ciężkie rany z poparzenia. Dwa wagony spaliły się doszczętnie; resztę pociągu tylko z trudnością uratowano. Z jaką przerażającą szybkością ogień się szerzył, można wnioskować ztąd, iż straszliwa scena trwała zaledwie 8 minut.

Ciężko poranionych opatrzono tymczasowo, nazwiska zabitych jeszcze nie znane.

Pod Austryakiem.

GALICYA.

— Kraków. Z Żywca piszą nam: Rada gminna w Żywcu idąc za śladem innych miast uchwaliła onegdaj przeznaczyć 100 koron na ofiary prusactwa.

100 koron na Wrześniaków przeznaczyła Rada miasta Stryja.

W szerokich kołach panuje rozgoryczenie, że nasza reprezentacya w Wiedniu nie znalazła dotychczas sposobności poruszenia tej sprawy w parlamencie.

Lwów. Piszą ze Stanisławowa: Dużo u nas się pisze i pisało o tem, aby raz wszelkie napisy w języku hakaty, czy to na plakatach, lub szyldach się okazujące, usuwać. Jednak skutku wielkiego tych nawoływań prasy nie ma i często sążniste plakaty, drukowane jedynie w tym, tak miłym dla nas języku zapowiadają u nas w Stanisławowie jaki koncert lub przedstawienie niemieckie. Jest na to sposób, któryby raz na zawsze zaradził radykalnie tej niewłaściwości. Poprostu każdym razem obok napisu lub szyldu niemieckiego należałoby przykleić kartkę wielkości ćwiartki papieru z literami H. K. T. Za skutek ręczę.

Tarnów. Młodzież seminaryum nauczycielskiego urządziła wieczór ku czci Mickiewicza. Punktem kulminacyjnym wieczorku było przemówienie prof. Czajkowskiego, który poświęcił słów kilka bohaterom sprawy narodowej w Wrześni. Z prawdziwym bólem napiętnował wyznanie wrześnieńskiego nauczyciela: "Byłem Polakiem, lecz nim więcej nie jestem." Wyraził radość, że hakata pruska minęła się z celem, bo, zamiast zagłuszyć, spotęgowała poczucie jedności narodowej. Wezwał młodzież, aby objawione uczucia nie były objawem tylko chwilowych porywów, lecz przejawem głębokich, trwałych przekonań, aby w posłannictwie jej kierowało nią życzenie wieszcza: "by książki moje zbłądziły pod strzechy," bo jeżeli wszystkie dzieci odczują boleść toczonej robactwem zbrodni Matki-Ojczyzny, wtedy odzyska Ona dawną potęgę i siłę.

Pozatem oklaskiwano odczyt p. Hadalskiego, występ chóralny i orkiestralny uczniów seminaryum pod kierownictwem p. Studnickiego i zbiorową deklamacyę z "Konfederatów barskich."

Jasło. — Sokół jasielski wydał gorącą odezwę do obywateli z wezwaniem o składanie datków na ofiary wrześnieńskie. Odezwa kończy się następującemi słowy: "Ale nie dość na tem: Prócz datków i współczucia, nam wyżej trzeba się wznieść. Precz z towarami pruskiemi! Ani na chwilę nawet nie wątpimy, że nasi panowie kupcy zerwą z firmami krzyżaków, jak już gdzieindziej zrywają, a matki-Polki jasielskie prosimy na wszystko, co drogie, by zawiązawszy się w komitet stały, strzegły wykonania tego najważniejszego dzisiaj postulatu narodowego. Ani jeden towar z rąk pokalanych krwią polską nie powinien znaleźć się odtąd w domach naszego miasta!"

Ottynia. Rocznicę zgonu Adama oraz powstania listopadowego uczcił tutejszy oddział Uniwersytetu ludowego im. Mickiewicza w niedzielę. Obchód odbył się w Czytelni robotniczej przy niezwykle licznym udziale publiczności. Przemawiał gorąco delegat stanisławowski uniwersytetu ludowego, poczem program wypełniły śpiewy chóru robotniczego i orkiestry własnej, gra na cytrze p. Matzki, odczyt p. Lorensa i piękna deklamacya panny Regerównej, która wygłosiła silny poemat Fr. Nowickiego p. t. "Krzyżacy."

KORNEL UJEJSKI.

Dnia 8go grudnia odkryły się opony pomnika K. Ujejskiego we Lwowie i twarz jednego z ostatnich wieszczów Polski spozierać będzie ciągle na nowe pokolenia, na ich pracę i zawody i zwycięstwa.

On niedawno poszedł z pośród nas, w dalekie światy uniósł jęki swej lutni potężnej wszystkim bolem i skargą nabrzmiałej, A pieśń jego została, a nadzieja że "sto słońc spadnie wrogom na znak" spuścizną jest pokolenia, co z nim razem wymiera, najmłodszym czasom i ludziom dzisiejszym.

I wtedy, gdy z krwi roku 46, gdy z pożogi i mordów bratnich uniósł pieśń miłości i przebaczenia tylko, a pieśń zemsty na rękę, co mieczem ślepym kierowała i wtedy, gdy łzami krwawemi dolę naszą opiewał, stał się narodowi swemu rosą ożywczą i ulgą w męczarniach, bo mu drogę wskazywał na przyszłość, bo tajemnicę dziejów jego rozjaśniał — tajemnicę wielką: "przez lud do wolności".

On, śpiewak wielki, bratnich mordów nie chciał, ale nie chciał i niewoli ludu, to też na pieśniach jego miliony się kształcą, toż z "Maratonu" jego siłę miłości ziemi ojczystej, cierpie młódź polska, "Skargi Jeremiego" w duszach ludu polskiego huczą miłości Ojczyzny i zemstą wrogowi, toż w "Pogrzebie Kościuszki" obudzenie was ogromnych a martwych widnieje. On był jednym z ostatnich wielkich śpiewaków bojów polskich i krwi polskiej, po nim już tylko głucha przyszła praca i szare życie, w którym żyjemy.

To też dziś, gdy we Lwowie pomnik staje Kornela Ujejskiego, wspomnienie czasów niedawnych, a odległych w serce się wżera smutkiem i tęsknotą, że i dziś nie lepiej na świecie, że i dziś:

"Na naszych braci palące się stosy
Na synów naszych jęczących na palu
Gromny dorzucasz — miast chłodu i rosy..

CO TO SĄ BLOKHAUZY.

Lord Kitchener zabezpieczył tory dróg żelaznych na teatrze wojny i część terytoryów obu rzeczypospolitych (14,700 mil kwadr. Transwalu i 17,000 mil kwadr. Oranje) za pomocą blokhauzów.

Korespodent londyńskiego "Daily News" opisuje owe blokhauzy w sposób następujący: jest to rodzaj chaty okrągłej o płaskim dachu, zrobionej z blachy. Blachy tworzą ścianę zewnętrzną i wewnętrzną; przestrzeń między obu blachami wypełnia piasek i drobne kamienie. W tych ścianach są strzelnice dla karabinów. Kula karabinowa nie przebija takiej ściany; mogłaby je zniszczyć kula działowa. Każdy blokhauz jest otoczony rowem i tak zwaną krynoliną z drutu kolczastego celem utrudnienia ataku i walki ręcznej..

Blokhauzy stoją w odległości tysiące metrów jeden od drugiego i połączone telefonem. Prócz tego komunikacyę utrzymują patrole piesze. Do tych patrolów są używani murzyni; oprócz tego garnizon (8—10 ludzi) każdego co drugiego blokhauzu składa się z czarnych; nawet komendantem jest murzym.

Ten opis korespodenta posiada dlatego cenne znaczenie, że po raz pierwszy autentycznie i niezbicie stwierdza, iż Anglicy w walce przeciwko Boerom posługują się czarnymi. A że Anglia rozpoczęła wojnę niby to w imię cywilizacyi europejskiej, przeto wynika z tego, że murzyni zostali w Afryce apostołami tejże cywilizacyi.

Następujący Panowie są upoważnieni do zapisywania abonentów, odbierania obstalunków na książki, robienia kontraktów za anonse i odbierania pieniędzy za Gazetę i za książki.

Alberta, Minn., W. Wiśniewski.
Ashton, Nebr., Thomas Jamrog, 428 South Bond Street.
Berlin, Wis., Wojciech Treder.
Buffalo, N. Y., A. F. Górski, Jakób Johnson, F. Knaszak.
Bay City, Mich., Walenty Wróblewski.
Bronson, Wincenty Ławniczak.
Bryan, Texas, Józef Kosh.
Cato, Ark., A. Micek.
Chicago, Ill., Stanisław Lauferski, Stanisław Budzbanowski.
Clever Bottom, Józef Pillot i Fr. Piątek.
Connelsville, Pa., Fryderyk A. Kail.
Delano, Minn., Szymon Kittok.
Dubois, Bonifacy Ziarnik.
Duelm, Minn., Józef Fischbierek.
Detroit, Mich., Jan Lemke, Józef Deja.
Dillonvale, Ohio, St. Borowski.
East Saginaw, Mich., Ignacy Poplewski.
Grand Rapids, Mich., Polikarp Doff, 166 — 7th Street.
Fearburn, Wis. Fr. Okoń.
Hofa Park, Wis., Andrzej Holewiński.
Isadore, Mich.—M. Brzeziński.
Lexington, Minn., Spiczak.
Lemont, Michał Nowacki.
Leo, Rosseau Co., Minn., T. J. Kulas.
Milwaukee, Wis., Jakób Woźniak.
Milwaukee, Wis., Józef Kwaśniewski, 4634 Becher Street.
Minnesota-Lake, Minn., Józef Saule.
Minto, N. Dakota, Fr. Ronkowski.
Mt. Carmel, Pa. P. Myszczyński lb. 337
Mt. Carmel, Pa., L. Jankowski.
Nanticoke, Pa., Jan Sosnowski.
Northeim, Wis., Józef Saweda.
Owatonna, Minn., C. Grabarkiewicz.
Perham, Minn., Philip Ososki.
Pittsburgh, Pa., Władysław Szewczuga.
Philadelphia, Pa., E. H. Friedlander i J. Chudyszewicz.
Polonia, Wis., A. Sikorski.
Shamokin, Pa., A. J. Złotorzyński.
Shenandoah, Pa., Józef Rudnicki.
South Bend, Ind., Fr. Kowalski, A. Markowski.
Stevens Point, Wis., Jan Kobisiak i W. Kieliszewski.
Argyle, Minn., Ignacy Kierzek.
St. Hedwig, Texas, Thomas Felike.
St. Louis, Mo., Józef Nybak, 132 Blair ave.
Sobieski, Ill., i Hammond, Ind., Adam Stachowicz.
Carbonado, Wash., G. W. Stanton.
Wilkes Barre, Pa., Józef Czernik.
Wiley, Mason Co., Mich., W. Pacholski.
Wilno, Minn., Anastazy Gołata.
Winona, Minn., M. Daszkowski.
Yorktown, Texas, J. B. Kasprzyk.
Dunkirk, N. Y., M. Michalski, 106 Gazelle st.

BOHATERSTWO I ŚMIERC.

Opowiadanie z 1831 roku.

Armia rosyjska, mając zamiar atakowania Warszawy, podsunęła się pod to miasto w nocy z dnia 5 na 6 września 1831 r. i wśród gęstej ciemności jesiennej otoczyła je ze wszystkich stron.

Armia ona była ogromna: liczyła razem piechoty jazdy koło 83 tysięcy głów i miała 390 armat.

W Warszawie natomiast znajdowało się wówczas zale dwie 33 tysiące żołnierza. Z tych parę batalionów pozostało w mieście, dla utrzymania porządku. Na szańcach zaś do boju stanęło trzydzieści jeden i pół tysięcy, a więc prawie trzy razy mniej, niż było wrogów. Bitność i bohaterstwo polskiego żołnierza byłyby jednak starczyły za liczbę i odniosły zwycięstwo, gdyby nie fatalne warunki, w jakich walka się toczyła, — gdyby nie przeciwności.

Pierwszą z tych przeciwności był brak dzielnego wodza głównego, któryby mógł był objąć dowództwo nad waleczną wiarą i pokierować mądrze całem działaniem.

Jenerał Krukowiecki bowiem, który przywłaszczył sobie wielką władzę, był człowiekiem lichego charakteru, a duszę miał nikczemną, tchórzliwą. To też w dniu walki roztrzygającej nie pomagał, ale szkodził raczej świętej sprawie.

Drugą przeciwnością, która spowodowała przegraną, było rozpowszechnione wśród wojskowej starszyzny polskiej mniemanie, że nieprzyjaciel zwróci główne siły swoje nie na Wolę, lecz na inne przedmieścia warszawskie, zwane Mokotowem.

— Wola — mówili nasi jenerałowie — ma najsilniejsze fortyfikacye, okopy, szańce, reduty, więc wrogowie na nią nie uderzą. Nie zechcą przecież brać wołu od rogów. Mokotów natomiast jest punktem najsłabszym. Więc Moskwa tamtędy wdzierać się będzie. Tam przeto, na Mokotowie, trzeba najwięcej żołnierza ustawić, najlepsze działa dać.

Rachuba ta, niestety, zawiodła! Nieprzyjaciel zwrócił główne kolumny ku Woli. A tam garnizon był szczupły, liczył zaledwie 1317 głów, — do skutecznej zaś obrony całego szańca trzeba było conajmniej cztery tysiące piechoty.

Pomimo sił tak szczupłych z naszej strony, walka trwała długo, mordercza i bohaterska, bo żołnierz polski umie bronić ojczyzny i za nią umierać, a pięknym przykładem świecili mu niektórzy wodzowie, — w pierwszym rzędzie jenerał Sowiński.

Sowiński miał za sobą chlubną przeszłość rycerską. W 1812 roku, podczas wojny Francyi z Rosyą, bił się walecznie w wojsku polskiem, które dopomagało Francuzom przeciwko wspólnemu wrogowi. W wojnie tej dosłużył się rangi podpułkownika artyleryi i utracił nogę, kula nieprzyjacielska urwała mu ją na polu bitwy.

Ani kalectwo jednak, ni wiek podeszły nie przeszkodziły Sowińskiemu walczyć za ojczyznę w powstaniu Listopadowem z roku 1831. Młodzieńczy ogień gorzał w jego piersi, a chęć służenia Polsce zdwajała siły. W dniu 6go września sam żądał od wyższej władzy wojskowej, aby mu powierzono obronę szańca na Woli, który był punktem najważniejszym, a zarazem najniebezpieczniejszym. Może przeczuwał w sercu, że to bój jego ostatni, że w dniu tym bohaterska śmierć uwieńczy żywot pełen chwały, bo ci, co widzieli go wówczas, opowiadają, że wyglądał, niby prorok natchniony. Z czarnych jego oczu sypały się iskry zapału, czoło, srebrnym włosem zwieńczone, jaśniało pogodą, wyniosła postać rycerska prostowała się dumnie, śmiało, zwycięsko!

— Jenerale—mówił do sławnego Dembińskiego, który w pierwszych zaraz chwilach bitwy pośpieszył na Wolę, aby zbadać jej środki obrony—jenerale, żałuję dziś bardziej, niż kiedykolwiek, mojej nogi, gdyż dzisiaj byłaby się ona najlepiej ojczyźnie przydała. Bądź jednak spokojny: łatwo mnie nie wezmą!

A silnym słowom rycerza polskiego towarzyszył grzmot armatni. Dwieście dział grało i szedł jęk po ziemi naszej, szańce krwią jęły się farbować, śmierć szerokie roztoczyła dookoła panowanie...

Po dwóch godzinach morderczego ognia jenerałowie rosyjscy dali hasło do ataku. — Ura! ura! — brzmią w powietrzu dzikie wrzaski i kolumny moskiewskie, pewne zwycięstwa, rzucają się na nasze szańce, ale tu czeka ich bój zacięty.

Całe kolumny dwóch jenerałów, Geismara i Sulimy, uderzają na szaniec 54, którego broniły jeno dwie kompanie polskie i przez długi czas zdobyć go nie mogą,—przez długi czas krwawe bagnety polskie spychają napadających z wałów do fosy. Wdarli się nakoniec, wydają okrzyk zwycięstwa... Zawcześnie! bo oto w samym szańcu wre bój zażarty... A gdy wszystkie środki obrony zostały wyczerpane, wtedy komendant szańca, Ordon, cisnął zapalony lont w magazyn z prochami i wysadził redutę (reduta — kwadratowa fortyfikacya, otoczona głęboką fosą, wałem i ogrodzeniem, najeżona działami) w powietrze. Wraz z gromadą nieprzyjaciół zginęła i garstka Polaków, ale nie poddała się, nie uniżyła przed najezdcą...

Wspaniały ów czyn Mickiewicz uwiecznił we wspaniałym wierszu pod tytułem: "Reduta Ordona".

Chlubną walkę toczy i szaniec 57. Broni go zaledwie stu trzydziestu siedmiu Polaków, uderza nań sześć batalionów moskiewskich, a jednak nikt nie myśli o poddaniu się, o cofnięciu choćby na krok jeden. Żołnierz polski gardzi śmiercią, walczy do ostatniej kropli krwi, pada ze świętem imieniem ojczyzny na ustach. A kiedy znalazł się młodzieniaszek jakiś, jeden jedyny, co o pardon zawołał, własny oficer szpadą go przeszył, aby przed hańbą ustrzedz.

Ale cóż poradzić mogło bohaterstwo, choćby największe, przeciwko sile przeważnej nieprzyjaciela, zwłaszcza, że inni jenerałowie, prócz Dembińskiego, nie spieszyli, przez zbrodniczą zaiste lekkomyślność, na odsiecz zagrożonej Woli?...

I oto wróg zdobywa, piędź za piędzią, pole bitwy, krwią zbluzgane, trupem okryte... Co żyje jeszcze, co uszło bagneta, skupia się pod wodzą mężnego Sowińskiego, za kościołkiem przedmiejskim, który redutę bohatera zasłaniał.

I znowu wszczyna się bój krwawy, rozpaczny — na śmierć, nie na życie!...

Po trupach braci, Sowiński przedziera się wreszcie z garstką swoich do kościoła. Tu zasuwa drzwi: wznosi wał obronny z ławek, sam umieszcza się u stóp ołtarza i mężnie odpiera natarcie wroga.

Ale ostatnia ta walka, a raczej rzeź, krótką zaledwie miała trwać chwilę. Żołnierze polscy padają, jeden po drugim, z piersią przeszytą ostrzem bagnetów. I oto nad ciałami poległych widnieje już tylko wyniosła postać Sowińskiego. Żołnierze moskiewscy, upojeni zwycięstwem, zdziczali od mordu, rzucają się ku niemu i nagle stają jak wryci. Z twarzy bohatera szedł taki blask niezłomnej woli, męstwa ofiary, że podniesione ramiona żołdaków opadły bezwładnie. Nie śmieli uderzyć.

— Proś o darowanie ci życia, wołaj: Pardon! — wrzasnął któryś z Moskali, odzyskując przytomność.

Po twarzy Sowińskiego przemknął płomień gniewu. On miałby się ukorzyć, prosić o łaskę!...

— Oto masz pardon Polaka! — zawołał z uniesieniem, topiąc żelazo w piersi wroga.

Były to ostatnie jego słowa. Runął u stóp krzyża, znaku męki, przebity ostrzem dziesięciu bagnetów...

I śmierć jednak okrutna nie zdołała zgasić w nim rycerskiej wspaniałości. Znać było, że w tych kształtach piękna mieszkała dusza. "Spokojną twarz Sowińskiego, bohaterskie jego rysy podziwiali wszyscy"—powiada dowódca rosyjski w raporcie swoim z krwawych walk tego dnia krwawego...

M. Wysłouchowa.

ODEZWA DO UNISTÓW.

W "Wiarusie" winońskim, znajdujemy odezwę kapelana Unii Polskiej w Ameryce do towarzystw należących do tejże organizacyi, którą pozwalamy sobie zamieścić dosłownie:

"Cel naszej Unii, jak to każdy z nas wie, jest: być wiernym Bogu i wierze Ojców naszych, i pracować dla Ojczyzny podług sił naszych.

Naszej ojczyźnie od stu lat przeszło dzieje się krzywda. Podstępnie wydarto nam wolność, podzielono na części, by tem snadniej zabić ducha polskości i miłości utraconej ojczyzny. Przy tem aby łatwiej przerobić naród nasz na niewolników i służalców swoich, pozbawiono go jego naturalnych przewodników, to jest księży i biskupów. Jednych wtrącono do więzienia, drugich wywieziono w zimne lochy Sybiru, a kościoły obrócono na stajnie i magazyny. Naród patrzał na to upokorzenie i nieszczęście swoje, płakał, bolał, ale nie poddawał się zwątpieniu.

Gdy ta ohydna praca wrogów Polski w nakłanianiu do wyrzeczenia się własnej mowy, zwyczajów, obyczajów, nie odnosiła skutku, rząd pruski wziął się na inny sposob; — oto asygnuje kilka set milionów marek ze skarbu na wykupno gruntów polskich, a oddanie ich Niemcom, — by tym sposobem usunąć nienawistny sobie żywioł polski. — Lecz gdy i to nie skutkowało, a miliony stopniały, zaciekłość krzyżacka do wszystkiego co polskie — widząc, że starszych nie może przerobić na Niemców, rzuca się na biedne, bezbronne dzieci, aby te słabe istoty wydrzeć Polsce i rodzicom, a przerobić na Niemców.

Wiadomo Wam, że posyłanie dzieci do szkoły w Prusach jest obowiązkowe i pod karą, a nauczyciele sami Niemcy.

Otóż z tych szkół rząd pruski zrobił czyste męczarnie dla dzieci polskich, i miejsce znęcania się nad niemi. — Zabroniono im mówić po polsku, chociaż inaczej nie umieją. — Kazano modlić się po niemiecku, czego znowu dzieci nie rozumieją. — A gdy te maleństwa ani mówić, ani modlić się po niemiecku nie mogły, bo nie umiały, skazywano je na ciężkie bolesne kary, bito je aż do krwi, i zmuszano tym barbarzyńskim sposobem do wyrzeczenia się polskiej mowy i polskiego pacierza.

Gdy zaś tak obite i pokaleczone dzieci w szkole pruskiej z płaczem skarżyły się rodzicom, to też ci, gdy z sercem przepełnionem boleścią, udają się w pokorze do nauczycieli, żaląc się swej krzywdy i prosząc o łagodność dla swych dziatek, zostali wypchnięci za drzwi, wytoczono im proces o obrazę nauczycieli i nieposłuszeństwo dla niemczyzny, wtrącono do więzienia, a dziatki dalej poniewierano i bito.

Ta krzywda wyrządzona rodzicom, i płacz niewinnych dziatek podniósł się aż pod obłoki. — Bóg spojrzał na tę krzywdę, poruszył cały świat, a narody osłupiały ze zgrozy, patrząc na te bezprawia Prusaków, znęcających się nad biedną dziatwą polską, nie umiejącą i nie mogącą się bronić. — Rodziców im zabrano i wtrącono do więzienia, aby tak te biedne sieroty pozbawione rodzicielskiego serca, nie miały się gdzie użalić swej krzywdy, wypłakać i przytulić do łona macierzyńskiego, gdy pruska ręka je krzywdzi i prześladuje, jako pisklęta wyrzucone z gniazda własnego niewdzięczną ręką Prusaków wystawione są może na głód, zimno i niewygody.

A tak, jak głos i płacz matek niewiniątek mordowanych przez Heroda w Palestynie podniósł się aż do Boga, i całe niebo zadrgało na taką zbrodnię, tak znowu na głos i płacz matek i ojców dziatek polskich mordowanyah i katowanych przez Niemców we Wrześni, za pacież polski i polską mowę, zadrgały serca całego narodu polskiego, i rzekłszy: my będziemy matką i ojcem tym małym męczennikom za sprawę narodową.

Cały świat, wszystkie narody uszanowały ten święty zapał narodu małych dziatek polskich w obronie swej polskiej mowy i polskiego pacierza, — podniosły się głosy oburzenia na Prusaków, których uważano za ludzi postępu i krzewicieli oświaty, a tymczasem przekonano się, że to są barbarzyńcy i tyrani.

Otóż, drodzy Uniści, patrząc na to dzieło bezbożne pastwienia się nad dziatwą polską, nie jest dosyć uwielbiać ten hart duszy ich, lecz pomyślmy, że matki i ojce tych dziatek jęczą w więzieniach pruskich, a one zostawione bez opieki, ostatecznie ustałyby na duchu, zwątpiały i zginęły.

Idźmy więc za przykładem całego naszego narodu i pośpieszmy z pomocą tym małym bohaterom i męczennikom za sprawę polską!

Niechaj każde towarzystwo, należące do Unii, złoży jaknajrychlej obfitą składkę na ten cel i prześle do Zarządu Administracyjnego, a ten prześle tę jałmużnę na ręce komitetu wskazanego mu przez Kapelana.

Spełnienie tego czynu, nie wątpię, będzie ochotne, — co będzie dowodem, że Uniści rozumieją prawdziwy cel Unii, do której należą i umiejętnie pracują dla dobra ojczyzny.

Ks. D. Majer.

PLAN WROGÓW.

Od czasu gdy zostaliśmy pozbawieni własnych rządów, państwa zaborcze używały i używają najrozmaitszych środków celem zgnębienia naszego narodu. Różnica pomiędzy owemi "środkami," jakie do nas pragną stosować, jest ta tylko, że jedne od drugich bywają głupsze, boleśniejsze dla nas, lub coraz to nikczemniejsze. Cel zaś jeden i ten sam zawsze. Chcą nas ogłupić, abyśmy nie mogli rozróżnić złego od dobrego. Chcą nas zubożyć, bo—nędzarz łatwiej się daje z prawej sprowadzić drogi, a myśląc o pustym żołądku, nie może myśleć o obowiązkach Polaka, i o przyszłości ojczyzny. Chcą byśmy żyjąc w ciemnocie, nędzy i niezgodzie — upadli moralnie, bo takich i zgnębić najłatwiej i przed światem możnaby wołać: patrzcie—to naród upadły, a więc i do samodzielnego życia niezdolny!

Żeby wyliczyć wszystkie niegodziwe rozporządzenia, przepisy i t. p. sztuczki, jakie Moskwa i Prusy dla Polaków przyrządzają w swych politycznych warsztatach, nie starczyłoby tomów całych. Wszystkie jednakże ich usiłowania poszły na marne, bo Polacy poznali się zawsze na farbowanych lisach w porę, i z drogi obowiązków sprowadzić się nie pozwolili. Przeciwnie, naród nasz cały pod każdym względem zaczął się rozwijać i dążyć za postępem a nieraz i wrogów wyprzedza. Wściekłość ich ogarnia na widok, że naród nasz nie tylko nie słabnie ale potężnieje, że świadomość narodowa wzrasta a elementarz polski coraz milej zaczyna być widzianym i pod słomianą strzechą rolnika, i w piwnicy i na strychu ubogiego mieszkańca miast. A za elementarzem szło światło, a światło rozjaśniło myśl człowieka, dawało wiarę, rozgrzewało serce, budziło nadzieję i wzywało do pracy, wytrwałości i walki z gnębicielami.

Nie ma prawie tygodnia, w którym nie podalibyśmy jakiegoś nowego ciosu, skierowanego przeciw nam przez zaborców, a ciosy te w ostatnich czasach powtarzają się tak często, że dziwić się wypada wyuzdanej podłości sie paczy pruskich i moskiewskich, a zarazem wytrwałości, z jaką naród polski znosi te plagi z rezygnacyą i nadzieją lepszej przyszłości.

Gdy wróg spostrzegł swoją wobec nas bezsilność, zaczął się zastanawiać, w czem leży nasza siła, w czem tkwi ta niedająca się złamać moc naszego ducha?

I doszedł wróg do przekonania, że siła nasza leży w miłości naszej do przeszłości politycznej narodu, że siła ta opiera się na miłości religii ojców naszych, że siła ta tkwi w miłości do naszego pięknego języka, którym ojcowie czy to podczas bojów, czy w ustroniu wiejskiego zacisza zasyłali korne do Stwórcy pienia; języka, którym matki nasze opowiadały dzieje narodu, wlewały miłość dla Przedwiecznego Boga, dla kraju i braci; języka, który wsławili na cały świat poeci nasi.

Więc rzucił się wróg z całą zaciekłością na te trzy czynniki naszego życia, na te trzy podstawy naszej siły.

I najprzód rzucił się na wiarę katolicką; grabi, niszczy i na cerkwie lub koszary przerabia kościoły nasze a wierne sługi ołtarza i Boga pędzi na Sybir lub gnębi w więzieniach. Rychło jednak spostrzegł, żeśmy wiarę ojców pokochali jeszcze goręcej, a kościoły zaczęliśmy budować w sercach naszych i że — wiara nie boi się ani kul ani bagnetów!

Więc postanowił wróg zochydzić przeszłość naszą, sfałszować historyę Polski, zbeszcześcić czyny pradziadów, aby młodzież ucząc się w szkołach z książek umyślnie na rozkaz rządu wydrukowanych, a zupełnie z prawdą niezgodnych, przestała kochać to co było, to co nasze, to co polskie.

Naturalnie i na tem się wróg zawiedzie, i to mu się nie uda, aby nas wynarodowić, przerobić na Prusaków lub Moskali, aby nas zetrzeć z powierzchni ziemi. Przecierpieliśmy już tyle i przygotowani na wszystko, z rezygnacyą oczekujemy, co będzie dalej.

Ale przyznać trzeba, że tą drogą wiele nam rząd już krzywdy wyrządził, bo dzieci ucząc się fałszów, nie zawsze mają sposobność poznać prawdę i niegodne usiłowania rządu. Falsze te więc przyjmują za prawdę i lekceważą sobie tę jasną i ukochaną przeszłość naszą, tylu niezliczonemi czynami bohaterów uświetnioną.

Zdarzało nam się niejednokrotnie i w kraju i tu nawet w Stanach Zjednoczonych słyszeć ludzi dość wykształconych i dobrej woli, czerniących naszą przeszłość dlatego właśnie, że nie wiedzieli, że to wszystko, czego ich uczono w szkołach o przeszłości naszej, było fałszem. Dlatego też Polacy wszędzie, a tu w wolnej Ameryce w szczególności, starać się powinni poznać historyę Polski taką, jaką ona była w rzeczywistości.

Aby ją znów poznać, trzeba czytać dzieje narodu naszego napisane nie przez historyków płatnych przez rządy zaborcze i pozostających na ich służbie i żołdzie, ale przez historyków, którzy służyli i służą sprawie polskiej i kłamstwa zadawane naszej przeszłości rzucali i rzucają oszczercom w oczy.

Spyta się może niejeden, skąd wziąć takiej prawdziwej historyi? inny znów może powie, że historyi czytać nie lubi, bo to rzecz nudna, lepiej czytać bajki, opowiadania i romansy.

Obowiązkiem tutejszych dziennikarzy być powinno, aby od czasu do czasu zamieszczali urywki historyi naszej. Gdy lud nasz, który mało kiedy spotyka się z podobnemi artykułami, zagustuje w nich, sam będzie się domagał i szukał takowych, a przez to pokocha swą przeszłość i będzie skorszym do pracy dla Polski. Nie zapominajmy o tem, że historya jest mistrzynią życia, jest matką nauk; a jeżeli komu, to naszemu wychodźtwu potrzebną jest nauka, potrzebną jest oświata, aby zniweczyć i skrzyżować skierowany przeciw zgnębieniu nas—plan wrogów.

GAZETA POLSKA W CHICAGO.

Oldest Polish Newspaper in the United States.

APPEARING EVERY THURSDAY.

ESTABLISHED 1873.

Represents the interests of nearly 2,000,000 Poles residing throughout the United States & Canada.

Subscription Two Dollar per Year.

RATES OF ADVERTISING:

ONE INCH	1 year	$45.00
	6 months	$26.25
	3 months	$15.00
	1 month	$6.00
	one time	$3.00
One line one time		75c

Reading Matter 10 cents per line of insertion.

The *Gazeta Polska* read in all the States and Territories of the Union, in Canada, Mexico, Central America, South America, in Great Britain and Ireland, France, Germany, Austria, Servia, Switzerland, Turkey, in Asia, Africa and Australia, and in all the provinces of ancient Poland, is really a *First Class Advertising Medium.*

All communications ought to be addressed:

W. DYNIEWICZ,
PUBLISHER "GAZETA POLSKA,"
532 Noble st., Chicago, Ill.

We have over 400 works of our own Publication and Edition, and Imported Books.

GAZETA POLSKA W CHICAGO.

Najstarsze czasopismo polskie w Stan. Zjedn.

Wychodzi we czwartek każdego tygodnia.

PRENUMERATA ROCZNA:

W Stanach Zjedn., Meksyku i Kanadzie $2.00
W Europie, Ameryce Środkowej i Południowej, Azyi, Afryce, Australii $3.00

POSZUKIWANIA krewnych i znajomych nie wynoszące jednego cala druku na jeden raz 50 centów, następnie połowę ceny.

POSZUKIWANIA na jeden raz jak i ogłoszenia o założeniu jakiego przedsiębiorstwa dla abonentów naprzód płatnych, bezpłatnie.

ABONENCI zmieniający pomieszkanie, powinni podać stary adres i dołączyć 10c (w znaczkach poczt.) na opłatę zmiany adresu.

PIENIĄDZE należy przesyłać przez Money Order, Express lub w liście registrowanym. Kwoty niższe od dolara można przesyłać w znaczkach pocztowych.

Rękopisów nie zwracamy.

Wszelkie listy i pieniądze adresować należy:

W. DYNIEWICZ,
532 Noble st., Chicago, Ill.

Pierwsza Księgarnia Polska w Ameryce posiada: *Książki sprowadzone z Europy, oraz przeszło 400 dzieł i dziełek własnego wydania i nakładu.*

TELEFON MONROE 1256.

CHICAGO, 2 STYCZNIA, 1902.

ROZKAZ POCZTY.

W tych dniach otrzymaliśmy od Departamentu Pocztowego w Washingtonie zawiadomienie, które w angielskim języku brzmi następująco:

"A subscription to any publication, entered as second class matter, must be discontinued, when the time for which it is paid in advence has expired".

Po polsku znaczy to:

"Wysyłka każdej gazety, która jest wysyłana pocztą jako przedmiast drugiej klasy (second class matter), musi być natychmiast przerwaną, skoro tylko skończy się czas przedpłaty (opłacenia obonamentu z góry za gazetę").

Rozkaz powyższy niezawodnie będzie podpisany przez nowomianowanego poczmistrza jeneralnego Stanów Zjednoczonych i stanie się prawem obowiązującem.

Rozkaz powyższy znaczy tyle, że żadnemu wydawcy nie będzie wolno wysyłać gazety nikomu, bez opłacenia za nią z góry, a gdy się czas przedpłaty skończy, gazeta musi być wstrzymaną. Przekroczenie tego prawa czyli rozkazu, pociągnęłoby za sobą te następstwa, że główna poczta wykreśliłaby tę gazetę z przedmiotów wysyłanych pocztą jako przedmioty drugiej klasy, (second class matter), do których należą wszystkie gazety.

Niniejszym zawiadamiamy naszych prenumeratorów, że stosownie do rozkazu poczty, gdy odbierzemy potwierdzenie urzędowe, zmuszeni będziemy wszystkim tym, którzy nie płacą gazety naprzód, wysyłkę wstrzymać do czasu aż otrzymamy przedpłatę.

Prosimy zatem naszych abonentów, którzy jeszcze nie opłacili swojej gazety naprzód, o przysłanie swej prenumeraty, żeby regularnie odbierać mogli gazetę i uniknęli nieprzyjemności wstrzymania gazety.

Kto opłaci Gazetę Polską na cały rok naprzód, dostanie premię za dolara książek, jak opiewa ogłoszenie na stronicy pierwszej.

Z bratniem pozdrowieniem W Dyniewicz.

CO MÓWIĄ I PISZĄ O BARBARZYNSTWIE PRUSAKÓW.

W mowie wypowiedzianej w austryackiej radzie państwa zwrócił się hrabia Dieduszycki przeciw oszczerczym zarzutom, podniesionym ze strony niemieckiej przeciwko Polakom. Mowca odpiera te oszczerstwa z całą stanowczością i oznacza je jako kłamstwo. Zarzutów tych — powiada — nie podniósł rząd pruski, ani niemiecki, ale partya, będąca naszym największym wrogiem; twierdzi ona, że Polacy utworzyli jakieś sprzysiężenie, że stali się niebezpiecznymi dla tego państwa.

Moi panowie! Są rzeczy, które poruszają boleśnie uczucia każdego człowieka, tem boleśniej jednak dotykają one tych, którzy posługują się tym samym językiem, mają tę samą historyę i tę samą kulturę.

Dlatego można pojąć, że zajścia po za granicami tego państwa wywołały najboleśniejsze uczucia wśród Polaków w Austryi.

Jeżeli tu w tej sprawie przemawiam, to czynię to nie w jakimś zamiarze, lub w nadziei, że coś potrafię zmienić. Czynię to jedynie, aby uzasadnić zupełną bezpodstawność zarzutów, które w ostatnim czasie po za granicami Prus przeciwko nam podniesiono, a które najlepiej uzasadniają całą perfidyę wrogów polskości w kraju, który jest prastarą siedzibą Polaków, sięgających jeszcze czasów legendarnych, a w którym przed dziesięciu jeszcze laty, zdawało się, że użytym będzie wobec Polaków kurs łagodniejszy. Ale były to złudzenia.

Tem boleśniej odczuto później, że mądrość owego państwa uznała za stosowne chwycić się najostrzejszych środków przeciwko Polakom.

Ludność państwa austryackiego, przyzwyczajoną do tej pierwszej zasady sprawiedliwości, aby dzieci w szkołach ludowych uczono w języku ojczystym, musiała się dowiedzieć, że język ojczysty został w pruskiej części Polski wyrugowany, bo nawet zakazano prywatnej nauki języka polskiego. (Głosy: Słuchajcie, słuchajcie).

Wrażenie, jakie to wywołało, może każdy sobie wyobrazić. Proszę, aby Niemcy sobie przedstawili, co by oni powiedzieli, gdyby się dowiedzieli, że w jakimś zakątku świata w podobny sposób postępują z ich rodakami.

Ale rodacy nasi wtedy zapanowali nad sobą i nie przyszło do żadnych głośnych demonstracyi. Wtem dowiedziano się, że w środku Europy zakładają komisyę kolonizacyjną, jedynie w tym celu, aby wyrugować i zniszczyć Polaków.

Za pieniądze polskie i polskie podatki chcą wyrugować Polaków, wykupywać z ich rąk majątki i dalej je sprzedawać. (Głośne wyrazy oburzenia ze strony Polaków).

Co by się stało, gdyby to zrobiono jakiemuś innemu narodowi? I wtedy jednak myśmy milczeli. Zaraz potem wydalono musowo z Prus poddanych austryackich dlatego jedynie, że są Polakami.

Dalej nastąpiło zatrzymywanie listów z polskiemi adresami. Przeciwko temu zastrzegliśmy się dopiero w delegacyach na ostatniej sesyi, nie mieszając się do spraw wewnętrznych obcego państwa.

Nastąpiły szykany z listami, połączone ze szkodą dla publiczności i dla handlu.

W tem mówiliśmy o tem w delegacyach, nie wspominając ani słowa o wewnętrznych stosunkach innego państwa, dziś po zajściach we Wrześni po raz pierwszy musimy o tem wspomnieć. Mowca wskazuje na to, że nauka religii jest przez kościół wskazaną w języku ojczystym. Mimo to zaprowadzono naukę religii w języku niemieckim.

Dowiedzieliśmy się o tem i milczeliśmy dalej. Wtem stało się, że dzieci stawiły bierny opór przeciw takiemu udzielaniu nauki religii. Przyszło do chłostania dzieci, co dzisiaj oficyalnie niby zaprzeczają. Rodzice, którzy przeciw temu się bronili, zostali ukarani, mimo, że nawet nie było potrzeba policyi do wezwania ich, by się rozeszli.

Mowca wskazuje w ostrych słowach na postępowanie z Polakami nie austryackimi i mówi: nie jesteśmy tak szaleni, aby się dopuścić jakichś dyplomatycznych intryg.

Mowca sądzi jednakże, że naród byłby łatwiej zapanował nad swemi uczuciami, gdyby zajść tych dopuścili się byli Tatarzy, ludzie niższej kultury, a nie państwo konstytucyjne, państwo niemieckie.

Nasi najwięksi wrogowie rozpowszechniają bajki o polskich intrygach.

To jest wprost śmiesznem. Naród polski wie, że krzywdy, jakie mu wyrządzono, niby nie mogą być naprawione na drodze dyplomatycznej.

Naród polski wie o tem, że robienie sprzysiężeń przeciw pokojowi Europy byłoby jego nieszczęściem i nie da się do tego zawieść, tak jakby chciały żywioły dla nas nieprzyjazne.

My nie mieszamy się do tego, że inne państwa wprowadzają sobie zasady, uznane przez siebie same, chociaż nie moralne, ale zastrzegamy się z całą stanowczością przeciw temu, jeżeli ktoś się chce mieszać do sporów naszego państwa.

Musimy się zastrzedz przeciw temu, aby ci, którzy są mniej moralni, a zatem mniej ludzcy i mniej doskonali, starali się także swoje wpływy do naszego państwa przenieść.

Ubolewamy z powodu demonstracyi publicznych i zawsze ubolewać będziemy, jeżeli przeciw dyplomatycznemu zastępcy jakiegoś państwa, ludność przedsięweźmie jakieś kroki, albo jeżeli obrazi godła jakiegoś państwa.

Ale zgoła wypraszamy sobie, aby nam zakazywano walki na polu umysłowem. Gdzie chodzi o sprawę uczuć i duszy, tam nie ma granic, także "sic volo sic iubeo", Cezara nie może przekroczyć tych granic.

Nadzieja Polaków w każdem państwie polega na pracy kulturnej, na ich przekonaniach i w tem, że kiedyś może praktyka odniesie zwycięstwo. (Oklaski u Polaków).

Austrya jest jedynem państwem, które postawiło, jako zasadę, równouprawnienie narodów, a jest rzeczą parlamentu przeprowadzenie tej zasady.

Spodziewać się należy, że sprawiedliwość której tu szukają, zostanie też odnaleziona.

Bardzo dobrem byłoby to, gdyby ci mężowie niemieccy, których tutaj w tej sali szukamy, ale nie znajdujemy, powiedzieli słowa przestrogi do wszystkich narodów bez względu na to, że nie są obcej narodowości. Mowca wyraża nadzieję, że przyjdzie dzień, w którym będzie nam danem odwrócić się od tego obrazu prześladowania jednego narodu przez drugi w imię t. zw. idei, która umożliwia, że ludzie nazywający się ludźmi kulturnymi nie szanują przykazań Boskich: "Nie kradnij i nie zabijaj"! w zastosowaniu do innych narodów.

Prezes węgierskich ministrów potępił agitacye wszechniemieckie bezwzględnie. Wszechniemcy podnieśli wielki krzyk żądając, że kanclerz Buelow ma zganić ostro prezesa ministrów węgierskich, ale kanclerz Buelow wie dobrze, że tego zrobić nie może, boć byłoby to początkiem końca aliansu pruskiego z Austrowęgrami.

Prasa francuska z ogromną życzliwością omawia wypadki zwracające uwagę Europy na kwestyę polską. Wszystkie wielkie dzienniki poświęciły im artykuły szlachetne; wiele z nich przedrukowało w całości lub w ustępach list Sienkiewicza.

W ostatnim numerze "Journala" pani Severine na czele dziennika pomieszcza wprost entuzyastyczny artykuł o "Polsce." Oto początek tego pięknego artykułu:

"Kto utrzymywał, że Polska umarła? Kto nie czuł, że jej rozdarte części żyją tem samem tchnieniem, heroicznem, cierpliwem, niezwyciężonem?

"Taką, jaką była nazajutrz po ostatecznej klęsce, taką została poprzez koleje lat. Jeśli nawet wzrok ludzkości, zwracał się ku innym męczennikom, kolejno bardziej aktualnym, mającym jeszcze krew do przelania i resztki miecza w dłoni, nadzieja i wiara Polski nigdy nie słabła...

"Polska wierzy w przyszłość, oczekuje cudu, jest ciągle tą samą wizyą, którą mieliśmy przed oczami w dniach młodości u szczytów wzgórza, w białej nagości na krzyżu — córka Prometeusza, naśladownica Chrystusa, z sercem szarpanem przez trzy orły...

"Z pozoru tak pozbawiona krwi, tak omdlewająca, że każdy mógłby przypuszczać, iż już skonała — a ona jednak skupiała resztki siły, aby żyć.

I w istocie, co chwila, każdy, kto jej pozostał wierny, odczuwa drżenie, świadczące, że Polska żyje."

Severine opowiada o swoich wrażeniach, jakie odniosła w zetknięciu z Polakami, o Polakach, których poznała na kongresach w sprawie powszechnego pokoju; zdaje sprawę z zajść we Wrześni i pisze: "Jedno mnie tylko dziwi, że czaszki katów nauczycieli nie rozprysnęły jak zbyt dojrzałe granaty pod pięścią oburzonych ojców!" Severine pisze, że Francya doskonale pojmuje oburzenie Polaków, manifestacye w Krakowie, we Lwowie, w Warszawie; wylicza te wszystkie manifestacye i dodaje: "a przez ten czas Niemcy biczują tylko kilka małych dziewczynek."

Artykuł kończy się następującym zwrotem: "Quo vadis, Polonia?" "Idę przez ostateczne zaparcie się i cierpienie, przez katowanie moich dzieci i przez natchniony głos moich poetów, ku lepszej przyszłości"... Przyjaciółce naszego narodu, serdeczne, gorące podziękowanie od polskich dziennikarzy!

TO ZDROWO.

Jakiś jegomość biada, lamentuje i załamuje ręce w "Dzienniku Narodowym", że główny zarząd Foresterów (Leśniczych) lekceważy wszystkich Polaków należących do tej międzynarodowej organizacyi, że nie chce się ani na jotę zastosowywać do próśb Polaków.

Aby czytelnicy nasi przekonali się, o co temu zmartwionemu człowiekowi chodzi, przytaczamy jego rozpacz wylaną na papier w dosłownem brzmieniu:

"Byłem na kilku zebraniach foresterów i słyszałem głosy, odzywające się w sprawie nowego rozporządzenia wyższego dworu, co do wyboru egzaminującego lekarza. Nie wolno nam wybrać i głosować na własnych polskich lekarzy. Wygląda to na nowe prusackie rozporządzenie dla Polaków w Ameryce. Zaczekajmy bracia, rok lub dwa jeszcze, a zabronią nam wybierać nadleśniczych, skarbników i innych urzędników.

Dosyć, drodzy bracia, nasyłali nam Moskale swych czynowników, Prusacy wydzierają nasze sumienia, ale my tutaj nie zgodzimy się na to, aby nam wysoki dwór nasyłał tych, do których zaufania mieć nie możemy. My na wolnej ziemi mamy prawo głosu, a nasze głosy są prawem, my wybieramy wysoki dwór i dwór powinien służyć dla nas, nie my dla dworu. Przecież sami możemy wybrać własnego brata lekarzem; lepiej jeszcze, niż wysoki lekarz.

Mamy zdolnych polskich lekarzy, członków tej organizacyi, i tych musimy mieć za lekarzy.

Teraz jako brat kotolickich leśniczych zapytuję się was, kto będzie naszym egzaminującym lekarzem? Rzecz wiadoma, że Irlandczyk albo Niemiec, albo ten, który ma pełniejszą kieszeń, albo ten, który ma protekcyę albo większą liczbę politykierów za sobą.

Musimy stanowczo zaprotestować przeciwko takim prusackim rozporządzeniom i przeprowadzić tak, aby Polak, nasz brat kortu na egzaminującego lekarza był wybranym — Forester."

Nie możemy się tu powstrzymać od wypowiedzenia swego zdania. Chcielibyśmy się zapytać tego korespodenta kto temu jego nieszczęściu winien? Czy nie jest to dobrą nauką dla tych wszystkich, którzy tak gustują w obcych organizacyach, że wolą należeć do nich bez względu na to, czy są one szwabskie, czy irlandzkie byle tylko były obce, niż do swoich?

O głupi, a leniwego serca — mówi Chrystus Pan, a my to samo powtarzamy. Czy nie wiecie o tem, że świętym waszym obowiązkiem jest popierać to co swoje. Czy nie ma dosyć organizacyi polskich, aby się z niemi łączyć? Czy nie wiedzą ci panowie o Związku, o Zjednoczeniu, o Unii itp. organizacyach polskich? Czy organizacye polskie nie wypłacają wam pośmiertnego tak samo jak szwabskie.

Pocóż się pchacie tam gdzie was lekceważą? Nie żałujemy tych jednostek wcale. Im więcej będą was lekcyeważyli tem lepiej, bo prędzej przejrzą i przekonają się, że — "Człowiek cierpi, bo sobie sam służy za kata, sam sobie toczy koło i sam się w nie wplata!"

WYLAZŁO SZYDŁO Z WORKA.

Naród nasz w chwilach przełomowych, jak np. ostatnie prześladowania pruskie, zachowuje chwilową chwiejność i niektórzy małoduszni oglądają się za pomocą ze strony państw ościennych, a widząc, że jeden z wrogów naszych okaże nam udaną sympatyę, jak obecnie czyni Rosya, pyta się, czy nie dobrze by było zdać się na łaskę i niełaskę wroga, wyrzec się ojczyzny i wraz z nim uderzyć na tego, który nam więcej dokucza, bardziej nas chwilowo prześladuje.

Ze sympatye czynowników moskiewskich są tylko udane, nieszczere, świadczy o tem najlepiej fakt następujący, o którym donosi korespondent warszawski "Kuryera Lwowskiego". Oto co pisze:

"Przyjechawszy dziś rano z Warszawy, pospieszam wam donieść, że i w Warszawie odbyły się demonstracye antipruskie. Sprawa wrzesińska wywołała bowiem i w Warszawie wielkie wzburzenie umysłów. Zwłaszcza wśród młodzieży kipiało. Niebawem przyszło do demonstracyi przed gmachem tutejszego konsulatu niemieckiego.

Policyi przy tem nie było — zjawiła się dopiero, jak było po wszystkiem. Ale część młodzieży, złożona z kilkudziesięciu osób, powróciła jeszcze raz przed konsulat kiedy już tam była policya.

Tych kilkudziesięciu policya zapędziła do bramy sąsiedniego domu i tam aresztowała.

Niebywałe chyba w świecie nieme toasty wychylono w Warszawie onegdaj na bankiecie "Lutni", która obchodziła swoje 15-lecie swego istnienia. Na uroczystość tę przybyło wiele delegatów pism prowincyonalnych. Przed samym bankietem gospodarz otrzymał od policmajstra pismo, że toastów w słowach wznosić nie wolno, a na bankiet przysłany będzie komisarz cyrkułowy.

Przewodniczący starał się o jakieś złagodzenie rozporządzenia u władz, ale oświadczono mu, aby wniósł ostęplowane podanie, a odpowiedź otrzyma za... trzy dni.

O oznaczonej godzinie zebrali się w sali gmachu Filharmonii goście, przybył też i komisarz. Gospodarz zapytał go grzecznie, gdzie życzy sobie usiąść. Ale ten odburknął brutalnie: "Gdzie mi się będzie podobało!"

Po takiej odpowiedzi zrozumiano, że można pana komisarza traktować tylko jako — nieistniejącego. Komisarz przez cały czas uczty "sterczał" na estradzie.

Ponieważ toasty były dozwolone byle "nie w słowach", przeto kiedy nadszedł ich czas, wywołano po kolei delegatów miast, każdy z nich z kieliszkiem w ręku występował na krzesło, dotykał ręką ust, potem robił ruch w stronę tego, na czyją cześć wznosił toast i... otrzymywał huczne brawa.

Jak te toasty milczące były wymowne!...

"Przegląd Wszechpolski" pisząc o chwiejnem zachowaniu się narodu i o objawach moskalofilstwa wśród społeczeństwa naszego, wyjaśnia następujące ciekawe rzeczy, ukute w kuźni ugodowców:

"Od dawna jesteśmy na śladzie roboty tajnej ugodowców, prowadzonej w kraju i nietylko w kraju w duchu wyraźnie i stanowczo moskalofilskim.

Pisaliśmy już poprzednio o tajnych naradach ugodowców i o postanowieniu wytworzenia stronnictwa wyraźnie rosyjskiego.

W lecie rb. odbywały się również narady w Paryżu, gdzie jednocześnie znalazło się kilku ugodowców. Prowadzono równocześnie jakieś konszachty z kilkoma politykami i dziennikarzami francuskimi, konszachty, w których pośredniczył niejaki p. Syromiatnikow.

Rzecz jasna, że nie łatwo zdobyć można informacye o treści i przebiegu tych narad, o postanowieniach, jakie na nich zapadły. Jest wszakże faktem, nie ulegającym wątpliwości, istnienia szeroko rozgałęzionych knowań, mających charakter wyżej zaznaczony. Jest faktem istnienie zorganizowanej, nowej Targowicy, do której też należą niektórzy przynajmniej stańczycy krakowscy.

Polem operacyjnem dla tej polskiej polityki moskalofilskiej ma być przedewszystkiem zabór pruski. Wybór terenu był trafny, ale i bardzo łatwy; polityka bowiem rządu pruskiego oddawna już przygotowywała grunt w społeczeństwie polskiem tego zaboru dla propagandy rosyjskiej.

Nie trudno było pozyskać dla niej gorliwych agentów, tem cenniejszych, że z niewielu wyjątkami, bezpłatnych, działających w dobrej wierze, w poczciwej naiwności, że w ten sposób służą sprawie narodowej. Ci ludzie, zresztą, nie wiedzą, nie podejrzywają wcale, że są ślepemi narzędziami w ręku sprytnych intrygantów politycznych. Jednych obałamucono, drugich zjednano sobie zapomogami bezpośredniemi, nie wtajemniczając ich z pewnością w "arcana" polityki, której mają służyć. Byli jednak i tacy, którzy się zawczasu spostrzegli i cofnęli, wyrzekając się nawet pewnych korzyści materyalnych."

Precz z konszachtami, które zawsze zawodziły i zawodzą i które nas tylko wstydem okrywają.

DEMONSTRACYA W WARSZAWIE.

Korespondent warszawski jednego z pism krakowskich opisuje, demonstracyę, jaką studenci urządzili przed konsulatem niemieckim, jak następuje:

"Demonstracya przed konsulatem niemieckim jest ciągle przedmiotem żywych rozmów w całej Warszawie. Zauważyć przytem należy, iż w demonstracyi tej znacznie więcej młodzieży wzięło udział, niżli to pierwotnie wasze doniesienie podawało. Miało się podczas demonstracyi, wrażenie sporego tłumu, a na to potrzeba do tysiąca, a może i więcej ludzi, skupionych w jednem miejscu.

Oryginalnym jest sposób, w jaki młodzież w tak znacznej liczbie się zebrała na jednem miejscu, nie zwróciwszy uwagi policyi: oto umówiono się, że ściśle o tej a o tej godzinie odbędzie się demonstracya. Gromadzono się więc po pobliskich bramach kamienicznych grupami, a z uderzeniem oznaczonej godziny, wszystko runęło bez osobnego sygnału przed konsulat. Zbudowano w jednej chwili "piramidę", stając sobie wzajemnie na ramionach, zerwano orła pruskiego wraz z drzewcem do wywieszenia pruskiego sztandaru, połamano i rzucono w błoto.

Na fasadę konsulatu posypały się pociski pod postacią kałamarzy z atramentem i z.... czemś innem, a nadto zgniłe jaja. Konsul, który z pruską butą próbował zachować się wyzywająco względem demonstracyi, wyszedł na balkon, ale ugodzony jednem ze zgniłych jajek, czmychnął jak niepyszny i pośpieszył do telefonu wołać policyi na ratunek.

Młodzież tymczasem, jak bez hasła wedle planu się zeszła, tak bez hasła na różne strony się rozbiegła. W godzinę już potem przyjeżdżającemu do Warszawy z dworca kolei warszawsko wiedeńskiej przedstawiał się oryginalny widok konsulatu niemieckiego, paradującego wybitemi szybami i policyi, gorliwie zeskrobującej "dekoracye" ze ścian kamienicy.

Rząd rosyjski każe zrobić nowy szyld konsulatu i umieści go na gmachu w obecności reprezentantów władz. Śledztwo przeciw winnym w toku.

DO SZAN. CZYTELNIKÓW.

Rozpoczęcie każdego przedsiębiorstwa wymaga wiele pracy i pieniędzy. Jak już czytelnikom wiadomo, założyliśmy spółkę polską pod nazwą "The Marion Supply Co." która dostarczy każdemu wszystkiego, czego tylko zażąda po cenie tak niskiej, po jakiej nie dostaniecie podobnych towarów nigdzie.

Sprzedajemy tak tanio dlatego, że chcemy sobie wyrobić zaufanie publiczności i ustalić swój interes tak, aby mógł konkurować z innemi podobnemi przedsiębiorstwami, których nie brak w tym kraju, a które czynią co tylko mogą, aby jak najwięcej sprzedać towaru, i dlatego ogłaszają się po wszystkich gazetach.

Spółka nasza sprzedaje wszystko co tylko potrzebujecie i wysyła każdemu na żądanie polski katalog, zawierający ceny towarów najrozmaitszych, począwszy od igły a skończywszy na największych maszyneryach.

Obowiązkiem każdego Polaka jest popieranie polskich interesów, a nie żydowskich ani też niemieckich, a wiedzieś wam trzeba, kochani czytelnicy, że podobne interesa znajdują się tylko w rękach żydowskich i szwabskich, którzy używają wszelkich środków, aby nas tylko wyzyskać, a następnie wyszydzać jeszcze, że najłatwiej dajemy się chwytać na ogłoszenia jako ciemny naród.

Powinniście już raz pokazać tym przemądrzałym szwabom i żydom, że nie jesteśmy tak ciemnymi jak oni myślą, że nie damy im się wyzyskiwać na przyszłość. Bracia nasi w Europie wypowiedzieli Niemcom wojnę handlową, za tyrańskie zachowanie się względem narodu naszego. Zróbmy i my podobnie, kupujmy tylko u swoich, a przez to i pieniądz nasz dostanie się w polskie ręce i zasłużymy sobie wobec obcych na uznanie, że nie jesteśmy narzędziem służącem do wyzysku szwabów i żydów.

Dodać tu jeszcze musimy, że zarządzcą tego polskiego przedsiębiorstwa jest Edwin M. Dyniewicz i do niego należy się udawać po wszelkie informacye. Adres: The Marion Supply Co., 531 Noble st., Chicago, Ill.

— W Rochester, N. Y., pożar obrócił w perzynę wielką fabrykę firmy G. Graham Machine Co., i zrządził szkodę na $100,000.

Aleksander Dumas (Ojciec).

Hrabia Monte-Christo,

Romans, przekład z francuskiego.

TOM I.

ROZDZIAŁ I.

Marsylia. — Przybycie.

W dniu 28 lutego 1815 roku, dano z wieży kościoła Notre Dame de la Garde, hasło zapowiadające powrót z drogi do Smyrny, Tryestu i Neapolu—trójżaglowca "Faraon".

Majtek, wartujący u brzegów, udał się, jak zwyczaj każe, z portu pod zamek If, aby spotkać przybysza pomiędzy przylądkiem Mogiolu, a wyspą Rion.

Jak zawsze tak i dziś, taras pod twierdzą Ś-go Jana zaległy natychmiast tłumy ciekawych, wielka to bowiem uroczystość dla Marsylii gdy przybywa jaki statek, a zwłaszcza statek tak jak "Faraon", zbudowany w warsztatach starożytnej Focei, tamże wyekwipowany i naładowany a w dodatku mający właściciela w Marsylii.

Statek zbliżał się do portu, przebył już szczęśliwie cieśninę pomiędzy wyspą Calasareigne i Jaros, minął Pomegę i posuwał się siłą trzech swych żagli w orszaku pomniejszych należących do niego statków.

Posuwał się jednak tak powoli i tak posępną miał postać, że widzowie przeczuwali, iż go jakieś nieszczęście w drodze spotkało.

Doświadczeni żeglarze poznali atoli natychmiast, że jeśli się istotnie co złego przytrafiło, to z pewnością nie statkowi.

Bo chociaż zwolna, płynął on jednak w najlepszym porządku, jak statek biegłą i umiejętną ręką kierowany.

Kotwicę miał spuszczoną, żagle zdjęte, a obok żeglarza, co torował drogę do portu marsylskiego, widać było stojącego młodego, pełnego życia mężczyznę, który bacznem okiem czuwał nad każdym ruchem okrętu i każdy znak żeglarza przewodnika, dokładnie powtarzał.

Na twarzy oczekujących tłumów widocznem było zaniepokojenie, szczególniej zaś zdawał się zakłopotanym ktoś jeden, który nie mogąc doczekać się przybycia statku do portu, siadł do małej łódki i kazał się wieść na przeciw Faraonowi.

Spotkał go wprost małej przystani.

Na widok podpływającego, młody marynarz opuścił stanowisko przy przewodnim żeglarzu, a idąc z czapką w ręku wzdłuż ściany okrętowej, postąpił ku niemu.

Młodzieniec ten, to marynarz zaledwie dwadzieścia lat liczący, smukły, słusznego wzrostu, o pięknych czarnych oczach i kruczych włosach.

W jego postawie malowała się spokojność i determinacya wrodzona ludziom, co od dzieciństwa nawykli walczyć z niebezpieczeństwami.

— A!.. to ty Dantesie!.. — zawołał przybyły łódką — cóż to się stało?.. zkądże ten widoczny smutek na pokładzie twego okrętu!

— Nieszczęście, wielkie nieszczęście!.. panie Morrel — odrzekł młodzieniec — nieszczęście prawdziwe!.. Na Civita vecchia straciliśmy zacnego kapitana naszego Leclerc.

— A ładunek?.. — zawołał żywo właściciel okrętu.

— W najlepszym porządku!.. Pod tym względem będziesz pan z pewnością zadowolony zupełnie. Biedny kapitan Leclerc!..

— Cóż więc się stało, mój drogi—dodał właściciel tonem wyraźnie spokojniejszym, jakby mu ciężar spadł z piersi; cóż się stało zacnemu kapitanowi?.. Umarł, czy utonął?

— Umarł na gorączkę trawiącą w najokropniejszych męczarniach—odpowiedział zapytany, a zwracajac się znowu potem do swoich ludzi: "Hola! zawołał, każdy na stonowisko i osadzić okręt!"

Ośmiu czy dziewięciu majtków, rzuciło się w mgnieniu oka do roboty.

Młody marynarz, sprawdziwszy rzutem oka czy rozkazy jego spełnione są należycie, powrócił do pana Morrel.

— Jakże się to stało mój drogi?..—zapytał znowu ten ostatni.

— O Boże kochany, aniśmy się nic podobnego spodziewali. Po długiej rozmowie z komendantem portu, kapitan Leclerc opuścił Neapol bardzo wzruszony; we 24 godzin dostał silnej gorączki, a we trzy dni potem umarł. Sprawiliśmy mu pogrzeb odpowiedni i spoczywa wódz kochany w swem łożu, z kulą 36 funtową u nóg i głowy, na wyniosłości wyspy d'El Giglio. Odwozimy wdowie krzyż legii honorowej i szpadę nieboszczyka. Okropne to, doprawdy, walczyć z Anglikami całe dziesięć lat bez przerwy i umrzeć potem taką śmiercią, jak lada kto umiera—na łóżku!

— No, czegóż chcesz, u djabła, mój Edmundzie?... — zauważył właściciel w coraz lepszym humorze. — Wszyscy jesteśmy śmiertelni; starzy winni ustępować młodszym, bo inaczej, cóżby to było?... Skoro tedy jak powiadasz, ładunek jest...

— W najlepszym stanie, ręczę za to, panie Morrel. Podróż ta przyniesie ci pewnie jakie dwadzieścia pięć tysięcy franków czystego zysku. Gdy mieli już mijać Okrągłą wieżę — zawołał donośnym głosem:—Zwijaj i zniżaj żagle, szykój łodzie!

— Rozkaz spełniono z taką szybkością, jakby na statku wojennym.

— Ściągaj i zwijaj wszędzie!

Na ostatnią komendę wszystkie żagle zwinięto i okręt posunął się lekko samą siłą pędu.

— Teraz panie Morrel możesz pan wejść, jeżeli sobie tego życzysz — rzekł Dantes, spostrzegłszy niecierpliwość właściciela — oto właśnie wychodzi z pokoiku swego pan Danglars buchalter; który udzieli panu wszelkich objaśnień; co do mnie, muszę obejrzeć okręt i wywiesić flagę żałobną.

Pan Morrel uchwycił linę okrętową, którą mu rzucił Dantes i z nadzwyczajną zręcznością, jakby najbieglejszy żeglarz, wdarł się po schodach na pokład. Danglars wyszedł w tejże chwili naprzeciw panu Morrel.

Nowo przybyły wyglądał na człowieka lat 25 do 26, twarz miał ponurą, w obejściu się ze zwierzchnikami pokorny, dla podwładnych był wielce cierpki. Ponieważ sam tytuł ajenta komisowego obudza wielki wstręt w majtkach, ztąd też zapewne cała załoga — o ile kochała Edmunda Dantesa o tyle Danglarsowi niechęć okazywała.

— Wiesz już zapewne, panie Morrel?... przemówił Danglars—o nieszczęściu...

Wiem!.. Biedny kapitan Leclerc, tęgi to był i zacny człowiek.

— A nadewszystko marynarz doskonały, zestarzał się na morzu, jak przystało człowiekowi, w którego ręku spoczywały interesy tak znakomitego jak "Morrel Syn" domu — odrzekł Danglars uniżenie.

— Zdaje mi się jednak — rzekł właściciel śledząc wzrokiem Dantesa — że nie koniecznie trzeba być starym marynarzem, aby znać dobrze swoje rzemiosło. Oto naprzykład kochany Edmund, on z pewnością zawsze i wszędzie poradzić sobie potrafi, uważaj no tylko mój Danglarsie.

— Zapewne — odparł Danglars, spoglądając na Dantesa z pod oka, w którem się zawiść skrzyła—zapewne, nie ulega żadnej wątpliwości, że to młodzieniec energiczny... Ledwie kapitan zamknął oczy, on natychmiast objął po nim dowództwo i zamiast, udać się prostą drogą do Marsylii, stracił półtora dnia na Elbie.

Że objął dowództwo okrętu to dobrze, bo miał prawo i obowiązek tak uczynić; że stracił półtora dnia na Elbie, to źle, chyba, że okręt jakiej naprawy potrzebował...

— Okręt był w najlepszym stanie, panie Morrel: podobało mu się przepędzić półtora dnia na lądzie i nic więcej

— Dantes, proszę cię!... zawołał właściciel zwracając się ku młodzieńcowi.

— Będę panu służył za chwilę — odrzekł Dantes, a zwróciwszy się do załogi, zawołał: — "Zarzuć kotwicę."

Kotwica spadła natychmiast, łańcuch zatonął z brzękiem. Chociaż pierwszy sternik był ciągle obecny, Dantes pozostał na stanowisku do ostatniej chwili—a nakoniec krzyknął:

— Spuścić flagę do połowy masztu, zwinąć żagle na znak żałoby i skrzyżować reje!..

— Czy pan uważasz?.. rzekł Danglars — że on się ma już za kapitana... słowo daję...

— Bo i jest nim w rzeczy samej!..—odparł właściciel.

— Brak mu tylko patentu z podpisem twoim i twoich wspólników, panie Morrel.

— Cóż u djabła, dlaczegożbyśmy nie mieli go na tym stopniu utrzymać?... Młody jest to prawda, ale zdolny, i jak widzę, doświadczony.

Danglars zmarszczył brwi.

— Przepraszam stokrotnie, przepraszam pana, panie Morrel—powiedział w tej chwili Dantes zbliżając się do właściciela — skoro okręt jest już na kotwicy, służę panu. Zdaje mi się, żeś mnie pan wzywał?...

Danglars cofnął się o krok jeden.

— Dla czego zatrzymałeś się na Elbie?...

— Właściwie nie wiem, łaskawy panie, dlaczego... Chciałem uczynić zadość ostatniemu poleceniu kapitana Leclerc, który umierając wręczył mi depeszę do marszałka Bertrand.

— Widziałeś go więc? Edmundzie.

— Kogo? — Marszałka? Widziałem.

Morrel obejrzał się w koło i odprowadził na bok Dantesa.

— Jakże się ma cesarz?...—zapytał żywo.

— O ile mogę sądzić z tego com widział, to dobrze.

— Widziałeś więc i cesarza także?

— Kiedym był u marszałka, wszedł tam cesarz także.

— Mówiłeś z nim?

— To jest... on raczej mówił ze mną — odpowiedział uśmiechając się Dantes.

— I cóż z tobą mówił?

— Zapytał mnie kiedy statek odbił z Marsylii, jaką płynął drogą i jaki ma pakunek. Zdaje się, że byłby go kupił, gdyby był bez ładunku i moim. Odpowiedziałem, że jestem tylko porucznikiem okrętu, i że należy do domu "Morrel i Syn." O!.. zawołał cesarz natychmiast, znam dobrze ten dom... Morrelowie od prapradziadów posiadają kupieckie okręty; jakiś Morrel służył w tym samym pułku co i ja, kiedym stał w Walencyi garnizonem.

— Prawda, jak Pana Boga kocham!...—wykrzyknął wesoło właściciel statku!.. — Toć to Polikarp Morrel, stryj mój rodzony, który potem został kapitanem. Dantesie, mój drogi, powiesz stryjowi, że cesarz go sobie przypomniał, poczciwy stary zrzęda rozpłacze się z radości, zobaczysz!... No chodźmy—rzekł następnie, uderzając młodzieńca po ramieniu po przyjacielsku—chodźmy, Dantesie, dobrześ zrobił, żeś spełnił rozkazy Leclerca, dobrześ zrobił żeś się zatrzymał na Elbie, chociaż gdyby wiedziano, żeś miał depeszę do marszałka i mówił z cesarzem, mógłbyś sobie zaszkodzić djabelnie.

— Dlaczego miałbym sobie zaszkodzić, łaskawy panie?.. — rzekł Dantes. — Albo ja wiem, com odwoził?.. Co do cesarza, zadał mi on takie zapytanie, jakieby pierwszemu lepszemu przybylcowi mógł uczynić. Ale, ale, przepraszam pana raz jeszcze — dodał nagle Dantes — muszę jeszcze załatwić się z komorą i szpitalem.

— Dobrze, mój drogi Dantesie, rób co trzeba i jak trzeba.

Młodzieniec oddalił się, a w miarę jak się oddalał, zbliżał się Danglars do Morrela.

— I cóż?... zapytał — musiał się panu dostatecznie usprawiedliwić z pobytu w Porto Ferrajo?

— Najdostateczniej!... kochany panie Danglars.

— Tem lepiej; nie uwierzysz pan, jak przykro i boleśnie mieć kolegę, co nie spełnia swych obowiązków.

— Dantes jest dzielnym chłopcem i najgorliwszym marynarzem!... odparł właściciel — to wątpliwości nie ulega. Zatrzymał się na Elbie skutkiem polecenia kapitana Leclerca.

— Przypomniałeś mi pan kapitana Leclerca, czy więc Dantes nie oddał ci żadnego listu od niego?

— Nie!... A czy miał list jaki?

— Zdawało mi się, że prócz pakietu, kapitan Leclerc wręczył mu i list także...

— O jakim pakiecie mówisz?... panie Danglars...

— O tym, który Dantes oddał na drodze do porto Ferrajo.

— Zkądże wiesz, że miał tam jakiś pakiet oddać?

Danglars zarumienił się gwałtownie.

— Przechodziłem właśnie około na pół otwartych drzwi kapitana, gdy Dantesowi pakiet i list oddawał.

— O liście nie nie wiem — rzekł właściciel — jeżeli go ma, to go z pewnością dostanę.

Danglars jakby myślał chwilę.

— Panie Morrel — rzekł — nie wspominaj mu nic o tem, proszę cię bardzo, mogłem się pomylić..

W tej chwili nadszedł Dante i Danglars odstąpił znowu.

— Cóż, skończyłeś już wszystko?...—zapytał właściciel.

— Skończyłem.

— To się bardzo prędko spisałeś!..

— Nie miałem co długo robić. Oddałem spis towarów, papiery zaś posłałem do przejrzenia gdzie należy.

Spojrzał wokoło siebie.

— Tak jest już wszystko zrobione, wszystko już w należytym porządku.

— No, może zjesz ze mną obiad?

— Żegnam pana!... — rzekł, kłaniając się, młody człowiek.

— Bywaj zdrów, jeżeli nie masz mi już nic do powiedzenia.

— Nic już szanowny panie.

— Czy kapitan Leclerc przed śmiercią nie poruczył ci jakiego listu do mnie?

— Nie był w stanie pisać, ale dobrze, żem nie zapomniał... A chciałbym o to prosić pana o kilka dni urlopu..

Chcesz się ożenić zapewne?

— Tak .. a muszę potem pojechać do Paryża.

— Dobrze, dobrze, możesz się zająć sobą, jak długo zechcesz! — Na wyładowanie statku potrzeba najmniej sześciu tygodni, ledwie więc za trzy miesiące będzie gotów pod żagle. Ale za trzy miesiące trzeba, żebyś był gotów.—Faraon— dodał w końcu właściciel, uderzając po ramieniu młodego marynarza—nie mógłby odejść bez kapitana.

— Kapitana! — zawołał Dantes, a oczy zaiskrzyły mu się radością.—Zastanów się dobrze, coś wyrzekł, drogi panie, czy ma pan rzeczywiście zamiar mianowania mnie kapitanem Faraona?

— Gdyby to odemnie samego zależało, podałbym ci rękę, mój drogi Dantesie i powiedział: Jesteś kapitanem!.. Ale mam wspólnika, a znasz włoskie przysłowie: "Kto ma wspólnika, ma naczelnika". W połowie jednak rzecz skończona, albowiem z dwóch głosów, jednego możesz być pewnym; polegaj zresztą na mnie, że i drugi pozyskasz łatwo.

— O! zacny panie Morrel — zawołał młody marynarz, ściskając ręce pryncypała ze łzami w oczach. Dziękuję ci, szlachetny panie Morrel, w imieniu ojca mojego i mojej Mercedes.

— Bądź spokojny, drogi Edmundzie!.. Cóż u djabła! jest przecie Bóg na niebie, co się opiekuje poczciwymi; idź, idź do ojca, idź do swojej Mercedes, a potem wracaj do mnie.

— Pozwoli pan, abym go na ląd odprowadził?

— Nie potrzeba, dziękuję ci; zostanę jeszcze dla obliczenia się z Danglarsem. Czy byłeś z niego zadowolony w czasie podróży?

— Nie rozumiem myśli, jaką pan przywiązuje do tego pytania: jako z towarzysza, nie mogłem być kontent, wiem bowiem, że mnie nie lubi, szczególnie odtąd, gdym popełnił wielką niedorzeczność i wyzwał go na pojedynek, skutkiem jakiejś małej sprzeczki, wynikłej pomiędzy nami. Zażądałem, abyśmy zatrzymali się dziesięć minut na wyspie Monte - Christo, dla zakończenia ostatecznie sporu. Głupstwom zrobił, żem go wyzwał, on zaś postąpił najrozsądniej, że nie stanął. Jeżeli mnie pan pytasz o niego, jako o buchaltera, to odpowiem, że pełni obowiązki swe gorliwie.

— Ale powiedzże mi kochany Dantesie, zapytał właściciel, czy gdybyś został kapitanem okrętu, przystałbyś na zatrzymanie Danglarsa?..

— Czy jako kapitan, czy jako porucznik, umiałbym uszanować każdego, kto obdarzonym jest zaufaniem naszych chlebodawców.

— No widzę, żeś pod każdym względem dzielny chłopiec. Ale idźże już sobie, bo widzę, że stoisz jak na szpilkach.

— Do widzenia panie Morrel, racz pan raz jeszcze przyjąć moje podziękowanie!..

— Do widzenia Edmundzie; życze ci powodzenia!..

Marynarz wskoczył do łodzi, siadł na jej przodzie, i rozkazał kierować do Cannebiere. Dwaj majtkowie rzucili się natychmiast do wioseł i jak można było najprędzej przesunęli się pomiędzy dwoma szeregami okrętów oraz śród tysiąca statków, po przez wązki przesmyk, prowadzący do nadbrzeża portu Orleans.

Morrel z uśmiechem na ustach przeprowadził Edmunda aż do brzegu; widział jak wyskoczył na brzeg i jak znikł natychmiast w różnobarwnym tłumie, co od piątej z rana, do dziewiątej wieczór, zalega jak mrowie tę sławną ulice Cannebiere, z której tak są dumni dzisiejsi Foceanie. Z najzimniejszą, krwią i z największą pewnością charakteryzującą ich wybornie, powiadają oni: "Gdyby Paryż miał Cannebiere, mógłby się wtedy nazwać małą Marsylią."

Odwróciwszy się teraz, spostrzegł Morrel Danglarsa, który oczekiwał niby na jego rozkazy, a w gruncie rzeczy śledził również okiem młodego marynarza.

Wielka jednak była różnica w wyrazie wzroku dwóch ludzi, śledzących jednego człowieka.

ROZDZIAŁ II.

Ojciec i syn.

Niechajże sobie Danglars wysila tymczasem swój geniusz zawiści; nie będziemy słuchali jego złośliwych podszeptów, których jedynym celem zachwianie opinii zacnego towarzysza, lecz udamy się za Dantesem.

Przeleciał już oto wzdłuż całą ulicę Cennebiere i wpadł na Nouailles do małego domu po lewej stronie alei Meillan, przebiegł szybko cztery piętra po ciemnych schodach i jedną ręką trzymając się za poręcz, a drugą tłumiąc uderzenia serca, stanął przededrzwiami uchylonemi nieco, tak, że można było zajrzeć w głąb małego pokoiku.

W tym pokoiku mieszkał ojciec jego.

Wiadomość o przybyciu statku Faraon, nie doszła jeszcze do starca, który drżącą ręką rozpinał w tej chwili na drabince nasturcyę.

Wtem uczuł nagle, że go ktoś w pół ujął a znajomy mu głos odezwał się z tyłu:

— Ojcze, ojcze, drogi ojcze!..

Starzec krzyknął i odwrócił się nagle, a zobaczywszy syna, rzucił się w jego objęcia, drżący i blady.

— Co ci jest mój ojcze?... — zawołał młodzieniec strwożony — czyś nie chory przypadkiem?...

— Nie, nie, kochany Edmundzie, synu mój, dziecię moje; myślałem, że cię zobaczę w tej chwili. To z radości... z uniesienia, żem cię ujrzał tak niespodzianie. O! Boże!.. wielki Boże, zdaje mi się, że umrę...

— Alež przyjdźże do siebie, mój ojcze, to ja, syn twój. Powiadają, że radość nikomu i nigdy zaszkodzić nie może, więc wszedłem, nie uprzedziwszy cię pierwej.

No, drogi ojcze, rozwesel się i nie przyglądaj mi się wzrokiem takim obłąkanym. Powracam, abyśmy żyli razem szczęśliwi.

— Dobrze, dobrze, mój chłopcze — odpowiedział starzec. — Czy ty mnie tylko nie zwodzisz?... czy my będziemy szczęśliwi?... czy nie opuścisz mnie już więcej?... Powiedz, jakie to będzie owo szczęście?...

— Oby mi Bóg przebaczył, że się cieszę szczęściem okupionem żałobą innej rodziny, ale ten sam Bóg mi świadkiem, żem nie pragnął tego szczęścia. Samo przyszło i odtrącać go nie mogę.

Waleczny kapitan Leclerc umarł, i ja, za wstawieniem się pana Morrel, obejmę prawdopodobnie jego miejsce...

W 20-ym roku życia zostanę kapitanem. W dwudziestym roku życia sto luidorów gaży i udział w dochodach... Czy mógł kiedykolwiek biedny, jak ja majtek, spodziewać się takiego losu?

— Prawda mój synu, prawda — odparł starzec — to los rzeczywiście wielki.

— Za pierwsze pieniądze, które odbiorę, urządzę ci mały domek z ogródkiem, żebyś mógł sobie pielęgnować kwiaty ulubione. Ale cóż ci jest mój ojcze? Wyglądasz jakbyś był chory.

— Bądź spokojny, mój synu, to zaraz przejdzie.

Niestety, siły zaczęły opuszczać starca i w tył się potoczył.

— Napij się ojcze — rzekł młodzieniec — napij się szklankę wina, to cię pokrzepi. Gdzież masz wino ojcze?

— Dziękuję ci, nie szukaj go, nie będę pił - odpowiedział starzec, usiłując powstrzymać syna.

— Pozwólże, pozwól mój ojcze, powiedz gdzie jest?...

I zaczął otwierać szafy.

— Próżno szukasz moje dziecko, nie ma tam wina wcale.

— Jakto? nie masz wina?...— zawołał Dantes blednąc i wpatrując się w zapadłe policzki ojca, oraz w próżne szafy.

— Jakto! nie masz ani kropli wina, czyż ci nie stało pieniędzy, mój ojcze?

— Mam wszystko, bo mam ciebie, mój synu.

— Przecież zostawiłem ci 200 franków odjeżdżając przed trzema miesiącami — wyrzekł młodzieniec — ocierając pot z czoła.

— Tak... Edmundzie, to prawda... Zapomniałeś jednak odjeżdżając zapłacić małego długu sąsiadowi Caderousse; upominał się i groził, że jeżeli mu nie zapłacę, uda się do pana Morrel, aby mu zapłacił; pojmujesz więc, że z obawy, aby ci to nie zaszkodziło, zapłaciłem, cóżem miał robić? powiedz.

— Ależ... Boże mój, ja mu byłem winien 140 franków — zawołał Dantes — a tyś miał 200 franków.

Starzec skinął głową potwierdzająco.

— Tym sposobem, za 60 franków żyłeś przez trzy miesiące—powtórzył z cicha Dantes.

— Wszak wiesz, że ja mało potrzebuję — powiedział starzec.

— Boże! Boże! ojcze daruj mi, przebacz — zawołał Dantes, rzucając się do nóg starca.

— Cóż robisz?

(Ciąg dalszy nastąpi)

LUNATYCY.

Dla większej części ludzi sny są zabawką fantazyi, nie mającą ani styczności ani też wartości w życiu praktycznem. Sen mara, Bóg wiara—mówi polskie przysłowie. Zapewne, lecz bywają wyjątki. Opowiadają np., że ten i ów we śnie rozwiązał zadanie, nad którem na próżno się trudził na jawie. Dziwniejsze, a jednakże prawdziwe są opowieści o lunatykach, przechadzających się a nawet pracujących w śnie dokładniej i lepiej niż zwyczajnie. Stwierdzono wiarogodnemi podpisami, że w Amsterdamie student lunatyk, trzy dni trudził się nad zadaniem matematycznem — wreszcie zmęczony i zniechęcony bezowocnem wysiłkiem mózgu, położył się o północy. Nazajutrz zobaczył w biurku doskonale przez siebie samego we śnie lunatycznym — rozwiązane zadanie.

Podobny wypadek zdarzył się w Szkocyi. O zawiłej bardzo sprawie adwokat pewien miał wydać swą opinię, jakby zręcznie wątek sprawy uchwycić, bo ostatecznie ocena rwała się i gmatwała coraz bardziej! Zdenerwowany i zniecierpliwiony rzucił papiery i poszedł spać. W nocy żona jego spostrzegła, jak wstał z łóżka, powrócił do porzuconej pracy, a ukończywszy ją z łatwością, powrócił spokojnie do łóżka. Obudziwszy się dnia następnego, opowiadał żonie, że śniło mu się, iż o wiadomej sprawie wydał doskonałą ocenę lecz niestety, nic jej nie pamięta. Zdziwiona żona, zaprowadziła go do biurka i pokazała własnoręczną jego pracę, której i na jawie nie miał nic do zarzucenia.

W nowszych czasach lekarze i psychologowie, starając się zbadać objawy lunatyzmu, zaczęli śledzić lunatyków i doszli do wniosku, że wszelkie te i tym podobne zjawiska polegają na żywych i bardzo dokładnych snach. Podczas swych wędrówek, lunatyk opanowany jest przez wizye same tak dalece, że tylko to rozumie, co styczność ma ze snem jego.

Krok lunatyka najlepszym tego dowodem. Nie widzi on nic ponad to, co związek ma z jego myślami, świat zewnętrzny nie istnieje dla niego w danej chwili, pomimo że oczy ma otwarte.

Aptekarza pewnego, nazwiskiem Castelli, który często miewał napady lunatyzmu, badał i leczył doktór Soave. Pacyent zajmująco tłomaczył pewnej nocy z włoskiego na francuskie. Wyszukiwał słówek w słowniku, przysunąwszy sobie świece. Doktór zagasił ją — Castelli przejęty jedną myślą nie spostrzegł, że pokój pomimo zagaszonej świecy, jasno jest oświetlony, szukał tak długo świecy dopóki jej nie znalazł, a zapaliwszy na nowo, rozpoczął tłomaczenie. Wypadek ten przekonał uczonego doktora, że lunatyk widzi tylko to światło, o którem wie, że jest. Podobnie jak umysł wzroku, tak samo i umysł słuchu jest częściowo uśpiony. Uważano niejednokrotnie, że lunatycy a nawet ludzie rozmawiający we śnie, prowadzą rozmowy z osobą drugą, jeżeli rozmawiający trafi szczęśliwie na bieg myśli śpiącego. W przeciwnym razie, chociażby kto jak najgłośniej przemawiał, lunatyk nie posłyszy.

Wszystkie zatem myśli u lunatyka skupiają się w jeden obraz—marę senną—a skupiona w ten sposób uwaga, umożliwia im dokonania tego, czegoby na jawie nie zdziałali. Tem wytłomaczyć można umiejętność chodzenia po dachach, po poręczach, mostach i t. d. Lunatycy przejęci jedną myślą, nie zważają na otoczenie, nie myślą o niebezpieczeństwie i tak nie rozpraszając uwagi, zdrowo i cało wracają z swych często karkołomnych wycieczek.

Czasami — rzecz jednakże rzadka—lunatyk posiada świadomość tego co we śnie czynił; najczęściej przecież wydaje mu się, że to był tylko sen. Skutki czynności popełnionych w śnie lunatycznym prawo uwzględnia zwłaszcza, że udawać lunatyka nie można, bo nikt w stanie normalnym nad zmysłami i nerwami swemi do tego stopnia zapanować nie może. Często dla lunatyka samego wynikają rozliczne nieprzyjemności z nieświadomych jego wycieczek nocnych. O Francuzie pewnym opowiadają, że ginęły mu od czasu do czasu pieniądze z kasy. Posądzając służącą swą o kradzież, oddalił ją, lecz to nie pomogło — pieniądze ginęły tak jak przedtem. Razu pewnego budzi się z bólu w nodze — patrzy, w podeszwie ranka, w której tkwi kawałeczek szkła. Dalsze badania pokazały, że na stole w pokoju leżały okruszyny potłuczonej szklanki. Niezawodnie lunatyk wszedł nocą na stół, ponad którym wisiały pułki, a na nich, ku wielkiej swej radości, znalazł wszystkie pieniądze, które poprzednio zginęły!

Utrzymują, że przyczyną lunatyzmu jest księżyc i stąd nazwy: lunatyk — lunatyczka, a od wyrazu łacińskiego: luna tj. księżyc. Mniemania te są mylne, bo sprawdzono, że lunatycy wędrówki swe odbywają nawet wtenczas, kiedy księżyca na niebie nie ma. To tylko powiedzieć można, że każde światło — jeżeli pada na powieki śpiącego, wywołuje w nim senne widziadła, które łatwo przejść mogą w lunatyzm, jeżeli są skłonności po temu.

Doświadczenie uczy, że więcej lunatyków jest wśród dzieci niż wśród dorosłych. Utrzymują nawet, że czwarta część dzieci podlega temu — objawy bywają różne, po części ograniczają się w wstawaniu z łóżka i krótkim spacerze po pokoju. Dowodzi to, że dziecko jest słabe i nerwowe, często z zarodkiem choroby epileptycznej lub chisterycznej. To też rodzice dbali i troskliwi uwagę swoją zwrócić powinni na dzieci takie. Strzedz je przed przeciężaniem pracą, wysyłać jak najwięcej na świeże powietrze, i dawać zdrowy pokarm nietylko cielesny ale i duchowy, aby wyobraźnie dziecka słabego za nerwowego zbytnio nie pracowały, a tem samem fantazya i rozum nie rozwijały się kosztem zdrowia, bo wiadomo, że tylko w zdrowem ciele — zdrowa mieszka dusza.

Sielankowe oświadczyny.

Czy pani wie, że mój ojciec miał gołębie?

— A to dobrze.

— E, nie dobrze, bo gołębie szkodę w zbożu robiły.

— A to źle.

— E, nie źle, bo ojciec je zabił i zjadł.

— A to dobrze.

— E, nie dobrze, bo gdy je zjadł to rozchorował się i umarł.

— A to źle.

— E, nie źle, bo umarł i zostawił mi majątek.

— A to dobrze.

— E, nie dobrze, bo nie wiem co mam z nim zrobić.

— A to źle.

— E, nie źle, bo z kimś drugim to wiedziałbym co zrobić.

— A to dobrze.

— E, nie dobrze, bo bym chciał z panią z niego użytkować.

— A to dobrze.

— A no dobrze.

Jak czyścić zardzewiałe żelazo.

Bardzo prostym tanim i skutecznym środkiem zaradczym jest moczenie żelaznego przedmiotu przez dni kilka w świeżej maślance. Ma ona tę wyższość nad zalecanemi w tym celu kwasami, że nie niszczy żelaza i nie nadaje mu zapachu. Pod wpływem maślanki oddzielają się całe skorupy rdzy i każdy najmniejszy kącik staje się czystym. Tak samo postępuje się, chcąc usunąć rdzę z łańcuszków, siekier, obcęgów i tym podobnych, a nawet z przedmiotów mosiężnych.

KATALOG KSIĄŻEK
WŁASNEGO NAKŁADU I DRUKU.

Żądający książki z niniejszego katalogu raczą podać—NUMER KATALOGU **1**

Te książki można wybierać na premie.

A cóż robić! Powiastka przez Józefa Złotorzyńskiego.................. 10

Agay-Han. Powieść historyczna z czasów Iwana Groźnego, oryginalnie napisana. Cena . . 30c
Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tutulikiem . . 60c

Aleksandra Chodźki Słownik Polsko Angielski i Angielsko-Polski w mocnej oprawie ze złoconemi tytulikami Cena...................... $4.00

Alpejski kwiatek. Nowelka ze wspomnieć lekarza turysty, przez Michała Wołowskiego...................10

Anzelm w Tureckiej niewoli. Opracował Józef Chociszewski. Cena 10c

Aptekarz Polski czyli zbiór najwięcej używanych nazw łacińskich, które powinien poznać uczeń wstępujęcy na praktykę do apteki............25 c.

Arytmetyka czyli książka Rachunkowa, podług arytmetyk amerykańskich opracował K. W. Dyniewicz, w mocnej oprawie....................... 35

ARYE POLSKIE, zebrane dla dla Polonii w Ameryce przez W. Dyniewicza. Oprawne w angielskie linteum z złoconemi tytulikami, . . 35c
Oprawne w skórkę aligatora z złoconemi tytulikami i brzegami . 65c

Amalunga czyli Córa Puszcz. Opowiadanie z czasów wojen pomiędzy Europejczykami a Indyanami w Ameryce Północnej - - - 15

Antoś z Skalina czyli cnota nagrodzona a zbrodnia ukarana. Powieść wielce ciekawa i moralna. . . . . 10c.

Anioł Pański. Powieść obyczajowa przez Bakałarza Lwigrodu............30c

Bartek Łatka. czyli jak to żyd po śmierci zrobił testament . . 5c

Bartek Zwycięzca, przez H. Sienkiewicza 15c.

Bartosz Głowacki, czyli ostatnie uszlachcenie. (Nobilitacya.) Ustęp z dziejów 1794 roku. Z trzema rycinami....10

Bez Pana. Powieść historyczna z Xo wieku przez Sta... Cena . 50I

Biali i Czarni, powieść z życia Litewskiego, skreślił Jan Sygmał.....25

Bitwa pod Kobylanką dnia 6 maja 1764 5

Blada Hrabina. Romans przez Jerzego F. Borna. Trzy tomy. W mocnej oprawie ze złoconymi tytulikami $2.50
Broszurowana . . $1.50

Bez szczęścia. Nowela M. D. Chamskiego. Cena . . . 15c

Błogosławieństwo duchowne domu, Ewangelia św. Jana (do oprawienia w ramy) 10

Bogata Dziedziczka. - - 15c

Bolesław czyli Dalszy Ciąg Genowefy; tłomaczenie przez ks. Osmańskiego 30
— ta sama w mocnej oprawie.....60

Boża Opieka powieść osnuta na podaniach XVIII wieku przez J. I. Kraszewskiego - - - 50c.
Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem - - 75c.

Bracia Rywale. Obrazy społeczeństwa wiejskiego z XVIII wieku przez J. I. Kraszewskiego, ... 50 c.
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem . . . . 75 c.

Bratobójca, powieść moralna z czasów wielkorządztwa Alby w Niderlandach, osnuta na prawdziwem zdarzeniu, napisana przez X. Hajduckiego, kapłana z Wessen w Szwajcaryi 20c

Brewiarzyk Towarzystwa Aniołów Stróżów. (sto za $2.50) 5c.

Buty Dziadunia. Opowiadanie Jana Zacharyasiewicza 10c

Bukiet Melodyj Polskich, na fortepian ułożył E. S. Łodwigowski, z dodatkiem "Boże coś Polskę" i "Z dymem Pożarów" (Polish National Airs) 75c

Bukiet pieśni światowych, w którym się znajdują: piosnki, dumki, arye, krakowiaki, mazury, pieśni miłosne, pasterskie, obyczajowe, towarzyskie, myśliwskie, studenckie, wesołe, żartobliwe, wyjątki z op. itd. - 30c

Córka hetmańska przez Piotra Jaxy Bykowskiego 80

Coś pięknego w ośmiu powiastkach. Treść: 1. Papuga, 2. Palma kwietniowa, powiastka, 3. Smutne skutki niemądrego figla, 4. Nieuczynność, powieść, 5. Przeczucie, powiastka, 6. Ludwik i Helena, powieść, 7. Złotówka, powieść, 8. Trzy przyjaciółki, powiastka 30

Cudowny Lekarz. Powiastka Wielkanocna. Przez Ks. Schmidta......15

Cudze szczęście. Obrazek przez Bronisława Grabowskiego z pod Jasnej Góry 10

Czarny Matwij, powieść z życia ludu górskiego napisał Walery Łoziński, w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem $1.75

Czarny Świat, powieść z życia paryskiego, przekład z francuzkiego 40c

Czarne Widmo. Powieść przez M. T. Porkinsa, broszurowana, cena 35c

Czarnoksiężnik Hokus-Pokus czyli nauka odkrycia tajemnic i niezawodny sposób czarowania, według sławnych sztukmistrzów jako to: Bosco, Schwenenfeld, Twardowski, Faust, Theophrastus, Paracelsius, Dobbler, Philadelphia i wielu innych. Cena - - - 35c

Czas to pieniądz. Powieść przez Fr. Hoffman, opowiadanie dla młodzieży, wolny przekład Wł. L. Anczyca. 25c

Cześnikowny. Powieść przez J. I. Kraszewskiego . . . . , . . 50 c.
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem . . . . 75 c.

Cztery Miesiące Pobytu na jednej z wysp markizów pośród dzikich. Przez H. Melville. Przekład z angielskiego, Zuzanny Zajączkowskiej. W mocnej oprawie - - - - - 75c

Damian Ruszczyc. Powieść z czasów Jana III przez Fryderyka hr. Skarbka, Trzy tomy, w mocnej oprawie, ze złoconym tytulikiem 75
W słabej oprawie . . . 50c

Deklamator Polski. Zbiór Poezyi Religijnych, Narodowych i Historycznych, stósownych do wygłaszania podczas uroczystości patryotycznych, rodzinnych, oraz wycieczek letnich z dodatkiem Dyalogów i sztuczek teatralnych. Cena - - 30c.

Dobry Franuś i zły Kostuś, czyli życie dwojga różnie wychowanych dzieci 50
Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 75

Dokąd idziesz?................ 5c.

Dolina Almeryi czyli Dobrotliwość Boska. Powieść dla starszych i młodzieży. Cena . . . 30c

Te książki można wybierać na premie.

Dom na Przedmieściu spolszczyła R. M. 10

Dowcipne lekarstwo. Powiastka z życia ludu. Napisał ks. Wł. Chotkowski 10

Droga do nieba przez krzyż i ciernie czyli przez cierpienie tegoczesne i zgadzanie się z wolą Pana Boga skreślił Ks. M. Możejewski . . . 30

Drugi Rozbiór Polski. Napisał prof. Ign. Machnikowski. - Cena 5c.

Duch Puszczy. Opowiadanie z Amerykańskich borów, według Dra Birda opracował Wł. L. Anczyc. Cena 50c

Dwanaście ogólnych praw wszechświata napisał ks. Jan Adamski.........15

Dwaj Bracia różnego wychowania. Powieść moralna przez Emmę z Kurowskich Puffke...................30c

Dwa Śluby. Powieść Pauliny z L. Wilkońskiej 15

Dwaj Przyjaciele, przez Guy de Maupassant 10

Dwa worki złota. Powiastka przez Aleksandrę Marczewską. Cena 10c.

Dwanaście najwięcej używanych Mszy świętych w chórach kościołów polskich, rzymsko katolickich w Ameryce. 10c

Dwie Marye, powieść z dawnych czasów polskich przez Fr. Xaw. Tuczyńskiego 50
Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 75

Dwie Mazurki. Powiastka z czasów Bolesława Krzywoustego przez Wandę Podgórską. Cena 50

Dwie msze i nieszpory po polsku 5

Dwie powieści, 1. Dzień 26 Lutego, 1846 r. w Poznaniu i powiastka Pauliny z L. Wilkońskiej 10

Dwie róże, powiastka historyczna z dziejów Anglii XV wieku, przekład W. L. Anczyca 30
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 60

Dwie Wioski, i Szkodliwe Leki, powiastki z życia ludu 5

Dwórożny człowiek, powieść przez Maurycego Jokaya 30

Dzieci wdowy, powieść moralna 30c
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem..........................60c

Dzieło Zbiorowe. Zawiera powiastki, opowiadania, artykuły opisowe i naukowe, zebrane przez "Gazetę Polską." Treść: 1) Uprawa bawełny w Egipcie. 2) Andaluzyanka. 3) Z historyi medycyny w Rosyi. 4) Na rocznicę 4 0-letnią odkrycia Ameryki przez Krzysztofa Kolumba. 5) Dziwne plemiona w południowej Ameryce. 6) Mądre rady. 7) winie i barany. 8) Cena kobiety. 9) Ludność meksykańska. 10) Apetyczne zwyczaje. 11) Zatrute strzały Apachesów. 12) Strachy na wróble. 13) Gęstość zaludnienia Atlantyku. 14) Aparat fotograficzny w kapeluszu. 15) Herbata. 16) Serce Gustawa Adolfa. 17) Złote Runo. 18) Siedem cudów świata w starożytności i cudowne dzieła naszych czasów. 19) Jeografia chińska. 20) Krótki zarys zasad metody nauki przygotowawczej rysunku czyli jak kształcić oko, jak przygotowywać dobrych rzemieślników i artystów. 21) Cokolwiek o kardynałach i o zamianowaniu kardynałów. 22) Koń w Ameryce. 23) Wszystko na wspak. 24) Stuletni obraz. 25) Bolesne rocznice. 26) Wypędzanie djabła. 27) Po opuszczeniu urzędu. 28) Wielki Amerykanin o największym z nich. 29. Przydomki jenerałów. 30) Bitwa pod Rajgrodem, w dniu 29 Maja, 1831 r. 31) Miasto umarłych. 32) Całowanie. 33) Ofiary wojen. 34) Dla czego Ewa nie miała pokojówki. 35) Brudne skąpstwo królewskiej milionerki. 36) Małpy podobne do ludzi. 37) „Kocham" we wszystkich językach. 38) Dzień śmierci Ludwika XVI. 39) Materyały do historyi Żydów w Ameryce. 40) From Kosciuszko's Land. 41) Smutne ofiary polskiej intrygi czyli płaczliwa historya o losach dwojga kochanków. 42) Truciciele i ludożercy Hayti. 43) Przyczyny francuzkiej rewolucyi. 44) Zabijanie starców. 45) Początek kukurydzy, tabaki i fasoli. 46) Nazwa Boga w 46 językach. 47) Historyczny dom. 48) Pistolety Kościuszki. 49) Mrówki. 50) Pielęgnowanie zębów. 51) Zagasłe wulkany w Stanach Zjednoczonych. 52) O pokarmach. 53) Cechy psów. 54) Żony niektórych słynnych ludzi. 55 Na myszy. 56) Dwóch czy czterech? 57) Małpy zwane „chimpanzees." 58) The Pole's Angelus. 59) Z życia na północnym Zachodzie nie tak dawno temu. 60) Anna. 61) Posag Poniatowskiego. 62) Krakowiak przyjeżdża do Chicago szukać sobie żony. 63) Rozdział kultury w ciemnej części świata. 64) O koronach. 65) W głębinach oceanu. 66) Cześć przodków Chin. 67) I — basta. 68) Zamek nadpowietrzny w Antwerpii. 69) Kara chińskich niewiast. 70) Zatrudnienie i zdrowie. 71) Wielcy ludzie o kobietach. 72) Nowy barometer. 73) Żołnierze z żelaza. 74) Matabele. 75) Zbytnica. 76) Zapas soli morza. 77) Wystawienie się na zimno i mróz. 78) Polowanie na tygrysa. 79) Biała dama. 80) Polski i włoski wydział w pałacu sztuk pięknych. 81) Żydowska krew w żyłach królewskich. 82) „Wy" i „ty" w Europie. 83) Ruch na morzu Martwem. 84) Zaginione sztuki i wiedze. (1894.) 85) Czem jest knut? 86) Najstarsza książka. 87) Głębokość mórz i wysokość gór. 88) Jak można dożyć sędziwego wieku. 89) Kiedy człowiek najszybciej rośnie? 90) Za kogo kobiety najchętniej wychodzą za mąż? 91) Oryginalna nagroda. 92) Najbogatsza niewiasta w Stanach Zjednoczonych. 93) Słonecznik. 94) Czy rośliny śpią? 95) Mało wymagalna panna. 96) Wielożeństwo w Turcyi. 97) Francuzki "meter". 98) Ocean Indyjski. 99) Czem się szczycą Stany Zjednoczone i inne kraje. 100) Cokolwiek o Syberyi. 101) Powstanie nazw Stanów Amerykańskich. 102) Mędrzec na dworze Tutykuka. 103) Na cześć Kościuszki. 104) Ofiary ludzi w Indyach. 105) Wystawa światowa w Petersburgu. 106) Śmierć Djamentowskiego. 107) Do........ 108) Opowiadanie Partyzanta. 109) Z polotów Ikara. 110) Prawdziwe zdarzenie. 111) Cmentarz Oceanu Atlantyckiego. 112) O ubiorze Kościuszki. 113 Z rytuału A. P. A'istów. 114) Ojciec Apiaistów. 115) Hierarchia kościoła katolickiego. 116) Koniec świata. 117) Czas. 118) Szulernia wrzucona do rzeki Mississippi. 119) Tytuły w Stanach Zjednoczonych. 120) Z historyi prochu. 121) Warszawa zwycięzki stawia opór. 122) Wierny przyjaciel. 123) Jak zawierają małżeństwa w Irlandyi. 124) Most djabelski na Niemnie. 125) „Mount Kosciuszko" w Australii. 126) Listy miłosne Napoleona III. 127) Nasze barwy narodowe i herb. 128) Wejście Prusaków do Krakowa. 129) Pantheon w Paryżu. 130) Wesele karłów w Petersburgu. 131) Najmłodsi i najstarsi małżonkowie. 132) Miasto królów. 133) Kobieta w Afryce. 134) Czarny kolor oznaką żałoby. 135) Wiek niektórych drzew. 136) Dwanaście Cezarów. 137) Czy to prawda? 138) Muchy w piwie. 139) Papier. 140) Jak się u różnych narodów witają? 141) Największy dom w świecie. 142) Jak żyć długo. 143) Indyanie którzy nie chcą wódki. 144) Dziwne przepisy etykiety. 145) Pustynia Salton. 146) Mrówki w stanie Florida. 147) Cierpienia wielkich ludzi. 148) Charakterystyka Amerykanina. 149) Jak Canada dostała swą nazwę. 150) Gazeciarstwo w Japonii. 151) Cada Egiptu. 152) Dolina śmierci w Californii. 153) Imiona w Chinach. 154) Skąpcy i ich zgon. 155) Park Yellowstone. 156) Ciepło słoneczne. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. Cena $1.50

Te książki można wybierać na premie.

Dziecię do Boga. Książeczka do nabożeństwa dla młodzieży katolickiej.15c.

Dzieje narodu polskiego ozdobione 78 obrazkami w mocnej oprawie po 35c

Dziesięć milionów dolarów. Nowela Maurycego Jokaj'a. (Przekład z węgierskiego 15c

Dzieje starego i nowego Testamentu czyli Historya Biblijna, ułożona dla szkół katolickich, z 100 obrazkami i mapą ziemi świętej, w mocnej oprawie. Cena 40c

Dziwne Podróże na lądzie i morzu wyprawy i wesołe przygody łgacza nad łgaczami pana Kłamkiewicza, jak je sam zwykł był opowiadać przy butelce wina w gronie przyjaciół znajomych...........................10

Dziwne Przygody Lorka Szlązaka. Opowiadanie z dziejów Polski przez Józefa Grajnerta 15

Elementarz mały czyli Pierwsza Nauka Czytania, Pisania i Rachowania, przez W. Dyniewicza..................
W mocnej oprawie..............12

Elementarz Polski czyli Nauka Czytania, Pisania i Rachowania, z nauką pisowni i gramatyki, przez Wł. Dyniewicza w mocnej oprawie.....25

Eustachyusz. Powieść z pierwszych wieków chrześciaństwa. Przez tłumacza Genowefy i Koszyka Kwiatów 30

Fabiola. Powieść z czasów prześladowania Chrześcian w roku 302. Napisał Kardynał Wiseman.—1. Chwile rozejmu.—2. Walka.—3. Zwycięztwo 50c
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem........................ 75c

Gawędziarz, zbiór wesołych, ciekawych opowiadań, powiastek, dykteryjek, żartów, figli i t. d. zebrał z rozmaitych książek Władysław Dyniewicz. Zawiera: Królowa sów, Czerwony pies, Śmierć kumą, Rusałka, Kot rozpędza mieszkańców całej wioski, Walka lisa ze szczupakiem i o mądrym Wojtku. Bitwa chłopska w Gołańczy, Turecki Sowizdrzał, Mądry Maciek, Demokrata w kłopotach, Wyborna rada. Czy jadł szan pierniki w kościele? Karpie, Kapitan profesor, Kolenda ubogich, Po stronek, Żebrak sprytny oszust, Rachunek malarza, Perły, Cawędy dziadunia z okolic Leszna, Kasinka, Ostatni figiel pana Jacentego był najlepszy, Owce, Wesoły Szwanda, Złoty łowrotek, Zbawiciel w drodze, Kara po śmierci, Długi, szeroki i bystrooki.

W pięknej mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem $1.35

Geografia Ogólna. Z rycinami. Ułożył prof. Ign. Machnikowski. 60c

Giermek książęcy. Powieść historyczna z XIII wieku przez Z. Morawską. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. $1.00
W słabej oprawie 75c

Głos Synogarlicy na pustyni świata tego jęczącej, w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 512 stronnic $1.00

Głos Pana nad Pany. Opowiadanie dla młodych moich przyjaciół, napisał Fr. Hoffman, Przełożył Stanisław Kunasiewicz. Cena 30c

Godzina śmierci, czyli Leki na Strachy śmiertelne. Czytania na każdy miesiąc w roku dla wszystkich stanów. Z ośmiu obrazkami. Wydał ks. G. Stagraczyński 35c

Głos Serc Polskich. Napisał Alexander Lutyński. W pięknej oprawie miękkiej alligatorowej skórce, ze złoconymi brzegami zawierająca śliczne wierszyki narodowe polskie, stosowne do deklamacyi na zebraniach familijnych lub publicznych. Format jest mały kieszonkowy 25

Głowa św. Barbary, powieść z przeszłości Pomorza. Napisał X. Kujot. Cena 35

Gorzkie Żale czyli Pasya . . . 5

Grażyna. Powieść Litewska przez Adama Mickiewicza. Cena 10c.

Gramatyka Języka Polskiego, szkolna przez Antoniego Małeckiego . 50c

Gramatyka języka polskiego dla szkół polskich w Ameryce, zawiera 141 stronnic. W mocnej oprawie - 25c.

Gratulant, oraz pieśni weselne dla młodzieńców i drużbów zawierający: Zaprosiny na wesele — Oracye weselne — Mowy przed wyjazdem do kościoła i przed ślubem — Powinszowanie drużby przy wyjeździe do kościoła w czasie tańca i przy uczcie — Życzenia w dniu weselnym — Piosneczki weselne 20

Groby na stepie. Opowiadanie z życia amerykańskiego. Przełożył Karol Maćkowski 15

Harold, Król Cyganów, czyli Skrzypce Edeleńskie 10c

Historya o Ali-Babie i o czterdziestu złodziejach, zgładzonych ze świata przez jednę niewolnicę. — Opowiadanie Szeherazady. (Z tysiąc nocy i jednej). Cena . . . . . . 15 c.

Historya Stanów Zjednoczonych od odkrycia Ameryki aż do naszych czasów, z krótkim zarysem innych krajów Amerykańskich wraz z deklaracyą niepodległości, artykułami konfederacyi i Konstytucyą Stanów Zjednoczonych i dodatkiem wojny amerykańsko-hiszpańskiej (około 500 stronnic). W mocnej oprawie. . 75c

Historya Aminy, którą opowiedziała Kalifowi Harun Alraszyd. (Z tysiąc nocy i jednej), Cena . . . . 5 c.

Historya małego garbuska czyli ile to strachu narobiło najedzenie się ryb z wielkiemi ościami. Opowiadanie Szeherazady z 1001 nocy. Cena 5 c.

Historya kupca chrześcianina o pewnym bogatym i dorodnym młodzieńcu, który ze zbytniej wspaniałomyślności utracił prawą rękę. Opowiadanie Szeherazady z 1001 nocy . . , 5 c.

Historya Krysztofa Kolumba tłumaczona z Angielskiego. Z rycinami oraz obrazkami Budynków Wystawy Światowej w Chicago. Drukowanemi niebieskim tuszem. W mocnej i pięknej oprawie ze złoconym tytulikiem. Cena.................................50c

Historya o Ali-Kodżyi kupcu Bagdackim, który oddał swemu przyjacielowi tysiąc sztuk złota na schowanie, a które tenże zabrał i zaparł się ich odułoru i jako mały chłopczyna sprawiedliwie rozsądził. (Opowiadanie Szeherazady z 1001 nocy) . . . 10 c.

Historya o strasznym zbóju. Ze zdarzeń prawdziwych opowiedział Kazimierz Promyk 10c

Te książki można wybierać na premie.

Historya o dwóch siostrach zawistnych szczęścia młodszej siostry. Opowiadanie Szeherazady. (Z tysiąc i jednej nocy.)...............................25

Historya o rybaku i Geniuszu czyli duchu buntowniczym, jak również o królu greckim i o lekarzu Dubanie, o mężu i papudze, o ukaranym wezyrze, o zaczarowanych rybakch i o młodym królu wysp czarnych. (Z tysiąc nocy i jednej.) Cena . 15 c.

Historya o książęciu Ahmedzie i o wieszcze Pary-banu i o cudownym kobiercu, który miał tę własność, iż w oka mgnieniu można było przybyć gdzie sobie jego właściciel życzył; o cudownej rurce z kości słoniowej, za pomocą której można było widzieć, co się gdziekolwiek dzieje, choćby odległość wynosiła tysiące mil, i o sztucznem i misternem jabłku, które podawszy do powąchania uzdrawiało natychmiast wszystkie choroby. Opowiadanie Szeherazady. (Z tysiąc nocy i jednej.) Cena 15

Historya o Gryzeldzie i Margrabi Walterze. Z książek dla ludu przez Marbacha wydanych 10

Historya o Grzegorzu, który przez 17 lat pokutował przykuty do skały. Piękne i wzruszające opowiadanie dla ludu..............................20

Historya o Nureddynie Ali i Bedreddynie Hassan, czyli dziwne przygody męża i żony i ich syna Adżyba. Opowiadanie Szeherazady. (Z tysiąc nocy i jednej). 15

Historya o koniu zaczarowanym czyli dziwne przygody jeźdźca w powietrzu. Opowiadanie Szeherazady. Cena 10

Historya o książęciu Stylfrydzie i synu jego Bracwiku 10

Historya okropna o walecznym Stasiu i o pięknej Anulce. Cena 15 c.

Historya opowiedziana przez krawca o pewnym młodzieńcu, który z powodu jednego balbierza-gaduły wiele wyżył przykrych przygód. Opowiadanie Szeherazady z 1001 nocy. 5 c.

Historya opowiedziana przez lekarza żyda o pewnym młodzieńcu, który utracił prawą rękę dla tego, iż nie znał wartości klejnotów. Opowiadanie Szeherazady z 1001 nocy. Cena 5 c.

Historya o rycerzu złotoskrzydłym, o porwanej dziewicy z drogim klejnotem i złotym zamku. Opowiedział I. Danielewski 10

Historya o Rycerskim owczarku przez Jana Kupca . . . . 10c.

Historya o siedmiu Mędrcach, czyli prowadzenie na śmierć królewicza i wybawienie tegoż siedm razy przez siedmiu mędrców 25

Historya o wielkim wojowniku polskim Gabryelu Hołubku. Opowiadanie z dziejów polskich przez Józefa Grejnerta 10

Historya święta czyli Dzieje starego i Nowego Testamentu (mniejsza) w mocnej oprawie.......................12

Historya o szlachetnej Magelonie, córce króla z Neapolu i o Piotrze rycerzu, hrabiem, różne przygody, smutki, pociechy, szczęścia, nieszczęścia przy odmianach omylnego świata reprezentująca 30

Historya o szlachetnej i pięknej Meluzynie, różne przygody, pociechy i smutki, szczęścia i nieszczęścia, przy odmianach omylnego świata przedstawiająca. 30

Historya pierwszego Derwisza królewicza o utraceniu prawego oka. (Z tysiąc nocy i jednej) . . . 5 c.

Historya drugiego derwisza Królewicza, o straceniu prawego oka. (Z tysiąc nocy i jednej). . . . . 15 c.

Historya trzeciego Derwisza królewicza o utraceniu prawego oka. (Z tysiąc nocy i jednej). Cena . . 10

Historya Syndbada morskiego. Siedm niebezpiecznych podróży na wschodzie, odbytych przez nieustraszonego kupca, w których tenże doznał rozmaitych przygód i zmian losu. Opowiadanie Szehorazady. (Z tysiąc nocy i jednej) . . . . 15 c.

Historya Zoneidy, którą odowiedziała Kalifowi Harun Alraszyd o dwóch sukach czarnych. (Z tysiąc nocy i jednej.) 10

Hiszpanka czyli żona skazanego na śmierć. Powieść p. p. W. hr. Rozdr. 25

Hortenzya czyli ofiara dumy. Powieść osnuta na prawdziwem zdarzeniu przez F. G. . . . . 15 c.

Hrabia i Niedźwiedziarz. Piękna powieść przez Fr. Hoffman. Przełożyła Paulina z L. Wilkońska. - 80

Hrabia parobkiem u kmiecia, powieść wyciągnięta z Ramot, Ramotków Wilkońskiego 10

Inauguracya Grover Clevelanda, pierwszego po 24 latach z stronnictwa demokratycznego, wybranego prezydenta Stanów Zjednoczonych, w dniu 4 marca 1885 r.......................5c

Ita hrabina na Toggenburgu. Historya prawdziwa z XII wieku, wielce nauczająca, osobliwie dla niewinnie cierpiących, przez Krysztofa Szmida, przepolszczona przez Ks. E. W. 30

Jak się zemścił borowy Zielonka nad Wojtkiem Bruchylą. Powieść ludowe poznańsko-amerykańska. Napisał Jan Niemir 15

Jak sobie pościelesz, tak się wyśpisz powiastka. 10

Jałmużna i Przypowieść o Pszenicy Gawędy z podania ludowego przez Jana Chęcinskiego..............10c.

James Garfield, albo Praca i Cnota, poemat skreślony podług faktów przez Teofilę Samolińską 10

Jan Kiliński. Szewc Warszawski....5c

Jan III Sobieski. król polski, obrońca chrześciaństwa pod Wiedniem . 10

Jan Orlik, znalezione dziecko w gnieździe orlem pod Krakowem, powiastka 10

Jan Płużek, powieść z dawnych czasów napisał Mieczysław z Poznania 15

Jan Samulczak czyli chciwość ukarana. Powiastka osnuta na tle prawdziwego zdarzenia napisał Hipolit Bogumił Tarczyński 15

Jaskinia Beatusa. Powieść dla wszystkich szlachetnie myślących - 25c
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem - - - - - 50

Jaskinia Potępieńca. Powieść przez Fr. X. Tuczyńskiego 50
Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 75

Jasna Góra Częstochowska, gawęda przez Karola Kucza 10

Jeden dzień prawdy, powieść przez Ludwika Bailleul, przekład z francuskiego 15c

„Jeszcze Polska nie zginęła." Napisał Syn mego Ojca. Cena . . . 15 c.

Józefata dolina czyli Sąd Ostateczny napisał X. Feliks Gondek, Pleban z Krzyżanowic, Dyecezyi Tarnowskiej 35

Józef, młody jeniec tatarski. Powieść z czasów Napadów Tatarskich w XVII wieku na Podole. Cena..........15c

Józef Struś, lekarz poznański. Obrazek historyczny z XVI wieku. Napisał Stanisław Wagner 15c

J. M. J. Książka zawierająca Koronkę, Nowennę, Litanie, Modlitwy i Pieśni do świętego Józefa 10

Te książki można wybierać na premie.

Kabała czyli odkrycie tajemnic przyszłości za pomocą kart. 5

Kalambury czyli Dowcipna Prawda, dla rozrywki i pouczenia 10

Kantyczka czyli Pastorałki i Kolędy, czyli piosnki wesołego ludu w czasie świąt Bożego Narodzenia po domach śpiewane, a przez X. M. M. zebrane. Czerpane z rękopisów od roku 1695. Pieśni do "Kościelnego użytku. W mocnej oprawie 75c

Karty ułożone przez sławną wróżkę Lenormand z Paryża, przepowiadające przyszłość. (Dla rozrywki i zabawy.) Cena paczki 50

Kasper Karliński. Obrazek historyczny z drugiej połowy XVI wieku napisał Henryk Nowakowski. 10c.

Katechizm Baltimorski mały......8

Katechizm Baltimorski większy w mocnej oprawie.....................20

Katechizm Początkowy Rzymsko — Katolicki 5
W mocnej oprawie..............8

Katechizm rzymsko-katolicki (mały) W mocnej oprawie..............12
X. J. Deharbe, T. J.

Katechizm rzymsko-katolicki (większy) w mocnej oprawie..............25
X. J. Deharbe, T. J.

Katownia Więzienia Piekielnego z 18 obrazkami, od ks. Jana Baptysty Manny, S. J., r. 1675 opisana wierszem. Na brzestrogę i poprawę zakamieniałych grzeszników. Na nowo wydał ks. J. Stagraczyński, w Poznaniu 15c

Kazanie Bernardyna i kilka innych ładnych powiastek. Zawiera: Kazanie Bernardyna. Dlaczego Małgorzata wicz całował osła w ogon. Szynka Cesarska. Ustęp do historyi o strachach i upiorach. Wdzięczny wąż. Uważaj dobrze. Askryminum, preber tenturyje śpituils. Legenda o św. [illegible]. Cena 15

Kazimierz Brodziński, odczyt publiczny przez Sew. Duchińską 15

Kazimierz i Magdosia. Powieść z dziejów ojczystych siedmnastego stulecia przez Mieczysława z Poznania 15

Klara czyli zwycięztwo cnoty, powieść, napisał ks. Kanonik Szmid . . 25

Kochaj bliźnego swego, przez Fr. Hoffmana, przełożył Bolesław Dunin. Cena 30c

Koronka na cześć niepokalanego poczęcia Najświętszej Maryi Panny Bogarodzicy 3

Konfederaci Barscy na Sybirze. Powieść napisana przez E. z K. P. 25

Konstytucya Stanów Zjednoczonych 10

Konstytucya 3 Maja 10

Korabiowie. Obrazek rodzinny z czasów Napoleona I. przez N. J. . . 25

Koszyk kwiatów, powieść przez Ks. Schmidt 30

Krakowiaki, 657 śpiewek ze źródeł etnograficznych i własnych notat zebrał Zygmunt Gloger...........35c

Krawiec Czarnoksiężnik. Ciekawe wiadanie. 1 5

Królewski Dziadek. Opowieść z czasów króla chłopków Kazimierza Wielkiego.........................15c.

Krótka Historya Naturalna. Z rycinami napisał prof. Ign. Machnikowski. Cena 35c

Krótki rys początku rozwoju i obecnego stanu Instytucyi zakładu św. Kazimierza w Paryżu pod przewodnictwem Wibnej Matki Teofili Mikułowskiej 5

Krwawe sieroty powieść napisana przez W. S. 15

Krzyż Lotaryngski, powieść z wojny francuzko-pruskiej broszurowana 15c

Krzyż przy drodze. Opowiadanie proboszcza Bawarskiego. - - 10c

Ks. A. Kordecki przeor Paulinów, Obrońca Klasztoru Częstochowskiego 15

Książę Almanzor i jego sługa Mustafa, czyli jak sobie kto pościele tak się też i wyśpi. Powieść przez Ks. M. Osmańskiego. 30

Książka zbiorowa powiastki zebrane przez „Gazetę Polską" w Chicago. Zawiera: Powiastka o dorożkarzu Biedoklepie, Djabeł, Ignacy hr. Gurowski, Figielek Ułanów, Stara bajka o Zabłockim i mydle, Roman syn Semenów. 25

Książę Adolf i bogini szczęścia. Powiastka fantastyczna z pradawnych czasów dla Kawalerów i Panien. 15 c.

Księżna Lubomirska czyli cudowny los sieroty polskiej w Paryżu . 80

Książę Srebrny. Powieść z czasów Iwana Groźnego Hr. Tołstoja. Z rosyjskiego przełożył W. Grajnert. - 50c
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem - - - - - 75c

Książka jubileuszowa czyli Nauka o Odpustach, szczególnie o Odpuście Jubileuszowym zarazem nabożeństwa i modlitwy przy odwiedzaniu kościołów w celu zyskania odpustu odmawiać się mające. Za pozwoleniem zwierzchności duchownej napisał X. N. B. Cena 10c

Książka punktowania, czyli wróżenie za pomocą kropkowania . . . 10

Książki kwitowe dla Róż Różańca Żywego - - Cena 10c.

Książka polsko-niemiecka dla Polaków do łatwego nauczenia się czytać, pisać, i mówić po niemiecku. Dokładny przedruk z wydania nakładem „Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich" we Lwowie. Cena....................75
W mocnej oprawie . . $1.00

Ktoby się spodziewał! Humoreska. Napisał Władysław Ordon......10c

Kucharka Litewska, zawiera przepisy gruntowne i jasne, własnem doświadczeniem sprawdzone, sporządzania smacznych, wykwintnych, tanich i prostych rozmaitych rodzajów potraw tak mięsnych jako i postnych, oraz ciast, legumin, lodów, kremów, galaret, konfitur i innych desserowych przysmaków, tudzież rozlicznych aptecznych zapraw, konserw i rzadszych specyałów, przez W. I. A. A Cena $2.00

Kucharka polska i amerykańska, zawierająca kilka set przepisów kucharskich dla młodych mężatek, kucharek i gospodyń na tanie i smaczne przyrządzanie potraw, a szczególnie: zup, sosów, jarzyn, potraw mięsnych postnych z uwzględnieniem potraw polskich, z mianowicie: barszczu, bigosu, zrazów, flaków i pieczywa amerykańskiego jako to: cakes, biscuits, muffins, pies itd.................... 30c

Kujawiaki, Mazurki, Wyrwasy i Dumki pomniejsze, ze źródeł etnograficznych i własnych notat zebrał Zygmunt Gloger..................25c

Kuźma Jeż. Opowiadanie z dawnych czasów z powieści T. T. Jeża Historyjka o "Pra-Pra-Dziadku" z upoważnienia autora skróciła F. M. Cena................................ 25c.

Kwiat niewinności, książeczka do nabożeństwa dla dzieci, w mocnej oprawie, osobne wydanie dla dziewcząt i osobne dla chłopców 25

Kwiat Preryi między Indyjczykami, powieść z zachodnio-północnej Ameryki, przez Ch. A. Murray, przełożona na polskie przez Józefa Betkowskiego, w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem $2.25

Te książki można wybierać na premie.

Ładowa Pieczara. Obrazek wiejski przez I. J. Kraszewskiego. Cena 50c. W mocnej oprawie .... 75c.

Lampa Czarnoksiężka czyli historya Aladdyna o lampie cudownej w jaskini czarnoksięzkiej i o cudownym pierścieniu, których połączona moc taką miała potęgę, że cudów dokazywał jej posiadacz Aladdyn 30

Lekarz domowy, czyli niezawodne sposoby domowego i taniego leczenia rozmaitych chorób, oraz opisanie rozmaitych roślin leczących przez Przyjaciela Ludzkości 25c

Lekcye i ewangelie na wszystkie Niedziele i Święta całego roku, podług przekładu X. Jakóba Wujka T. J. stósownie do Mszału Rzymskiego, wypracował ksiądz S. Tomicki a potwierdzona przez Konsystorz Generalny arcybiskupi Gnieźnieńsko-Poznański. Książka ta jest od wielu lat w całej Polsce jak pod Prusakiem tak pod Moskalem i Austryakiem. Jest w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem i ozdobną stronnicą tytułową. $1.50

Leśny Młyn nad Czernają. Romans polsko-rosyjski. - - - - 30c. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. - - - - 60c.

Lirnik Polski. Zawierający 547 Dumek, Aryi, Krakowiaków i piosnek ludowych. W mocnej oprawie. Cena - - - - - - 50c

Listek wśród burzy, epizod z wojny francusko-pruskiej, przez Ouidę 10

Listownik polsko-amerykański. Podręcznik zawierający: Naukę pisania listów i gotowe wzory listów, w wszystkich przypadkach życia, mianowicie: Listy polecające, radzące, opisujące, powinszowania, podania itd., a wreszcie listy sławnych mężów, Sobieskiego, Kościuszki, Poniatowskiego, Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego, Morawskiego i Napoleona, szczególnie zastósowanej do użytku i wygody Polaków w Ameryce .... 60 Ta sama w mocnej oprawie i ze złoconym tytulikiem 85

Los Sieroty czyli powieść wystawiająca zgrozę nieludzkości, srogość zawiści, i dotkliwość nędzy, skuteczność wiary i cnót, wzorowość miłosierdzia i szczodrobliwość opatrzności, przez ks. A. Pokojskiego 30

Luter i Djabeł. Napisał B. S. ....5c.

Lugdarda czyli skutki wychowania opartego na religii i moralności, opracował podług źródeł pewnych Tomasz Wiśniowski . . . . 50 — Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 75

Ludzie leśni i wieszcze Dzieci przez Fr. Wallgórskiego 5

Luter w drodze do narzeczonej. Powieść Bolandena . . . . . . 50 W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 75

MALOWNICZY OPIS POLSKI czyli Geografia ojczystego kraju z mapką i licznemi rycinami. Zawiera przeszło 350 stronic, cena . . . 50c

Mała Historya Polska dla szkół polskich, ozdobiona 26 obrazkami. Cena - - 15c.

Małe Powiastki i wiersze. Treść: Skutki wychowania. — Jak Kuba Bogu, tak i Bóg Kubie. — Rozmowa Dyócza z żołnierzem polskim, schwytanym przypadkowo przez Kozaków na granicy. — Skarb w książkach ukryty. — Rady i przestrogi matki córce wychodzącej za mąż. — Trafna odpowiedź. — Roztropny wierny stangret. — Piękny czyn w Gąsawie 1227 r. — [illegible]ny czyn kucharza w Toruniu. Cena - - - - 10 c.

Mały listownik dla szkólnych dzieci, uczący pisania listów z dodatkiem powinszowań 25

Mały przyjaciel dzieci, książka do czytania dla szkół polskich w Ameryce, w mocnej oprawie 80

MARYA (Malczewskiego.) Powieść Ukraińska. Cena - - - - 10 c.

Melodye (nuty) do Zbioru Pieśni Nabożnych Katolickich dla użytku domowego i kościelnego. Ułożone do grania na Organach i na Fortepian i do śpiewania na cztery głosy $4.00.

Mikołaj Kopernik w związku z Kolumbem, z 89 pięknemi rycinami. Cena - - - - 25c.

Miesiąc Maj poświęcony Bogarodzicy Niepokalanej Dziewicy Maryi. Oraz sposób przygotowania się należycie do Spowiedzi świętej. Modlitwy przy Mszy świętej. Godzinki, Modlitwy wieczorne i kilka pieśni. Zawiera blisko 300 stronnic w mocnej oprawie 80

Młynarz i jego dziecko czyli wędrówka duchów Bożego Narodzenia. Powieść, osnuta na tle prawdziwego zdarzenia. Cena . . . . 10c.

Młyn Djabelski na górze wiedeńskiej, czyli rycerz Ginter z Szwarcenau. Ciekawa powieść dla młodych i starszych. Cena . . . . 10c.

Moina czyli niepojęte drogi Opatrzności, napisała Emma z Kurowskich Puffke. . . . . 25 c.

Mysza wieża wśród jeziora Gopła przez Aleksandra Bronikowskiego. Powieść słowiańska z pierwszej połowy XI wieku 30c

Moje leczenie wodą, na podstawie przeszło 35-letniego doświadczenia, napisał dla leczenia chorób i utrzymania zdrowia X. Sebastyan Kneipp, rz.-kat. proboszcz w Woerishofen (Bawarya). Z upoważnienia autora z 33go powiększonego i opracowanego na nowo wydania, przetłomaczył J. A. Łukaszkiewicz. Cena - - 50 c. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. Cena - - 75 c.

Mynhausen nowy, ten z długim nosem czyli dziwaczne podróże i figle. 10

Na dalekim Zachodzie, opisał Wiktor Karłowski 10c

Nad przepaścią. Nowela Maksymiliana Ringa. 15c

Na Granicy. Nowela przez M. Reichenbacha. Przekład D. G. . . 15c

Najlepsza spuścizna. Powieść, napisał Ks. kanonik Szmid 10c

Najnowsze proroctwo Ojca św. Piusa IXgo o Polsce, nadzwyczaj ważne z dodatkiem kilku innych proroctw i przepowiedni, jako dalszy ciąg "Nowej Sybilli." 15c

Na Pamiątkę Stoletniej Rocznicy, trzeciego rozbioru Polski. 1795 — 1895. I. Grabieżcza dyplomacya Rosyi w Polsce od 1730 — 1795. II. Wiara w zmartwychwstanie Polski. Napisał prof. Ignacy Machnikowski 10c.

Na Pograniczu, zarys piórem nakreślony przez Paulinę z L. Wilkońską Cena .... 30c W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 60c

Nad Sprea. Obrazki współczesne przez B. Bolesławitę, w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 60c

Nasza Odyssea w 1885 r. Szkic z letnich wycieczek, skreślił J. Alrysa. Cena 15c

Nasze Dzieje w ostatnich stu latach. St. Tarnowski.—Z kilkudziesięciu rycinami, z czerwoną obwódką, w ozdobnej oprawie ze złoconymi tytulikami $2.50 Oprawne mocno tanio . $1.00 Broszurowane 50c

Nasze życie, powieść w 8-ch częściach przez W. D. Chamskiego 50c W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem . . . 75c

Te książki można wybierać na premie.

Nauka położnictwa dla użytku położnych przez Dr. Henryka Jordana, docenta położnictwa w uniwersytecie Jagiellońskim. W mocnej oprawie z posrebrzanym tytulikiem. $4.00

Nawiedzania Najświętszego sakramentu i Niepokalanie poczętej Najświętszej Maryi Panny na każdy dzień miesiąca napisana po włosku przez sługę Bożego S. Alfonsa Marza Ligouri, Biskupa dyecezyi świętej Agaty i Fundatora Zgromadzenia Redomptorystów na polski język przełożone. 30 W mocnej oprawie . . . .

Nemezis. Powieść. Cena · 15c

Niebo. Gra bardzo wesoła i zabawna dla kółek towarzyskich. Nowe poprawne wydanie 10

Nie opuszczaj kraju rodzinnego. Napisał Fr. Hoffman. Przełożył Bolesław Dunin - - - 15

Niepokalana Marya Panna, nasz ratunek, pomoc nieustanna, czyli opis pod powyższą nazwą znajdującego się w Rzymie obrazu po całym świecie rozsławionego łaskami, oraz wskazówka i sposób, jak mamy uwielbiać i zyskiwać pomoc Najśw. Maryi Panny. Zebrał z oryginałów włoskich K. S. U S. T. i O. P. D. 15

Nieprzepłacony pierścień, czyli kto ma szczęście, ten prowadzi swą oblubienicę do domu. Dziwna powiastka o ubogim szewczyku i Zulimie córce sułtana tureckiego 15c

Nieposłuszna, streścił A. Parysso 5c

Nieszpory łacińskie 5

Niewiasta polska w początkach naszego stulecia (1800—1830 r.) przez K. Wł. Wójcickiego. Cena . $1.00

Noc 8go na 4go Grudnia. na zasadzie akt sądowych opisał Walery Przyborowski 30c

Nowa Sybilla, zawierająca najważniejsze przepowiednie o przyszłości, tyczące się kościoła św., Polski i Słowiańszczyzny 25c

Nowelki Amerykańskie. Tłómaczył z angielskiego C. W. Dyniewicz. Zawiera: Jego krewne. — Wszystko pokrętnie. — Dzieło pewnej ciemnej nocy. — O mały włos — a zginąłby. Opowiadanie amerykańskiego adwokata. — Nie hoduj niedźwiedzi. — Wet za wet. — Straszliwa przygoda. — Straszna odwaga. — Szczęśliwa omyłka. — Smutna sprawa. — Niebezpieczne zdrzemnięcie. Opowiadanie kolejowego telegrafisty. — Podstęp siostry. — U Łucyi. — M. T. 67. Przez H. E. Scott'a — Zapis Cioci Klary. Przez H. E. Scott'a. — Duńska legenda. — Pakiecik. — Martha Philips. — Stary młyn. Przez H. E. Scott'a. Cena 30c.

Nowenny do najświętszej Panny (na cały rok) 10

Sowy Sowizdrzał i awantury jego. Z ziemi pomorskiej rodem. — Z ośmiu obrazkami. . . . . 40 Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 60

Obrazki Caryzmu. pamiętniki J. Gordona. Cena - - 50c. Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem - - - 75c

Obrazki i opowiadania obozowe. 1) Zgon Ukraińca, obrazek z wojny 1868 roku. 2) Ostatni powstaniec. Opowiadanie. 3) Mołytwa, przez Alfreda Barwińskiego 30c

Obrona św. Częstochowy, historya cudowna i prawdziwa o Jacku Brzuchańskim, mieszczaninie Częstochowskim na cześć i chwałę Boską a dobrym ludziom na pocieszenie opowiedziana przez Józefa z pod Krakowa z 8 rycinami 10c

Odgłos z Zamorza. Poezye polsko-amerykańskie. Napisał Paweł Gawrzyjelski 25c

O Filaretach. Odczyt panny Heleny Sawickiej na pierwszem publicznem zebraniu Towarzystwa Filaretów, dn. 17 grudnia, 1892. 5

O ara Zmudzina, obrazek historyczny z powstania 1831 r., przez Chwalibora 30

O Janie Królewiczu, żar-ptaku i o wilku-wiatrolocie 5c

O Janie Twardowskim. wielkim czarowniku i jego sprawkach wraz z powieściami o czarach: Czarownica. O spaleniu 14 mniemanych czarownic w Doruchowie. Madejowe łoże. Chłop i djabeł. Osieczna 30c

Ojciec Gawęda, powiastka 5c

O Kasi, ładnej dziewczynie 10c

Ogród Wiejski. Popularny przewodnik do zakładania i pielęgnowania ogrodów. Cena - - 50c

Ojciec Kapucyn czyli zwycięstwo wiary i miłości 30

Ojciec Nikon. Powieść Historyczna przez T. T. Jeża. Cena . . . . . 50c. W mocnej oprawie . . . . 75c.

Ojcze nasz, powieść napisana przez F. S. 15

O jenerale Józefie Bemie, napisał Piotr Zbrożek 20

O księciu Dymitrze i o Hryciu Rusinie. Cena - - - - 15c.

Orfeusz, czyli Zbiór najulubieńszych pieśni polskich z melodyami ułożonemi na cztery męzkie głosy przez Bogdana. Zawiera: 1) Bartłomiej Głowacki (Hej tam w karczmie), 2) Bolesław Chrobry (Ten co najlepszy), 3) Bracia nuż do Koła, 4) Bracia rocznica (29 listopada), 5) Car (Co to za gwar), 6) Chwalcie Boga, 7) Czarna sukienka (Schowaj matko suknie moje), 8) Czegoż bracia w kącie siedzieć, 9) Dalej chłopcy bierzmy kosy, 10) Duma o Żółkiewskim (Za szumnym Dniestrem), 11) Gdyby orłem być, 12) Gdy słoneczko nam zawita, 13) Hej Mazury, hejże ha! 14) Jak się macie Bartłomieju, 15) Jak wspaniała nasza postać, 16) Jam Polak znany z niedoli, 17) Jeszcze Polska nie zginęła, 18) Jeśli żyjesz pracowicie, 19) Kochajmy się (Pędzą jak na skrzydłach) 20) Leszek Biały (Od dworaków opuszczona), 21) Na dolinie zawierucha, 22) Nasz Chłopicki wojak, dzielny śmiały, 23) Nie boję się nikogo (Gdym powinność spełnił moję), 24) O Matko P., 25) Orzeł biały (Ciężko ranny,) 26) Patrz Kościuszko na nas z nieba, 27) Pędzą jak na skrzydłach, 28) Piękna nasza Polska cała, 29) Pięknie cudnie na Wołoszy, 30) Polatuj myśli, 31) Polak nie sługa, 32) Pomoc dajcie mi rodacy, 33) Przyjaźń o bracia, 34) Sto lat niewcli, 35) U nas inaczej, (Smutnoż tu smutno), 36) Ural krzyknijmy wraz (Toast), 37) Uralnich żyje (Toast), 38) Witaj majowa jutrzenko (Mazur 3 maja), 39) Władysław Jagiełło (W bluźnierskich błędach), 40) Wygnaniec (Z ojczyzny mojej wygnany), 41) Za szumnym Dniestrem, 42) Z dymem pożarów, 43) Żal za Ukrainą (Pięknie cudnie na Wołoszy), 44) Żebrak (Pomoc dajcie mi rodacy). Cena 85c

O leczeniu chorób, Koni, bydła, świń, owiec i psów, przez J. Łepkowskiego, wykład popularny dla użytku gospodarzy. Cena . . . 50c

1 O leniwym parobku legacie. 2 Nowe suknie hrabiowskie, 8 Rekrut. 10c.

Ollendorffa teoretyczno - praktyczna METODA nauczenia się czytać pisać i mówić po angielsku w sześciu miesiącach, z oryginalnej edycyi przerobiona i do użytku Polaków zastósowana. Dwa tomy. I Tom Gramatyka II Tom Klucz. W mocnej oprawie Cena - - - $2.00

Te książki można wybierać na premie.

Olitypa czyli Ptak Stepowy, opowiadanie z czasów wzajemnych walk pomiędzy Indyanami Ameryki Północnej napisał Fr. X. Tuczyński 80c

O Naśladowaniu Jezusa Chrystusa. (Tomasza a Kempis.) Księg czworo. Tłómaczone z łacińskiego. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. Cena - - 50c

Opactwo Carrow, przez J. F. Smith (z angielskiego) zawierająca blizko tysiąc stronic, w mocnej oprawie, ze złoconemi tytulikami, w dwóch tomach. Cena $1.50

Opowiadanie podróżnego o strasznie dziwnem łożu 10c

Opowiadania, anegdoty i humor. (Tłómaczone z angielskiego). Zawiera: 1. Uczta kanibalska. 2. Nazwa "Chicago." 3. Najmniejsze dziecko w świecie. 4. Podarunek młodego ucznia. 5. Fatalne imię Waltera. 6. Cudowne wynalazki Edisona 5c

Opowiadanie starego dziadka przy kądzieli. Zebrał z różnych książek Wł. Dyniewicz. Zawiera: Żytek czarownik, Kaśka i djabeł, Karaś i Szczotek, Dwóch czy czterech, Zdradziecki sługa, Mikołaj Potocki między zbójcami, Wąż, Córka cieśli (podania indyańskie), Cyganka, Tatarzy, Wyżynki nocne, O cudach natury (zorza północna), Skradziona koszula, Czartowa, Szewc Marcin braciszkiem klasztornym, Fantastyczne postacie ludowe (śmierć i bieda i nędza pańska). Nowy Rinaldo Rinaldini, Gastołd, Pieczary w czarnej górze, Świerszcz wielki prorok, Dziwne przypadki .... 75c. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem $1.10

Opowieści Stepowe. Przez Paulina Stachurskiego, zawiera: 1. Gulnara, 2. Na Stepie, 3. Atamańska mogiła, 4. Pokusa, 5. Podolanka, 6. Czartowa góra. Cena .... 50c.

Opowiadanie Jmć pana Wita Narwoja, rotmistrza konnej gwardyi koronnej A. D. 1760—1767. spisał Wł. Łoziński, w mocnej oprawie, ze złoconym tytulikiem $1.25

Orżnąłem Żyda. Humoreska przez autora Kłopotów Starego Komendanta .... 10c.

Orzeł biały. Wiersz odnoszący się do teraźniejszych czasów. - 10c.

Osadnicy u źródeł rzeki Susquehannah —czyli pazury pantery i pożar leśny. Przełożył X. M. Cena - 15 c.

Osioł, wół i rolnik, czyli lekarstwo na upór ciekawości kobiecej. Bajka z tysiąc nocy i jednej .... 5c.

Osiem nocy czyli opowiadania Szeherazady sułtanowi Szahryarowi następujących powieści: 1) Kupiec i geniusz, 2) Starzec i łania; 3) Starzec i dwa psy czarne. (Z tysiąc nocy i jednej) .... 10c.

Ostatni z rodu, Szkic powieściowy osnuty na tle historycznem, skreślił W. Korn. Zieliński .... 50c. W mocnej oprawie .... 75c.

O zasłużonych krajowi Polakach. Błogosławiony Wincenty Kadłubek. Gedeon (Gedko), biskup Krakowski, Stanisław ze Szczepanowa, biskup Krakowski. Błogosławiony Andrzej Żurawek. Święty Wojciech, arcybiskup gnieźnieński. Jan Zamojski, hetman wielki Koronny. Wincenty ze Szamotuł, wojewoda poznański .... 15c.

Pamiętna noc listopada czyli dzieje wojny narodowej z r. 1830 i 31-go, wnukom opowiedziane przez żołnierza Czwartaka . . . . 50 — w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 75

Pamiętniki Makryny Mieczysławskiej ksieni Bazylianek w Mińsku . 15

Pani Podkanclerzyna. Opowiadanie historyczne z czasów Jana Kazimierza, przez Michała Jezierskiego. Cena 30 c. W mocnej oprawie . 50c

Perła Genui, czyli dziecinna miłość, wierność i nagroda. Cena 40c. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem - - - - 65c.

Pięć P. Minus jedno R. (5 p. — 1 r.) wielka ramota ze wspomnień ojczystych, spisana przez Jul. Horaina 40c.

Piękna historya o cierpliwej Helenie córce króla Antoniusza cesarza tureckiego z Konstantynopolu (Carogrodu), która będąc u dworu, później przez 28 lata pielgrzymując, wielkie utrapienia i nędzę cierpliwie i mężnie znosiła 15c

Pierwsze dni Kwietnia, 1831 r. na Litwie. Urywek z współczesnego pamiętnika J. D. Cena - 15 c.

Pierwsze wojny krzyżowe, z dodatkiem krótkiej wiadomości o następnych 10

Pierwszy Rozbiór Polski. Napisał prof. Ign. Machnikowski. Cena 5c.

Piotr Krempa, powieść z czasów Bolesława Śmiałego .... 30c.

Pisanki Wielkanocne, powiastka przez ks. Szmida .... 15c.

Piosnki, Dumki i Arye narodowe, w mocnej oprawie .... 25c.

Piekło. — (Czy jest? Czem jest? Co czynić, aby się do niego nie dostać.)— Napisał J. W. X. biskup de Segur. Cena - - - 35c

Planety czyli przepowiednie przyszłości podług ciał niebieskich - 10c.

Płacz i narzekanie Ojców świętych czyli siedm ksiąg Mojżesza . . 35 W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 60

Pobóg. Opowieść z powstania 1863 r. Napisał Mścigniew. - 30 W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 60c

PODRĘCZNIK GEOGRAFII Ojczystej zawierający treściwy opis ziem dawnej Polski z uwzględnieniem dzisiejszych stosunków podziału politycznego. Dodana krótka wiadomość o Czechach i Rusinach. Podręcznik zawiera blizko 300 stronnic druku, 80 rycin i 8 mapek geograficznych. Cena 50c

Podróże Guliwera do nieznanych krajów. Przekład z angielskiego przez W. Szymanowskiego. Z rycinami H. Emy. — W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. Cena .... 75c. Broszurowana .... 50c.

Powiastki z bajkami. Zbiór różnych bajek, baśni, klechd, opowiadań, historyjek i żartów z rozmaitych starych książek. Zebrał Wł. Dyniewicz. Zawiera: Gadająca beczka, Kuracya złośliwej żony, Pierwsze pycha, drugie łakomstwo. Dąb. O wielkoludach, karłach i krasnych ludkach. O królewiczu kmiotku, piesku, szczeczku, kotku, mruczku i o czarodziejskim pierścieniu. O kmiotku biedoklepie. O Argelusie. Brat ubogi i brat chciwy. Piszczałka. Szklana góra. O staruszku i staruszce i o złotej rybce. Paproć. Inne podanie o paproci. Podanie ludowe o pięciu królach, co panowali w Kruświcy i zkąd powstało nazwisko Kruświcy. Król wężów. Leśna panna. Podanie o zaśnionych rycerzach pod Matwami. Wilk i skowronek. Książę pastuszkiem. Nowe suknie cesarza. Wielki Borek i Mały Borek. Anioł. Księżniczka na grochu. Co stary zrobi to zawsze dobrze. Towarzysz podróży. Słowik Rolnik królem. Waleczny żołnierz. Gdańsk. Dziedzic i kmiecie. Tatarska sierota. Jan Michałowicz. Sandomierzanie. Walenty Rzeźbiarz, chłopek. Wierny sługa i opryszek. Opowiadanie starego Jana. Drzewa owocowe. Piotr Sądek. Cena.. $1.00 W mocnej oprawie z wyzłacanym tytulikiem $1.35

Te książki można wybierać na premie.

Pod sztandarem podejrzeń. Powieść przez M. E. Braddon. Przekład z angielskiego E. z K. P. . . 40c

Pojata córka Lezdejki, albo Litwini w XVI wieku, romans historyczny przez Bernatowicza, w mocnej oprawie i z pozłacanym tytulikiem . . $1.75

Piękne Przykłady z Historyi Polskiej. Zbiór wzorów dzielności, pracy, nauki i poświęcenia dla kraju, jakiemi się nasi przodkowie odznaczyli. Dla pouczenia i rozrywki ludu polskiego i młodzieży. Wydał Wł. Dyniewicz. Zawiera: Dąbrówka i Wszebór. Opowiadanie z czasów Mieczysława I. — Przyjazd Dąbrówki do Polski. Wiersz Sew. Duchińskiej. — Rycerz Halka zwycięża trzech bluźnierców Imienia Bożego. — Dobroć polskiej królowej. — Cztery piękne przykłady waleczności naszych przodków. — Grosz wdowy legenda z czasów Bolesława Wielkiego przez J. N. Jaśkowskiego. — Żołnierz polski ocala życie Kazimierzowi Odnowicielowi. — Który z królów polskich daje piękny wzór miłości dla rodziców? — Nieznany bohater z czasów Bolesława Krzywoustego. — Bolesław Krzywousty zdobywa Białogród. Piękny czyn w Gąsawie 1227 r. — Słówko o św. Jadwidze. — Ksiądz Adam. Legenda z r. 1246. — Konik Zwierzyniecki w Krakowie. — Poświęcenie za kraj ruskiej księżniczki. — Wzór wytrwałości. — Pająk i Mrówka. Opowiadanie z czasów Władysława Łokietka. — Król polski trzyma chłopu dziecko do chrztu. — Pielgrzymka do Sandomierza. — Kontusik królowej Jadwigi. — Wzór dobroczynności i prostoty. — Szlachetna zemsta. — Poszanowanie słuszności. Wiersz Emilii Lei. — Z szewca ksiądz świętobliwy. — Dwaj miłośnicy prawdy. — Dzbanek rozbity. Legenda z życia ś. Jana Kantego przez Seweryne Duchińską. — Wzór wstrzemięźliwości. — Nie wydał tajemnicy, choć go ogniem pieczono. — Ślązak Pretwicz broni Polski za panowania królów polskich Zygmunta I i Zygmunta II. — Pamięci Bernarda Pretwicza. Wiersz. — Książęta Roman i Eustachy Sanguszko. — Syn kmiecia profesorem w akademii krakowskiej. — Wspomnienie o kilku świętobliwych Polkach. — Odważna Polka. Zdarzenie z czasów króla Stefana Batorego. — Dziewczę polskie. Ballada L. Jabłonowskiego. — Marcin Wadowita, jako wzór i zachęta dla młodzieży, aby się pilnie uczyć i pracować. — Piękny wzór miłości dla rodziców. — Wielki dobroczyńca narodu polskiego. — Dzielne czyny młynarza Michałka na Pomorzu. — Piękne zdania Polaków i Polek. — Nadziei nigdy tracić nie trzeba. — Dzielność Stefana Czarnieckiego. — Krzysztof Zgłobicki pod Stawiszczami. — Trzeci szturm do Stawiszcz. Wiersz B. Zaleskiego — Co było przyczyną, że ubogi uczeń Felicyan został obrany biskupem krakowskim — Wzór kapłana. — Kościuszko jako wzór pracy i oszczędności. — Piękny czyn kominiarza. — Mały Tomek z Jabłonny. Prawdziwe zdarzenie z życia księcia Poniatowskiego — Cnotliwa żona. — Filomaci, Filareci i Promieniści w Wilnie. — Poczet królów polskich do nauczenia się na pamięć. — Słówko do polskich dzieci i młodzieży. Cena - - - - - 50c.

Po dwudziestu latach i kobiece rządy. Dwie powiastki. Cena . . . 10

Pokwitowania i zaświadczenia dla szkół polskich w Ameryce które się sprzedają:

100	kart	za	$2.00
200	"	"	8.00
500	"	"	6.00
	"	"	7.50
1000	"	"	9.00

Pomorzanie w Gąsawie. Powieść osnuta na tle historycznem z czasów Leszka Białego, przez Fr. X. Tuczyńskiego. Cena .... 30c.

Ponury Dom w Warszawie czyli Hrabia Bogumił Kamiński. 5 tomów, każdy osobno mocno oprawny, ze złoconymi tytulikami. Cena . . . . . $2.50 Broszurowana . . . $1.50

Pośrednik polsko-angielski, książka dla Polaków w Ameryce dla łatwego nauczenia się po angielsku; z opisaniem każdego wyrazu jak się ma wymawiać, wypracował Wł. Dyniewicz przejrzane, poprawione i znacznie powiększone a mianowicie dodane są rozmowy i różne listy w polskim i angielskim języku 65

Powiastki polskie, przez Fr. hr. Skarbka. Zawiera: 1) Wyprawa Kujawska. 2) Hulanka w sądzie, 3) Łukasz Stempel, 4) Dwie Siostry, 5) Przewoźnik, 6) Jeniec wojenny, 7) Jaszczułt, 8) Mundur, 9) Kruk .... 30c.

Powiastki z dawnych czasów. Treść: Lorenzo. — Obrazek z więzienia. — Wspomnienie francuzkiego kapelana wojskowego. — Sercowe Kłopoty Stacha. Powiastka.—Syn wdowy Powiastka historyczna z XVI wieku. 30c

Powieści Ludu. Spisane z podan. Różne bajki, baśnie, opowiadania, klechdy, historyjki, i żarty zebrał z różnych starych ksiąg i pism Wł Dyniewicz. Zawiera: Wilk i skowronek; O dwunastu królewiczach zaklętych w orły. Lis i wilk; O bogatym panu, co miał syna jedynaka; Kojata; Piękne oczy; Bieda; Tomiła; sierota; Rozmowa bydląt; Wianek Helisi; Maciej Pyta; Kaganiec; Pieniądze; Twarz królewska; Djabeł i mądry chłop; Tumek; Kłamstwo nad kłamstwami; Jałmużna; Zefir; Mary; Djabli tanek; Blada panna; Wieczny szewc; Zwierciadło; Pan Kożuszek. Potępiona; Miecz zwycięzki; Potępiona księżniczka; Zaczarowane paczki; Kominiarczyk królewski. Cena 50c W mocnej oprawie 85c

Powieści Serbskie. 1) Car Łazarz. 2) Milewna. 3) Angora. 30c

Powieści wschodnie czyli Przygody Balwierza i jego sześciu braci. Opowiadania Szeherazady. (Z tysiąc nocy i jednej) .... 10c.

Powinszowania dla rodziców i innych drogich osób .... 20c.

Powieść o końcu życia Piłata Pontskiego 10c

Powrót z wojaczki, powiastka z czasów powstania Tadeusza Kościuszki. Cena 15c

Pożarna morzu i Złapał się. Dwie powiastki .... 10c.

Pożyteczny Poradnik Kneipp'owski, w różnych wypadkach. Wyciąg z różnych dzieł Kneipp'a, sławnego ze swych prac dla ludzkości w leczeniu chorób wodą. Cena . . . . 10c.

Proboszcz Kukulewa, podług Daudeta opracował W. Karłowski .... 5c.

Prawdziwa Historya o Pijaku Urbanie, ze 14 rycinami • cena 10c.

Prawdziwy Persko-Egipski Sennik. — Najpewniejszy sposób wygrania na loteryi według kombinacyj słynnych magików i profesorów matematyki Orlice itp. — tudzież wyjawienie tajemnic i sposób, jakich używano w starożytności do przepowiadania i wróżenia przyszłości. — Z blisko 200 obrazkami. Dosłowny przedruk z Sennika drukowanego w drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie .... 20c.

Te książki można wybierać na premie.

Proroctwo Michaldy, królowej ze Saby, 18 Sybilli, Księdza Marka Wernyhory i innych. Od roku 578 przed Narodzeniem Chrystusa aż do późnych wieków 15

Przed stu laty czyli Ostatnie chwile Polski przed jej pierwszym rozbiorem przez Stefana Rewera. Cena . . 80c

Przeraźliwe Echo Trąby Ostatecznej albo cztery rzeczy ostatnie człowieka czekające 30

Przewodnik do pisania listów miłośnych oraz tyczących się ożenienia i zamążpójścia 20

Przewodnik duszy do nieba, z licznemi pięknemi rycinami o Sercu i Duszy człowieka, w mocnej oprawie, ze złoconym tytulikiem .... 85c.

Przez kobietę. Powiastka Michała Wołowskiego 15

Przez Wszystkie Piekła, romans historyczny przez Maurycego Jokay 50c. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 75c.

Pszczoły i Pszczelnictwo. Najnowszy sposób hodowania i utrzymywania pszczół i pasieki. Cena - 50c

Przeklęty szczupak powiastka . 10

Przygody Kalifa Haruna Alraszyda. 1. Niepowściągliwa chciwość pewnego kupca bagdadzkiego, który za karę oślepł na obadwa oczy. 2. Historya o Sydy Numanie, zamienionym przez czary w psa i jego żonie przemienionej w klacz. 3. Historya Hodżyi Hassana Alhababa o dwóch kiesach pieniędzy zawierających po 200 sztuk złota i o rybie, w której znaleziono dyament wartości 100 tysięcy sztuk złota, z czego tak się Hassan zbogacił, iż stał się jednym z najbogatszych obywateli miasta Bagdadu. Opowiadanie Szeherazady. (Z tysiąc nocy i jednej.) Cena 20

Przygody Rufina Piotrowskiego. Na Sybirze. Opowiedział dla ludu Ks. Pleban z pod Śremu. Cena 30c

Przyjaciel domowy. Użyteczne rady i wskazówki o domu i gospodarstwie, zebrane przez "Gazetę Polską"...25

Przyjaciel dzieci czyli Książka do czytania; zastósowana dla szkół polskich w Ameryce 40

Przypadek na odpuście, przez J. Kamińskiego 10

Przysłowia polskie czyli nauka starych a rozumnych naszych ludzi przez ks. Władysława Wójcickiego 10

Powstanie Listopadowe. 1830—1831. Obejmuje krótki przebieg historyi porozbiorowej polskiej od roku 1815—1831 czyli historyą Królestwa Polskiego. "Przewiduję, że imię polskie pójdzie w poniewierkę. A Moskwa za podbitych uważać nas będzie. Tadeusz Kościuszko." Streścił Kazimierz Motykowski. Cena - - - - - - - 25c

Quo Vadis, powieść historyczna Henryka Sienkiewicza, 3 tomy, cena $1.25 W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem, 3 tomy - - $2.25

Rady i nauki lekarskie i gospodarskie. 25

Reinhold, cudowne dziecię, Bajka. O szpetnym Garbusku i o trzech wróżkach. . . . . 10c.

Rinaldo Rinaldini, sławny dowódzca rozbójników XVIII wieku. Czyny jego towarzyszów czyli tajemnice gór, wąwozów i dolin Włoch. Cena . 60 W mocnej oprawie ze złoconym tytylikiem 85

Robert Dyabeł. Nie tylko straszna ale także zabawiająca i pouczająca powiastka z przeszłości. Podług starych dokumentów na nowo przerobiona i wydana. Cena 15c.

Robinson Kruzoe czyli skutki nieposłuszeństwa, książka zupełnie nowo i treściwie ułożona .... 15 c.

Róża z Tanenbergu. Powieść starożytna przez ks. Kanonika Szmidt, z 28 obrazkami . . . . 40 W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. 75

Rozbójnik Morski. Powieść . . 15

Rodzina Konfederatów. (Józef i Kazimierz Pułascy.) I. Pan Starosta Warecki. II. Pan Marszałek Łomżyński. Obrazki Historyczne przez K. S. Bodzantowicza. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem

Róże i Niezapominajki, książeczka dla serc kochających a szczególnie dla narzeczonych zawierająca rozmowę z kwiatami, opowiadania, rady i wskazówki dla młodzieży płci obojga, oraz wybór wierszy dla rozrywki wesołych kółek towarzyskich 30

Różaniec żywy czyli reguły i nowy sposób wspólnego i skutecznego odmawiania Różańca Świętego na większą cześć i chwałę Pana Boga w Trójcy św. Jedynego i uwielbienie Najświętszej Bogarodzicy Maryi Panny itd. 20

Rozmowa Polaka z Kaszubą, czyli porównanie Kaszub z Ziemią św. 10c.

Rymotwór historyczny o wyjściu Pułku Czwartego Piechoty Liniowej z Warszawy 11 grudnia 1830 r. z opisem trzech pierwszych bitew stoczonych 14 lutego pod Zakrzewiem, 17 pod Dobrem, trzech dni w Olszynce i 19, 20, 25 lutego pod Grochowem. przez ostatniego weterana z tegoż pułku, który z karabinem w ręku był w tych bitwach czynnym i we wszystkich innych oprócz Warszawy (J. Ręczyński.) . . . . Cena 25

Sąsiedzi na granicy, opowiadanie dla ludu osnute na zdarzeniu prawdziwem przez S. J. Cena . . . . . . 30 W mocnej oprawie 60

Sejm Pijacki czyli wyrok potępienia nieszczęśliwej gorzałce. Bardzo dowcipne wierszyki poświęcone pamięci wszystkich pijaków dla ratowania ich od zagrażającego im niebezpieczeństwa wynikającego z pijaństwa 10c.

Sennik czyli Wróżenie ze snów, na przeszło 1500 przypadkach służące, z różnych starodawnych ksiąg zebrany i porządkiem abecadłowym dla rozrywki i zabawy ciekawych ludzi ogłoszone przez Przyjaciela Niewinnych Zabobonów 10c

Siedem powiastek zawiera: 1 Ufność wynagrodzona. 2. Tania kapusta i połeć słoniny. 3. Uczeń Rubensa. 4. Gwiazdka biednej sieroty. 5. Jałmużna ubóstwa. 6. Miłosierny nie na swojem miejscu. 7. Żydzi Proszą Kazimierza Wielkiego o opiekę. Cena - - - - - 10c.

Sierota. Powieść. Cena - - 20c

Skarbczyk Poezyi Polskiej. Poezye najsławniejszych naszych poetów, stósowne do deklamacyi i zabaw w kółkach towarzyskich i familijnych. W mocnej oprawie .... 50 c.

Skarb Watażki, powieść z końca XVIII wieku przez Władysława Łozińskiego Cena . . . . 50 W mocnej oprawie, ze złoconym tytulikiem 75

Skrócona gramatyka Polska, wedle Lercla i Małeckiego. Cena . 15c

Slub królewski — Warszawa 6 Kwietnia i Bolesław Śmiały król Polski, przez Alexandra Bednawskiego 10

Smok we wsi, czyli strach ma wielkie oczy 10

Śpiący biały orzeł czyli proroctwo starego pustelnika z gór karpackich. Dodane inne ważne proroctwa o naszej kochanej Ojczyźnie Polsce, a mianowicie trzy przepowiednie Ojca św. Cena 20

(Ciąg dalszy na stronicy 9).

POLSKA FLOTA.

Trzysta lat temu, mianowicie w listopadzie 1601 r. bawiący w Polsce Anglik Leeck, namawiał usilnie wpływowych senatorów do wyjednania na sejmie uchwały w przedmiocie zorganizowania floty wojennej na morzu Bałtyckiem. Leeck ofiarował swe usługi w nabyciu okrętów. Dlaczego projekt Leecka do skutku nie doszedł, a raczej z usług jego nie skorzystano?—nie jest wiadomem.

Bądź co bądź Polska posiadała własną marynarkę, o której pragniemy słów kilka powiedzieć. O zaczątku jej wspomina Długosz, gdy opisuje zdobycze Bolesława Krzywoustego, sięgające aż do wyspy Rugii. Gdańsk, należący do Polski od czasów Bolesława Chrobrego, opanowali Krzyżacy zdradą w 1309 r. za Władysława Łokietka. Odtąd Polacy byli odcięci od morza przez 157 lat, prowadząc z Krzyżakami zacięte boje, uwieńczone ostatecznem zwycięstwem i powrotem do brzegów morskich za Kazimierza Jagiellończyka.

Odtąd zakwitł handel morski i rozwinęły się stosunki z miastami portowemi. Kupcy z Krakowa i innych grodów poczęli zapuszczać się na własnych okrętach do Anglii, Holandyi i Hiszpanii.

Zygmunt I w sporze morskim królów: duńskiego i szwedzkiego występuje jako pojednawca, a w r. 1557 miasta hanzeatyckie proszą Zygmunta Augusta o protekcyę.

O handlu morskim Gdańska i jego flocie kupieckiej posiadamy wiele szczegółów w pięknem dziele Hirscha, wydanem w języku niemieckim w Lipsku.

Gdańsk mimo rozległego samorządu i licznych dobrodziejstw otrzymanych od rzeczypospolitej, nie okazywał wdzięczności. Dostawszy w r. 1457 od Kazimierza Jagiellończyka przywilej na wolną żeglugę, Gdańszczanie tak później św przywilej tłomaczyli, że chcieli sobie przywłaszczyć pełne morze, zostawiając Polsce tylko brzegi: "dokąd koń dopłynąć i kula armatnia dosięgnąć może".

Ziemianie polscy starym obyczajem wciąż utrzymywali na Bałtyku statki rybackie. Prymas, arcybiskup gnieźnieński posiadał okręty, które wyładowawszy zbożem i mięsiwem, posyłał na sprzedaż do Irlandyi. Kupiec krakowski Morsztyn, prowadził na własnych okrętach handel z Anglią i Hiszpanią.

Krzywo na to spoglądali Gdańszczanie, usiłując cały handel w swoich rękach zmonopolizować, z czego płynęły skargi i sprawy sądowe. Wprawdzie w zawikłaniach politycznych Gdańsk wówczas stawał zawsze po stronie Rzeczypospolitej, oddając jej nie raz znakomite przysługi wojenne. Za Zygmunta Starego, gdy obrany mistrzem krzyżackim Albrecht Brandeburski uchylał się od złożenia królowi polskiemu hołdu, Gdańszczanie wyprawili natychmiast pięć okrętów do Memla.

Tam wylądowawszy zburzyli miasto i pobili posiłkującą mistrza flotę niemiecką.

Zygmunt August pierwszy powziął myśl utworzenia na morzu Bałtyckeim królewskiej polskiej floty. Wykonanie zamiaru przyspieszyło zajście z kawalerami mieczowymi w Inflantach, którzy uwięzili arcybiskupa rygskiego, a posła polskiego zamordowali. Pokonać zuchwalców można było przy współudziale siły morskiej. Król tedy zorganizował dość rychło flotę ochotniczą i admirałem mianował Tomasza Sierpinka. Flota odniosła kilka zwycięstw i kawalerowie mieczowi z pokorą prosili o pokój.

W 1556 r. ukazały się pierwsze trzy okręty z flagą polską, czyli banderą. Bandery polskie kupieckie miały rękę po ramię z mieczem w dłoni w polu czerwonem.

Flota królewska z trzech okrętów po kilku latach urosła do piętnastu, a książe królewiecki, jako hołdownik, nadesłał jeszcze trzy swoje okręty. Gdańszczanie mocno byli z tej floty niezadowoleni, albowiem nie mogli teraz swobodnie handlować z nieprzyjaciółmi Rzeczypospolitej, chociaż dopuszczali się niejednej zdrady. Admirał Sierpinek zabierał czasami okręty Gdańszczan, schwytane na przeniewierstwie i wcielał je jako łup wojenny do swojej floty. Dobry nad miarę król nieraz kazał Sierpinkowi zwracać te okręty, lubo w liście do Albrechta pruskiego użalał się na Gdańszczan: "Tak mało pamiętni naszych dobrodziejstw, tak mało troszczą się o łaskę naszą".

Zygmunt III mimo odrzucenia przez sejm propozycyi Leecka, o której nadmieniliśmy z początku, zorganizował swoim kosztem flotę wojenną. Chodkiewicz 1609 r. dzięki tej flocie odniósł nad Szwedami pod miastem Szaklem świetne morskie zwycięstwo.

W dniu 28 listopada 1627 roku toczyła się pod Gdańskiem walna bitwa morska. Na flotę szwedzką dowodzoną przez Hoenschilda złożoną z 11 okrętów, uderza 9 polskich okrętów pod wodzą Cypelmana. Admirał szwedzki poległ, dwa okręty im zabrano, a reszta uszkodzona schroniła się do Piławy.

Po zwycięstwie tem jednak niebawem nastąpiła klęska. Połączone floty duńska oraz szwedzka zniszczyły polskie okręty zabierając 120 dział, moc broni i zapasów żywności. Klęska ta udaremniła Zygmuntowi III odzyskanie korony szwedzkiej.

Następca jego Władysław IV zabrał się z wielką energią do utworzenia floty. W tym celu na półwyspie Heli w pobliżu Pucka wznosi dla obrony okrętów dwa zamki warowne; Władysławowem i Kazimierzowem zwane. Na utrzymanie floty ustanowiono na Bałtyku cła. Naród zrozumiał jak ogromne pierwej ponosił straty wskutek braku floty i jak był wyzyskiwany przez Gdańsk, książąt pruskich i innych sąsiadów. Ratowano się więc wzrostem liczby okrętów, zakładaniem portów wzorowych, a na sejmie 1639 r. uchwalone zostały znaczne sumy na wzmocnienie brzegów Trzewy, Pucka i Piławy.

Niestety! śmierć Władysława w r. 1648 wszystko to obala. Pierwsi Gdańszczanie rabują arsenał w Pucku, a najazd szwedzki dokonywa zniszczenia. Bandera polska znika odtąd z morza Bałtyckiego.

W zakończeniu szkicowej notatki o marynarce polskiej, godzi się zaznaczyć, że tylko jedna Polska odrzuciła prawo powszechnie w Europie przyjęte o zabieraniu rzeczy rozbitków morskich. Naród nie chciał, aby z nieszczęścia bliźnich bogacono się przez grabienie przedmiotów z okrętów rozbitych.

Oto co w tym względzie pisze Stefan Batory do miasta Lubeki:

"Jeżeli nie jest w mocy ludzkiej odwrócić rozbicia okrętów, to ciągnąć z tego zyski jest niegodnem. Jeżeli burza nie wszystko nieszczęśliwemu zabrała, dla czegóż mielibyśmy być okrutniejszymi od wichrów i mórz? Ani my, ani nasi poprzednicy nie mniej uważaliśmy rozbitków, jako ludzi, którzy w nieszczęściu większe do naszej opieki mają prawo. Towary nieprzyjacielskich rozbitków powrócić, a ludzi wolno puścić rozkazaliśmy, bo sądzimy, że w rozbiciu nie byli nam nieprzyjaznymi, ani też szkodliwymi być mogli".

W aptece.

— Proszę pana japtykarza psiego sadła.

— A na cóż to wam gospodarzu?

— Ha, na żonę...

— Co?

— Mówią, że jak babę psiem sadłem wysmarować, to lepiej domu pilnuje.

LOS FARMERA.

Czasopismo amerykańskie "The Boston Transcript" zamieszcza bardzo ciekawy artykuł zatytułowany: Czemu rolnictwo w Ameryce nie popłaca?

Czy faktycznie rolnictwo w Ameryce nie popłaca? Na to zapytanie przecząco odpowiedzieć nie można. Stanowczo nie można. W stanie Wisconsin i innych na zachodzie, farmerzy bardzo często lepiej się mają aniżeli ludzie oddający się innemu zajęciu. W czasach nawet najgorszych farmer nie umrze z głodu — a często ma nawet nadwyżkę w swym gospodarskim budżecie. Jeśli mu jedno żniwo nie dopisze, to drugie straty wynagrodzi i zyski przyniesie. Prawda, że farmer nie może się tak prędko dorobić majątku jak człowiek prowadzący handel lub przemysł — ale za to ochody jego są stałe i w końcu każdego roku coś tam odłoży sobie choćby na czarną godzinę. Przytem majątek nie jest narażony na możliwe straty, jak to bywa czasem w handlu lub przemyśle.

Jedną sekcyę, w której rolnictwo nie popłaca stanowią wschodnie stany, zwane stanami Nowej Anglii. Atoli winien jest temu farmer t. j. rolnik sam a nie rolnictwo. Tamtejsi farmerzy są tak konserwatywni, że z głębi serca nienawidzą wszelkich nowoczesnych ulepszeń. Jak było ongi tak niech będzie i teraz! mawiają. I dziwna rzecz, że takiej maksymy się trzymają, że wrogo usposobieni są dla wszelkich wynalazków i ulepszeń — amerykańscy farmerzy w tych stanach, kiedy przecie właśnie Amerykanie tak raźno, ciągle i nieustannie idą naprzód w wielkiem pochodzie cywilizacyi, kultury, postępu. Więc pisma rolnicze wytykają tym farmerom błędy ich i wady i pouczają ich co robić i jak robić, aby nie dać się wyprzedzić farmerom na zachodzie. Rolnictwo popłacało i połaca. Matka ziemia wyżywi ludzi, a tym, którzy umieją i chcą koło niej chodzić — daje obfity plon. Nie zły jest los farmera.

Z KSIĄG NARODU I PIELGRZYMSTWA POLSKIEGO.

"Toć nietylko chrześcijanin, ale poganin rzymski — gdyby powstał z grobu i obaczył ludzi, których teraz nazywają cywilizowanymi — tedy obruszyłby, się gniewem i zapytałby jakiem prawem nazywają się tytułem, który pochodzi od słowa "civis" obywatel...."

"Słyszycie, iż mówią: tam Ojczyzna, gdzie dobrze, a Polak powiada narodom: tam Ojczyzna, gdzie źle, bo gdzie tylko w Europie jest ucisk wolności i walka o nią, tam jest walka o Ojczyznę..."

"Zaprawdę powiadam Wam, iż cała Europa musi nauczyć się od was, kogo nazywać mądrym. Bo teraz urzędy w Europie hańbą są, a nauka Europy głupstwem jest...."

"Odrzuciły mocarstwa kamień wasz od budowy europejskiej, a oto kamień on stanie się kamieniem węgielnym i głową przyszłej budowy. A na kogo on upadnie, tego skruszy, a kto nań potknie się, ten upadnie i nie powstanie."

"Ale miejcie nadzieję! — mówi Szaman do tłumu nieszczęśliwych — bo nadzieja przejdzie z was do przyszłych pokoleń i ożywi je; ale jeśli w was umrze, to przyszłe pokolenie będą z ludzi martwych...."

Zarząd Tow. br. pom. św. Wojciecha w Elmharst, L. I., na r. 1901:
Franciszek Kaczmarek, Prezes.
Józef Saulc, Wice-pres.
Stan. Furmański, sekr. prot.
Stan. Siciński, sekr. fin.
Jan Marchlewski, kasyer.
Józef Żuczak, marszałek.

KATALOG KSIĄŻEK
DO NABOŻEŃSTWA.

Żądający książki z niniejszego katalogu, raczą podać: — NUMER KATALOGU **2**

Te książki można wybierać na premie.

ANIOŁ STRÓŻ Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla obojga płci.) 7[2] 11 sk. W mocnej oprawie ze złoconymi brzegami i tytulikami format 3½x5 cali, 635 stronnic, (dawniej $1.00) teraz 60c

ANIOŁ STRÓŻ Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. 3½x5 (Wydanie dla obojga płci) z okuciem i klamerką w skórkowej oprawie (dawniej $1.50) teraz $1. 0

ANIOŁ STRÓŻ Chrześcijanina Katolika. Zbiór modłów i pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (Format 3½x5.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyę kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kościaną klamerką i złoconymi brzegami. Cena $2.25

ANIOŁ STRÓŻ Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. 3½x5 No. 40 (Wydanie dla obojga płci) oprawna ozd. w skórkę cielęcą, z klamerką, pięknymi wyciskami i złoc. brzegami, oraz nabijanymi narożnikami metalowymi (dawniej $4.00) teraz $2 40

BOG Z TOBĄ. — Książeczka do nabożeństwa dla Katolików. Za pozwoleniem Zwierzchności duchownej. Format (2½x3½). Oprawne ozdobnie w imitacyę skórki z złoconym tytulikiem. Cena 15c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (7[2] 11sk.) Oprawne ozdobnie w skitogen ze złoconymi brzegami. Cena 30c

CHWAŁA BOGU Zbiór Nabożeństwa Katolickiego, zawierający w sobie Nabożeństwo przy Mszy Świętej, do Spowiedzi i Komunii świętej, do Najświętszej Maryi Panny itd. (6s). Oprawne w skitogen z klamerką i okute. Cena 60c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 89.) Oprawne biało w imitacyę kości słoniowej z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena 70c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾. (No. 45k.) Oprawna ozdobnie w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, okuta, z zamkiem i z trzema medalikami. Cena $1.15

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 30b.) Oprawna w miękką cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena $1.20

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 30b.) Oprawna w miękką cielęcą skórkę, z wyciskanemi wyrobami i złoconemi brzegami. Cena $1.20

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 39.) Oprawna w najlepszą cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami, złot. krzyżem i złoc. brzegami. $1.50

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 92.) Oprawne biało, w imitacyę z kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kościaną klamerką i złoconymi brzegami. Cena $1.50

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 40.) Oprawna w najlepszą cielęcą skórkę, z wyrobami, nabijana gwoździkami, aby skórka się nie obcierała i z klamerką. Cena $1.90

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 20.) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi z wyrobami wyciskanemi i z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Cena $1.90

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 93.) Oprawna ślicznie biało w imitacyę z kości słoniowej, z kolorowemi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu z klamerką z kości i złoconymi brzegami. Cena $2.25

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format. 2½x3¾ (No. 49.) Ślicznie oprawna w najlepszą cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami, złoconymi brzegami i klamerką. W środku książki na pochewce znajduje się krzyż z perłowej macicy i figurą Pana Jezusa. Ślicznie się przedstawia. — Jest to coś nowego. Cena $3.00

CICHA ŁZA. Książka do Nabożeństwa dla katolików, wydał Franciszek Rudnicki, Oprawne w morrokko. . . 50c

CICHA ŁZA Chrześciańska. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla kobiet) W mocnej oprawie ze złoconymi brzegami i tytulikami format 3½x5 cali, 7[2] 11 sk. 635 stron., (dawniej $1.00) teraz . . 60c

CICHA ŁZA. Książka do Nabożeństwa dla katolików, wydał Franciszek Rudnicki, Okuta w morrokko z metalowym krzyżem, i okute i z posrebrzaną klamerką . 75c

CICHA ŁZA Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla kobiet.) W mocnej skitogen oprawie z okuciem i klamerką, złoconymi brzegami i tytulikami, format 3½x5 cali, 635 stron., (dawniej $1.50) teraz - - $1.00

CICHA ŁZA Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla niewiast.) W aksamitnej oprawie, okute, z klamerką, krzyżykiem z kości, złoconymi brzegami, format 3½x5 cali, 635 stronic (dawniej $2.00) teraz - $1.25

CICHA ŁZA Chrześcijańska. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. 3½x5 No. 39. (Wydanie dla niewiast), oprawne miękko w cielęcą skórkę, wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami, cena $1.85

CICHA ŁZA Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla niewiast). Oprawne w miękką cielęcą skórkę z wyciskanym złotym krzyżykiem, złoconymi brzegami i tytulikami, format 3½x5 cali, 635 stron, (dawniej $3.00) teraz - - $2.00

CICHA ŁZA Chrześcijańska Zbiór modłów i pieśni, służący dla dusz pobożnych z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (3½x5.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyę kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami i wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kościaną klamerką i złoconymi brzegami. Cena $2 25

CICHA ŁZA Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla niewiast.) Ślicznie oprawne w najlepszy aksamit, okute, z klamerką z krzyżem z kości i pięknemi wyrobami z mosiądzu i stali, złoconymi brzegami i tytulikami, format 3½x5 cali, 635 stron., (dawniej $4.00) teraz - - - $2.40

CICHA ŁZA Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla niewiast). Oprawne w twardą cielęcą skórkę, z wyciskanym krzyżem i wyrobami, z srebrnemi punkcikami i klamerką złoconymi brzegami i tytulikami, format 3½x5 cali No. 40 635 stron, (dawniej $4.00) teraz . $2.40

CICHA ŁZA Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla niewiast.) Oprawne w imitacyę kości słoniowej z wyciskami z mosiądzu i stali z klamerką i złotymi brzegami. Dawniej cena 4.50 teraz tylko . . $2 70

CICHA ŁZA Chrześcijańska. Zbiór modłów i pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów z pieśniami łacińskiemi. (No. 20) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi z wyrobami wyciskanemi i z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Cena $3.00

CICHE WESTCHNIENIA. — Modlitwy i rozmyślania na wszystkie dni tygodnia i uroczystości kościelne całego roku, w pięknej oprawie skórkowej, złocone brzegi i tyt. Cena $1 50

DUNINA, książka do nabożeństwa (No. 20), oprawna w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi, z wyrobami i wyciskami z i srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Osobne wydanie dla niewiast. Cena $5.00

Te książki można wybierać na premię.

DUNINA książka do nabożeństwa (No. 20.) Oprawna w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi, z wyrobami wyciskanemi i z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego, osobne wydanie dla mężczyzn. Cena $5.00

DZIECIĘ DO BOGA, z dodatkiem ministrantury. (Oprawne w płótno) . . 15c

DZIENNIK albo krótki sposób nabożeństwa codziennego (wydanie szląskie) gruby druk w moc. opr., ze złoconym. tyt. . 65c

FILOTEA, droga do życia pobożnego. Napisana przez św. Franciszka Salezyusza, biskupa i księcia genewskiego, założyciela zakonu Nawiedzenia N. Panny. Przełożona na język polski podług najpoprawniejszego starego wydania, z dodatkiem zwyczajnych modlitw codziennych przez ks. A. Stabika. Oprawne w najlepsze linteum z czerwonemi brzegami. Cena $2.50

GŁOS SERCA, zbiór modłów i pieśni dla dusz pobożnych (No. 6s), oprawne w mocne skitogen, z okuciem i klamerką, złoconemi brzegami i tytulikami. Cena 75c

GŁOS SERCA, zbiór modłów i pieśni dla dusz pobożnych (No. 20), oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi, z wyrobami wyciskanemi z srebra, złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. $2.50

KWIAT NIEWINNOSCI. — Książeczka do Nabożeństwa. Osobne wydanie dla chłopców i dziewcząt. Mocno oprawne w płótno. Cena . . 25c

KSIĄŻECZKA DO NABOŻEŃSTWA dla młodzieży. Ułożył J. Chociszewski. Oprawna w czarną skórkę, złocone brzegi. Cena 75c

MANNA DUCHOWNA albo Nabożeństwo katolickie dla młodzieży szkolnej. Ułożył ks. Józef Krośmiński. Mały format. Oprawne w biało w czeskie "chasta," z chromolitografiami na obydwóch stronach i obwódką złotą. Cena 25c

NOWY BREWIARZYK Tercyarski ułożony przez O. L. K. Oprawne ozdobnie w płótno z skórkowym grzbietem i czerwonemi brzegami, $2.25

OGRODEK DUCHOWNY, — zamieszczający Nauki, Modlitwy i Pieśni, które dla pobożnego ludu katolickiego zebrał ks. Jan Maliszewski. (Wielki druk) $1.00

OGRODEK DUCHOWNY, — zamieszczający Nauki, Modlitwy i Pieśni, które dla pobożnego ludu katolickiego zebrał ks. Jan Maliszewski, okuta i ze zamkiem. Cena $1.50

OŁTARZ Rzymsko-Katolicki w Modłach i Pieśniach na cześć Bogu i Najświętszej Pannie Maryi wystawiony. Rozmiar 3½x5¾. 690 stronic. (No. 2s). Oprawne czarno w ozdobną robioną skórkę, z wyzłacanymi brzegami i tytulikami. Cena $1.25

OŁTARZYK POLSKI. — Książka do nabożeństwa, ułożona z polecenia Najprzew. X. Arcybiskupa Dunina dla wszystkich katolików. Oprawne w skórkę, złocone brzegi. Cena . . . $1.50

OŁTARZYK POLSKI Katolickiego Nabożeństwa itd. W oprawie skórkowej, złoc. tyt. złoc. brzegi, z chromo-obrazkiem na okładce. Cena $1.00

OŁTARZYK POLSKI Okute zamkiem. Cena . . . 1.50

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. (Wydanie dla mężczyzn.) Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. W mocnej oprawie ze złoc. tyt. czerwone brzegi 3½x5 (dawniej 85) teraz 50c

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. (Wydanie dla mężczyzn.) Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. W moc. opr. ze złoc. brzegami i tytulikami format 3½x5 cali, No. 711sk 635 stronnic, (dawniej $1.00) teraz 60c

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. (Wydanie dla mężczyzn.) Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich, z okuciem i klamerką w skórkowej oprawie 3½x5 3½x5 (dawniej $1.50) teraz $1.00

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. No 39 3½x5 (Wydanie dla mężczyzn), oprawne miękko w cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złotymi brzegami, cena $1.85

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. (Wydanie dla mężczyzn). No. 40. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich, oprawna ozd. w skórkę cielęcą, z klamerką, pięknymi wyciskami i złoc. brzegami, oraz nabijanymi narożnikami metalowymi format 3½x5 (dawniej $4.00) teraz $2.40

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór modłów i pieśni służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (Format 3½x5.) (No. 20.) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi z wyrobami wyciskanemi i z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Cena $3.00

PERŁY NABOŻEŃSTWA. — Modlitwy św. Alfonsa wyjęte z aprobowanej przez zwierzchność duchowną "książki do nabożeństwa na cześć Najświętszej Panny Maryi Nieustającej Pomocy." Z dodatkiem modlitw w różnych okolicznościach życia i pieśni. (No 6s.) Oprawne w miękką cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena $1.00

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 711sk). Oprawne w skitogen z czerwonemi brzegami. Cena 50c

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 89) Oprawne ozdobnie biało w imitacyę kości słoniowej, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena $1.20

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4. No. 39.) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z wyciskanemi wyrobami, z złoconemi tytulikami i brzegami. Cena $1.85

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i piesni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 40.) Oprawne twardo w najlepszą cielęcą skórkę, z gwoździami, z klamerką, złocone brzegi i tytuliki. Cena $2.25

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 20.) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi, z wyrobami wyciskanemi z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Cena $3.00

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 49.) Ślicznie oprawna w najlepszą cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami, złoconemi brzegami i klamerką. W środku książki na pochewce znajduje się krzyż z perłowej macicy i figurą Pana Jezusa. Ślicznie się przedstawia. — Jest to coś nowego. Cena $3.00

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne w płótno, czerwone brzegi. Cena 30c

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne w skitogen. Czerwone brzegi. Cena 40c

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne w skórkę. Czerwone brzegi. Cena 50c

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne w skórkę. Złocone brzegi. Cena 75c

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne ozdobnie w skórkę. Złocone brzegi. Cena 90c

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne ozdobnie w miękką skórkę, złocone brzegi. Cena $1.15

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne ozdobnie w twardą skórkę, złocone brzegi. Cena $1.20

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne w cielęcą skórkę. Złocone brzegi. Cena $1.85

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne ozdobnie w najlepszą miękką cielęcą skórkę. Cena $2.25

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Format 3x4 (7[2] 11sk.) Oprawne ozdobnie w skitogen, ze złoconymi brzegami. Cena 40c

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych (Format 3x4.) (No. 89.) Oprawne ozdobnie biało w imitacyę kości słoniowej, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. — Cena 75c

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Format 3x4 (No. 6s). Oprawne ozdobnie w skitogen, ze złoconymi brzegami, okute i z zamkiem, cena - - - 75c

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 45k.) Oprawne ozdobnie w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, z zamkiem i trzema medalikami. Cena $1.50

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyę kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kościaną klamerką i złoconymi brzegami. Cena $1.85

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 20.) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi z wyrobami wyciskanemi i z srebra i złoconemi brzegami. Jesto to coś pięknego i nowego. Cena $2.25

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszego nabożeństwa i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 93.) Oprawna ślicznie biało w imitacyę kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z klamerką z kości i złoconymi brzegami. Cena $2.25

U STOP MARYI. — Msza św. Nowenny, Litanie i modlitwy odpustowe na cześć N. Maryi Panny zebrane i ułożone przez Maryę Rafaelę. Oprawne ozdobnie w płótno z złoconemi brzegami i tytulikami, cena 75c

U STOP MARYI. — Msza św. Nowenny, Litanie i modlitwy odpustowe na cześć N. Maryi Panny zebrane i ułożone przez Maryę Rafaelę. Oprawne ozdobnie w płótno z złoconemi brzegami i tytulikami, cena 80c

U STOP MARYI. — Msza św. Nowenny, Litanie i modlitwy odpustowe na cześć N. Maryi Panny zebrane i ułożone przez Maryę Rafaelę. Oprawne ozdobnie w płótno ze złoconemi tytulikami i brzegami, cena $1.50

WYBOREK czyli krótki sposób Nabożeństwa Codziennego dla Rzymsko-Katolików. Z dodatkiem Pieśni. W mocnej oprawie, i czerwone brzegi 25c

WYBOREK czyli krótki sposób Nabożeństwa Codziennego dla Rzymsko Katolików. Z dodatkiem pieśni w mocnej oprawie, i złoconemi brzegami. 7[2] 11sk 3½x4. Cena 40c

WYBOREK, czyli krótki sposób nabożeństwa codziennego dla rzymsko katolików z dodatkiem pieśni. (Format 3x4½ cala) (No 89) Oprawna biało w imitacyę kości słoniowej, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena 75c

WYBOREK czyli krótki sposób Nabożeństwa Codziennego dla Rzymsko-Katolików. Z dodatkiem Pieśni. — W mocnej oprawie i wyciskami okute i z klamerką 3½x4 (dawniej $1 00), teraz . 75c

WYBOREK, czyli krótki sposób Nabożeństwa codziennego dla Rzymsko-katolików. No. 45k 3x4½. Z dodatkiem pieśni, oprawne w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, z trzema medalikami, okute, z srebną klamerką i złoconymi brzegami, cena $1.15

WYBOREK. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyę kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kościaną klamerką i złoconymi brzegami. $1.85

WYBOREK. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 40.) Oprawne twardo w najlepszą cielęcą skórkę, z gwoździami, z klamerką, złocone brzegi i tytuliki. Cena $1.85

WYBOR osobliw. nabożeństw (Katolik w modlitwie;) gruby druk, oprawna w skórce, złocone brzegi, w okuciu. $1.50

WYBOREK czyli krótki sposób Nabożeństwa Codziennego dla Rzymsko-Katolików Z dodatkiem pieśni. (No. 20.) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi z wyrobami wyciskanemi i z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Cena $2.25

ZBIOREK MODLITW dla członków apostolstwa Serca Jezusowego zebrał i ułożył X. M. Mycielski, T. J. Osobne wydanie dla mężczyzn i kobiet, oprawne ozdobnie w płótno z skórkowym grzbietem i czerwonemi brzegami $1.00

ZDROWAS MARYA, nabożeństwo dla młodego wieku i ozdobnie oprawne w angielskie linteum z wyciśniętemi wyrobami (dla niewiast). $1.00

ZDROWAŚ MARYA, oprawne ozdobnie w morrokko. $1.50

GOFFINE. Książka do oświecenia i zbudowania duszy chrześcijańsko kat. czyli krótki wykład Lekcyi Ewangelii na wszystkie niedziele i święta wraz z wynikającą ztąd nauką wiary i obyczajów i gruntownem wyjaśnieniem roku kościelnego, najgłówniejszych obrzędów kościelnych, mszy świętej, nabożeństwa domowego i dla chorych, drogi krzyżowej, jako też życiorysami Świętych Pańskich, czczonych mianowicie przez lud polsko katolicki. Z licznemi obrazkami i litografiami. Cena $2.25

BIBLIA ŚWIĘTA. Historya biblijna dla rodzin chrześcijańskich czyli proste a gruntowne objaśnienie dziejów Starego i Nowego Testamentu. Opracował ks. Proboszcz J. Stagraczyński. Dwa Tomy. Tom pierwszy zawiera Stary Testament, Tom drugi Nowy Testament. Ozdobnie oprawne w najlepsze angielskie linteum, z wyciskanemi złotemi tytulikami, z marmurowemi brzegami. Cena $10.00

Te książki można wybierać na premie.

Angielskie Książki do Nabożeństwa.

MANUAL OF THE BLESSED VIRGIN. — Oprawne w morroko ze złotym krzyżem $2.50

KEY OF HEAVEN. — Ta sama. Oprawne w angielskie linteum z białymi brzegami 85c

ALL FOR JESUS. — Ta sama. Ozdobnie oprawne w biały szagryn, z kwiatkami z perłowej macicy, mosiądzu i metalu, z wyrobami ze złota, z klamerką ze złota i perłowej macicy - - - $2.00

ALL FOR JESUS. — Approved Devotions and Prayers for Church and Home. — Oprawne w biały szagryn z kolorowymi i złotymi kwiatami i krzyżem złotym, z gwiazdką z perłowej macicy i klamerką ze złota i perłowej macicy - - - - $2.00

ALL FOR JESUS. — Ta sama. Oprawne ozdobnie w biały szagryn z kwiatami ze złota i perłowej macicy, złotym krzyżem, z klamerką ze złota i perłowej macicy $2.00

KEY OF HEAVEN. — Ta sama. Oprawne w najlepsze angielskie linteum ze złoconymi brzegami - - $1.50

THE MANUAL OF THE SACRED HEART OF JESUS. — Ta sama. Oprawne w morroko z srebrnym krzyżem, okuciem i srebrną klamerką - - - $2.90

THE MANUAL OF THE SECRED HEART OF JESUS. A complite Quide to Catholic Devotion. Adapted to all States and Condition of Life. — Oprawne w morroko z wyciskanym krzyżem $2.35

THE MANUAL OF PIETY for the Catholic Faithful. — A book of Approved Prayers and Devotions. Oprawne w morroko z wyciskanym krzyżem - - - - $2.35

THE MANUAL OF PIETY. — Ta sama. — Oprawne w morroko, okute i z srebrnym zamkiem - - $2.75

THE KEY OF HEAVEN. — Oprawne w miękką czarną skórkę ze złotymi wyciskami i złotymi brzegami - $2.00

THE KEY OF HEAVEN. — - Ta sama. Oprawne ozdobnie w biały szagryn, z kwiatami ze złota, z wyrobami ze złota i perłowej macicy $1.25

ORAZ różne Książki do Nabożeństwa Angielskie, Niemieckie i Czeskie po 15c, 25c, 50c, 75c, 1.00, 1.25, 1.50, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00.

WIDOKI.

Asbury Park, Ocean Grove and Vicinity 30c
Boston (50 widoków) 30c
Chicago (50 widoków) 30c
Martha's Vineyard (wyspy na południe stanu Massachusetts (50 widoków) . . . 30c
New York (50 widoków) . 30c
Philadelphia i okolice (50 widoków) 30c
Statua Wolności i Przystań New Yorku . . . 30c
Wodospad Niagara (widoki kolorowe) . . . 30c
Washington i okolice. Kapitol Stanów Zjednoczonych (50 widoków) . . 30c

KIESZONKOWE MAPY MIAST,

które sprzedajemy po 15 centów sztuka:

Baltimore, Md. — Brooklyn, N. Y. — Buffalo, N. Y. — Chicago, Ill. — Cincinnati, O. — Cleveland, O. — Detroit, Mich. — Kansas City Mo. i Kansas City, Kansas. — Louisville, Ky. — Milwaukee, Wis. — New Orleans, La. — New York City, N. Y. — Philadelphia, Pa. — San Francisco, Cal. — St. Paul i Minneapolis, Minn. — St. Louis, Mo. — Toledo, O. — Washington, DC. i całej Ameryki.

Ścienna Mapa na jednej stronie Ameryka Północna, a na drugiej cały świat, **$2.00**

MAPY STANOW I TERYTORYOW.

osobno: — Alabama, Alaska, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Idaho, Illinois, Indiana, Indian Terr., Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hempshire, New Jersey, New Mexico, New York, North Carolina, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennesee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin, Wyoming, Cuba, Porto Rico, Hawaii, Philipine Islands, Wschodnia Azya i mapa całej kuli ziemskiej. Każda po....**30c**

Przewodniki Adresowe z mapami następujących miast sprzedają się po 30c każdy:

Boston — Chicago — New York — Philadelphia — Niagara Falls i Buffalo — Hudson River i Catskill Mountains — Omaha i Wystawy.

MAŁŻEŃSTWO W CHINACH.

W Chinach nie jest wprawdzie wielożeństwo formalnie zaprowadzone, wolno jednakowoż mężom, którzy ze swej pracowitej małżonki nie są zupełnie zadowoleni, przybrać sobie dla wyręczenia pierwszej jeszcze drugą żonę. Jeneralny kontroler chińskiej kolei Lu-Hau nazwiskiem Tsony Lien, który bawił także dłuższy czas w Europie i poznał tamtejsze stosunki, opisuje w piśmie zatytułowanem "Istotne Chiny" tamtejsze stosunki, małżeńskie. Jeżeli małżeństwo pozostanie — bezdzietnem, prawo chińskie dozwala mężowi liczącemu już lat 40, przybrać sobie drugą żonę, niejako żonę z lewej ręki. Do wyszukania takiej żony pomocną mu nawet jest jego prawa żona. W domowem pożyciu pozostaje naturalnie ta druga żona w obec pierwszej zawsze czemś podrzędnem, przynajmniej co do zawiadomiania sprawami domowemi. Gdy ta druga żona zostanie matką, natenczas żona prawa, jest jej w pielęgnowaniu i wychowaniu dziecka pomocna i podziela radość męża, że doszedł do potomstwa. Dziecko, to a względnie dzieci, stają się naturalnie prawowitymi spadkobiercami ojca, jeżeli pierwsza żona umrze, natenczas wstępuje zwykle żona z lewej ręki całkowicie w jej prawa. Ze zwyczaju tego wnosić by można, że kobiety chińskie są zgodniejsze, niż ich koleżanki rasy białej.

ODKŁADANIE JEST NIEBEZPIECZNEM.

Często osiąga się wielkie rezultaty przez korzystanie ze sposobności. Odkładanie jest zwykle przyczyną nieszczęścia. Jest to przedewszystkiem prawdą co do chorób. Jeżeli chcecie się pozbyć dokuczliwych boleści płuc albo jeżeli cierpicie na kaszel, zaziębienie, zapalenie gardła, zapalenie oskrzeli, krup, koklusz lub inne płucowe choroby, nie odkładajcie, ale używajcie natychmiast Severy Balsamu na Płuca. Wyleczy on was natychmiast. Zapytajcie się tych, którzy go używali, a ci wam powiedzą o jego zaletach i o wielu wyleczeniach za pomocą tego lekarstwa. Spróbójcie i przekonajcie się.

Jan Koncara z Praha, Tex., powiada: "Z przyjemnością oświadczam, że Severy Balsam na Płuca jest nieocenionym. Cierpiałem na okropne boleści w piersiach i płucach, a po użyciu jednej butelki tego lekarstwa, doznałem natychmiastowej ulgi. Polecam go wszystkim."

Fr. Stetina z Haugen, Wis., powiada: "Severy Balsam na Płuca jest znakomitem lekarstwem na kaszel, zaziębienie i ból w piersiach i polecam go jak najusilniej wszystkim."

Taki jest ogólny wyrok wszystkich tych, którzy używali Severy Balsamu na Płuca. Cena 25c i 50c. Na sprzedaż we wszystkich aptekach albo składach sprzedających lekarstwa, lub wysyłane wprost przez właściciela po otrzymaniu pieniędzy. Nie jest prawdziwem bez podpisu W. F. Severa, Cedar Rapids, Iowa, na każdem opakowaniu.

Na poczcie w Galicyi.

— Do kogoż ma być ten list?

— A dyć do Agaty Bąkówny.

— Gdzie?

— We służbie.

— Ale gdzie?

— O żebym ja wiedzioł, tobym nie przychodził na pocztę, jeno byłbym sam zaniósł.

Jeżeli cierpicie na neuralgię, która często ludziom dokucza, to chcąc się jej pozbyć natychmiast, najlepiej jest użyć "Opłatków Kuflewskiego na neuralgię", a zniknie jakby ręką odjął. Pudelko 25c. Adres: The Kuflewski's Pharmacy, 1335—1337 W. 22nd st., Chicago, Ill. x

Te książki można wybierać na premie.

Katalog Książek

Własnego druku i nakładu

Żądający książki z niniejszego katalogu, raczą podać numer Katalogu 1

(Przeniesione ze stronicy 7ej.)

Śpiewnik Pieśni Nabożnych zawierający 630 pieśni jako to: Pieśni codzienne, Msze święte, Nieszpory łacińskie, Pieśni na uroczystości Pańskie, Na święta Matki Boskiej i świętych Pańskich, Pieśni za Polskę niemniej pieśni przygodne, psalmy, suplikacye itp. w mocnej oprawie płóciennej ze złoconym tytulikiem. Cena 75c

Sposób odwiedzania Najświętszego Sakramentu ....5c.

Sprawa o Wóz czyli Historya o jednym Wójcie i jego pisarzu. Cena . . . 10c.

Stary Sługa, Hania przez Henryka Sienkiewicza. Cena . . 50c

Stary komedyant, powieść, cena 15c

Szkice węglem, Janko Muzykant przez Henryka Sienkiewicza. Cena 25c

Śpiewniczek, zawierający pieśni kościelne z melodyami dla użytku młodzieży szkolnej, zebrał X. J. Siedlecki, katecheta przy szkole pospolitej u św. Barbary w Krakowie. Cena.....80c.

Stoletnia rocznica założenia Biskupstwa Baltimore i ustalenia hierarchii w Stanach Zjednoczonych, odbyta dnia 10, 11 i 12go Listop. '80 r. w Baltimore, Md. Cena....................10c.

Stanisław młody pustelnik. Powieść. Napisał Paweł Gawrzyjelski. Cena - - - - - - 30c.

Stacye (chicagoskie) droga krzyżowa do nieba wiodąca 10

Stacye (Poznańskie) czyli droga krzyża Jezusowego, odprawiane w Archidyecezyi Gnieźnieńsko-Poznańskiej, (z czternastoma obrazkami) . . 10

Stacye (krakowskie) ułożone według św. Leonarda przez X. Michała Mycielskiego T. J. tudzież Gorzkie żale i modlitwy o męce Pańskiej po 10

Stara Baśń, opowiadanie z dawnych czasów, z powieści J. I. Kraszewskiego 20

Stacye (chełmińskie) czyli obchód Stacyi po 10

Stanisław i Dolores, Nowela z Meksyku. Napisał Wł. Hoppe . . . 10

Starved Rock (Skała głodem wymorzona) 5

Starogrodzka kapela czyli poczciwych Opatrzność nie opuści przez Ks. M. Osmańskiego 30

Śpiewnik kościelny dla użytku wiernych zebrał W. Bern. Ruchniewicz. W mocnej oprawie cena 50c

Sześć powiastek. Zawiera: 1) Na krawędzi przepaści; 2) Sobota, stary żołnierz; 3) Sygnał; 4) W masce; 5) Oblubienica Archanioła; 6) Mikołajek krzykacz 10

Szkaplerz Wiarusa, powieść obyczajowa przez Józefa z nad Obry 30

Syn burmistrza. Obrazek z niedawnej przeszłości, przez F. Choińskiego 30

Ś. Ś. Cyryl i Metody apostołowie Słowian 5

Tadeusz Kościuszko napisał Teodor Żychliński 15

Tadeusz Rejtan na sejmie Warszawskim z roku 1773. W stuletnią rocznicę Sejmu Rozbiorowego. Opowiedział Leon Wegner.........................
Cena 30c

Tajemnica Grobowca. Powieść z życia francuzkiego $1.00
Ta sama w mocnej oprawie ze złotym tytulikiem 1.35

Tajemnice starego zamczyska. Nowella przez M. Jokaya, przełożył z oryginału Dr. Z. Łamański. **Pod ścianami Tatr.** Skreślił Antoni Chołoniewski. 15c

Taniec Śmierci. Opis wszystkich stanów od papieża aż do kmiecia, jak ich śmierć do tańca prosi. . . 10

Tarło. Powieść z dziejów Polski 50
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 75

Tajemnice Różańca świętego na kartkach, (Pęczek, 15 tajemnic) 10

Ten co po nad obłokami. Opowiadanie dla młodych moich przyjaciół. Napisał Fr. Hoffman. Przełożył St. Kunasiewicz. • • 30

Teresa. Wspomnienia z Niemiec. Cena 15c

Testament, powieść A. Brehat, przekład z francuzkiego, broszurowana 20c

Testament Piotra Wielkiego, czyli zamiary Moskali zawojowania całego świata 5

The 12 day of September, 1883, is the 200th anniversary of one of the grandest events in history. John Sobieski, King of Poland, conquers the Turks under the Walls of Vienna Sept. 12, 1683, and Forever after Releives the whole Christian World from the Iron Yoke of the Turks 10

Toast Polski, wierszem i prozą czyli zbiór mów przy uroczystościach wszelkiego rodzaju jako to: przy weselach, ważniejszych zebraniach, przy obchodach jubileuszowych itd. W mocnej oprawie - - - - 50c.

Trupia Wieża. Powieść Bułgarska, osnuta na życiu Słowian Południowych pod rządem tureckim przez E. z K. Puffke. - - 10c.

Trzy Powiastki zebrane przez „Gazetę Polską". Zawiera: 1) Walka z wilkami. 2) Teściowa i świekra, 3) Powieść Wschodnia 10

Trzydzieści Pieśni i Piosnek dla Rzemieślników, A szczególnie dla szewców, kowali, krawców, stolarzy, kołodziejów, piekarzy, rzeźników, rybaków, garncarzy, cieślów, mularzy, powroźników, młynarzy itd. — z dodatkiem piosnki wykazującej za którego rzemieślnika najchętniej panny za mąż iść rade.
Cena - - - - - - 10c.

Trzej Wędrowcy. Chrześcianin, Żyd i Turek, czyli kto w Bogu pokłada zaufanie, o tem ma tenże ojcowskie staranie. Powieść nader powabna i pouczająca przez Tomasza Wiśniewskiego 30

Trzeci Rozbiór Polski. Napisał prof. Ign. Machnikowski. Cena 5c.

Trzy Boje. W 80-letnią rocznicę opisał Jan G. Cena . . . 25c

Trzynasta Baterya z wojny francusko-włoskiej r. 1859 5

Trzy Jabłka, czyli skutki lekkomyślności niewolnika murzyna i jako tenże murzyn za karę został osądzonym na powieszenie. Opowiadanie Szeherazady. (Z tysiąc nocy i jednej.) . 10

Trzy miesiące. Ze znalezionego rękopismu, wydał Józef Narzymski . 30

Urocze oczy i strach złapany. Powiastki z życia ludu 10

Utwory ostatniego Czwartaka Jerzego Ręczyńskiego, Kapitana 4 pułku piechoty polskiej, kawalera krzyża Virtuti militari, profesora fortyfikacyi, inżynieryi i języków tegoczesnych, w Foyle College, w Londonderry, Irlandyi 10

Te książki można wybierać na premię.

Walka na życie i śmierć. Powieść z czasów rewolucyi francuzkiej. Cena . . . . . . 10c.

Walka o Miliony czyli Rodzina Lanquierów. Powieść. (Przekład z francuzkiego). E. P. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. $1.50
W słabej oprawie . . $1.00

Tysiąc nocy i jedna. Powieści arabskie obejmujące przeszło dwa tysiące pięćdziesiąt stronnic pięknego wyraźnego druku. Zawiera następujące opowieści: Osieł, wół i rolnik — Kupiec i Geniusz — Historya o pierwszym starcu i łani — Historya o drugim starcu i o dwóch psach czarnych — Historya o rybaku — Historya o królu greckim i o lekarzu Dubanie — Historya o mężu i papudze — Historya o ukaranym wezyrze — Historya młodego króla wysp czarnych — Historya o trzech derwiszach królewiczach i o pięciu damach bagdackich — Historya pierwszego derwisza królewicza — Historya o zazdrosnym i jego sąsiedzie — Historya drugiego derwisza królewicza — Historya trzeciego derwisza królewicza — Historya Zobeidy — Historya Aminy — Historya Syndbada morskiego i jego siedmiu niebezpiecznych podróży — Trzy jabłka — Historya o damie zamordowanej i o młodzieńcu jej mężu — Historya o Nureddynie Alli i Bedredynie Hassan — Historya małego garbuska — Historya kupca chrześcianina — Historya opowiedziana przez szafarza sułtana kasgarskiego — Historya lekarza żyda — Historya opowiedziana przez krawca — Historya balwierza i jego braci — Historya Abulhassana Ali Ebu Bekar i Szemseinihary faworytki kalifa Haruna Alraszyda — Historya o miłości Kamaralzamana, królewicza wyspy Dzieci Chaledanu i Badory cesarzówny chińskiej — Historya królewicza Amdżyada i damy w mieście czarnoksiężników — Historya Nureddyna i pięknej Persanki — List Kalifa Haruna Alraszyda do króla Balsory — Historya Bedera książęcia perskiego i Dżohary królewny Samandalu — Historya Ganema, syna Abu Eba, niewolnika miłości — Historya o książęciu Alasnamie i o królu geniuszów — Historya o Kodadadzie i jego 49-braciach — Historya królewny Derjabaru — Historya o śpiącym obudzonym — Historya Alladyna czyli o lampie cudownej — Przygody kalifa Haruna Alraszyda — Historya Kodżyi Hassana Abdalla — Historya o Ali Babie i o czterdziestu złodziejach zgładzonych ze świata przez jedne niewolnicę — Historya o Alim Kodżyi kupcu bagdackim — Historya o koniu zaczarowanym — Historya o książęciu Ahmedzie i wieszcze Parybanu — — Historya o dwóch siostrach zawistnych szczęścia młodszej siostry. $2.00
W mocnej oprawie 8 książki po 4 tomy w 1 książce, po $3.50

Wawrzyniec Kaszubski czyli Kto z Bogiem to Bóg z nim. Obrazek z czasów Jana IIIgo, przez Wojciechowskiego 25

Węglarz z Walencyi. Przez Autora Jaskini Beatusa i Koszyka Kwiatów 30

Większa gorycz aniżeli śmierć przetłómaczył J. W. Studniecki, Long Branch. N. J. 15

W jaki sposób utracili Irlandczycy swą ziemię. Skreślił W. Karłowski 5

Wernyhora, wieszcz ukraiński. Powieść historyczna z r. 1768. Przez Michała Czajkowskiego. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. Cena 75c

Wianek powiastek zebranych przez „Gazetę Polską" w Chicago, Zawiera: Kasia, (przekład z angielskiego.) Niby Siostra, przez Z. G. Po śmierci: zdarzenie prawdziwe. Pruskie Swaty, powieść ludowa wielko-polska z końca XVIII wieku przez Stefana z Opatówka. Wojna przez K. Wigilia Bożego Narodzenia, z francuskiego. 25

WIENIEC rozmaitych Powiastek, Historyjek, Opowiadań, Anegdot, Poezyj, Artykułów Naukowych i Ciekawych i Dykteryjek. Zebrane przez "Gazetę Polską." Zawiera:

Przypadki i historya. — Bociany pocztowe. — Co królowie i książęta jadają. — "Gila Monster". — Małżeństwa w Korei. — Najstarsza dynastya w świecie. — Pokarm przyszłości. — Amerigo Vespucci. — Deklamacya w lwiej klatce. — Chłopi przy winie. — Śledzie. — Nim serca ustanie bieg. — Wspomnienia Racławic z r. 1795. — Mazurek. Na cześć Karolowi Lewakowskiemu. — Do rozmarzonej. — Jak się obchodzono ze starymi kawalerami. — Wyspa Kuba. — Ofiary Indyjskie. — Podanie lotaryńskie o królu Stanisławie Leszczyńskim. — Straceni (dnia 12 i 14 marca 1865 roku). — Jak to żyd sprzedawał krowę. — Anioł Pański, wybawieniem od śmierci. — Polskie Dzieci. Powiastka z czasów Bolesława Krzywoustego. — W jaki sposób się poczęły pretensye hrabiego Paryża do korony Francyi. Praca trud nagrodzi. — W jaki sposób Carlota utraciła rozum. — Zwyczaje małżeńskie u różnych ludów. — Lubię nie lubię. — Bracia "Aleksyanie". — Z historyi igły. — Oczy kota. — Wełnodajne zwierzęta. — Lapończycy — Poruszenie igły. — W dzień zaduszny. — Doktryna Monroe'a i jej początek. — Drzewa dające chleb z masłem. — Obrazek obyczajowy. — Szybkość poruszeń. — Kto wynalazł grę w szachy i jaki jest wpływ na umysł gracza? — Odkrycie Ameryki i żydzi. — W lesie Pyszkowskim. — Oda do indyka. — Szkodliwe gazy kopalniowe. — Kobiety chińskie. — Wyspa smutku. — Chrystus się rodzi. — Mucha w piwie. — Wigilia Bożego narodzenia. — Ilość sarzeczy. — Wspomnienia i rozmyślania w dni Listopada. — Nazwy bicykla. — Szale kaszmirowe. — Matka w grobie. Legenda. — Historya naparstka. — Stare rody Kaszubskie w Chicago. — Stan Utah. — Co jest handel? — Niezwykły wyżeł. — Świnie i barany (Bartelsa). — Owce. — Jak dawno znany jest użytek bawełny? — Wybór oblubienicy sułtana. — Nowy barometer. — Polskie pamiątki w Lipsku. — Na forpocztach. — Dwór sułtana. Sprzeczka małżeńska. — Czem jest człowiek? — Chwytanie żywych arungutanów. — W "Czartowskiej Debrze". Koło bieguna północnego. — Młodość Abrahama Lincoln'a. — Rozpadanie się Hiszpanii. — Dyngus (śmigus). — Wiersz Seweryny Duchińskiej. — Jak się żenią w Transwaalu? — Piwo. — Podanie ludowe szlązkie. — Jastrząb i wydra. — "Stańczycy." — Pogrzeb śledzia. — Wspomnienie historyczne. — Jaki rząd najlepszy? — Przyczyny wojny niemiecko-francuzkiej. — Wymarcie rasy francuzkiej. — Dom Sabaudzki. — Co lubię i cobym lubiała. — Wycinanie lasów. — Zagangeowe przysmaki. — Skutki nierozważnego słowa. — Wódka. — Koronacye w Rosyi w dawnych czasach. — Jakie znaczenie miało dawniej noszenie brody? — O Chiczykach. — Ludność kuli ziemskiej w roku 1895. — Kukułka. — Przyrzeczenie małżeństwa. — Właściwość kul stalowych. — Wesołe qui pro quo. — Które wynalazki, uważane za nowe, znane były dawniej? — O chorągwiach kościelnych. — Wartość śniegu. — Śmierć Jana III. — Oda do Indyka. — Mennicze prawa Stanów Zjednoczonych. — W Japonii nie ma wcale starych panien ani kawalerów. — O pożywieniu. — Znak

Te książki można wybierać na premie.

deszczu. — Hymn ludu. — Powody rozmaitych odcieni w kolorze żółtka. — Pie[illegible]y nowy śledź. — Czemu narody nienawidzą się? — Pies mściciele[illegible] — Dzieci jako przynęta przy polowaniu na krokodyle. — Po afiszach. — K[illegible] rzemiosła mają swoich patronów? — Usilna praca życia nie [illegible]. — Nazwy słowiańskie. — We[illegible] cesarskiego prawa. — List ekono[illegible] do dziedzica. — Wpływ słońca na zdrowie. — Łowy pana profesora. — Mandazyn ocalony przez córkę. — Co to jest "gemuethlich". — Perła. — Reguły człowieka roztropnego. — O potrzebie wstrzemięźliwości. — Polska Korona. — Wiersz chłopa z Poznańskiego. — Błogosławieństwo wstrzemięźliwości. — Jeszcze Polska nie zginęła. — Pasteur i pojedynek. — Tajemnicze środki i ch składniki. — W jaki sposób można się pozbyć szczurów w kurnikach itp. budynkach. — Na dworze Abdul-Hamida. — Nie kpij z poczciwych ludzi! — Otruwanie się jądrami owocowemi. — Pociesz nas Matko! — Najłatwiejszy sposób dostania męża. — "Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje." — Skutki alkoholu. — Ordery rosyjskie. — Pielęgnowanie wzroku. — Jabłko pokarmem i lekarstwem. — O psach w Chinach. — Niebezpieczne drzewo. — Krew od węgorza. W 365 dniach naokoło małżeństwa. — Konkurs. — Małpy jako kopacze złota. — Jak kowal umie tak Ojczyźnie służy. — Chemiczny człowiek. — Z dziennika galicyjskiego stręczyciela małżeństw. — Kobieta i hazard. — Wilk u Mongołów i Chińczyków. — Śmierć cara Pawła I. — Legenda o św. Marcinie i o gęsiach. — Po bitwie. — Bajka dla starych dzieci. — Kiedy człowiek najszybciej rośnie? — Influencya (Grypa) i jej leczenie. — Praca wzbogaca. — Łowiectwo w Kanadzie. — Sto lat temu (1897). — Polska będzie! — W noc wigilijną. — Pierwsi rodzice. — Jak się perły rodzą? — Opinia cudzoziemców o piękności Niewiast polskich. — Zamek Królów Polskich w K Krakowie. — "Panie Kochanku." — Zbiór legend i podań. — Słowik Kościuszki. — Zmartwychwstanie. — Kobieta. — Nie pokonał — 33-cia rocznica.
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem...................... $1.50.

Wierna Rózia czyli zwycięztwo wiary Katolickiej. Powieść z obecnego czasu tłómaczył Karól Miarka.
Cena - - - - - - 50c.

Wojtuś jakich mało. Powiastka życia ludu. Napisał J. K. Gregorowicz. .5

Władyból. Powieść historyczna z czasów Mieczysława I napisał Stanisław Wagner 20

W rękach śmierci, przez Wiktora Karłowskiego. 10

Wszystkiego po trosze. Zbiór dykteryjek, figli, żartów, humorystyki itd. 15

Wspomnienia mojego ojca, żołnierza dziewiątego pułku, Księstwa Warszawskiego. Zebrane powtórnie według ustnego opowiadania przez Ks. J. Dalekiego . . . 20c

Wuj i Siostrzeniec. Powieść. Napisał Fr. Hoffman. Z niemieckiego wydania przełożył Stan. Kunasiewicz 30

W walce czyli niezwykłe przygody nocne. Powiastka - - 10 c.

Wygrana w karty, powiastka norwegska. Podług nieznajomego autora opracował J. N. Jankowski 20
Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 35

Wyborek czyli krótki sposób nabożeństwa codziennego dla katolików. Z dodatkiem pieśni. Mocna oprawna ze złoconym tytulikiem i czerwonemi brzegami. Cena 40

Wybór pieśni narodowych. w którym znajdują się: dumki, arye, marsze, krakowiaki, mazury, pieśni patryotyczne, wojenne, historyczne itd...30c

Wyprawa na Sybir i ostatnie chwile szpiega, przez Alex. Bednawskiego 5

Wyprawa po żonę, według opowiadania Starego organisty Franciszka Gącarzewicza, spisał Gawrzyjelski . 10

Zabawa moralna oraz Mądrości Salamona zawierające w sobie różne tajemnice przyszłości, zagadnienia i na te pożądające odpowiedzi, z dodaniem dwóch pieśni pięknej treści światowych.
Cena - 10c.

Zaczarowana Sroka..............5c.

Zaklęta dziewica z brodą czyli cyrulik zbawca. przygóda Bertrama w zamku 10

Zamek duchów, czyli podstępy Fałszerzy Pieniędzy i Niezwykły Sen, czyli nerwowa dama paryzka. Opowiadanie lekarza francuskiego . 5

Zamek nad Czarnem Morzem. Powieść oryginalnie napisana przez *,* Cena 35c

Zbiór pieśni dla szkół polskich w Ameryce, ułożył były nauczyciel w Chicago Franciszek Żabka...........10

Zbiór pieśni nabożnych katolickich dla użytku kościelnego i domowego Zawiera: 52 msze, nieszpory, 1102 pieśni z dodatkiem nieszporów łacińskich, jeszcze 4 więcej pieśni łacińskich, pieśni za Polskę. Obejmuje blisko 1100 stronnic wielkiego formatu na pięknym papierze i z wyzłacanem tytulikami.
Dzieło to sprzedaje się po cenach następujących:
Oprawne w półskórek . $1.50
W skórkę i wyzłacane brzegi $2.50

Zbior pieśni i piosneczek szkolnych ułożonych na 2, 3 i 4 głosy do śpiewania, jednakże tak, że po większej części na dwa głosy wykonane być mogą. Wydał Klonowski, nauczyciel seminaryjny w Poznaniu.........25c.

Zbiór piosnek, śpiewanych w Kongresówce i Litwie..................15c.

Zbiór Powiastek, ciekawych i wesołych opowiadań historycznych, i artykułów treści naukowej i opisowej. Zebrane przez "Gazetę Polską."

Zawiera:

1 Osobliwsza para przyjaciół. 2 Złodziej nad złodzieje. 3 Prawdziwe wiedeńskie kiełbaski. 4 Pogróżki z tamtego świata. 5 Potwarca, czyli miłość wiernie dochowana. 6 Ukarani rodzice. 7 Szlachetny młodzieniec. 8 Król i gosposia. 9 Dobry, kochany pan. 10 Czary. Powiastka z życia ludu czeskiego. 11 Zwiastunka śmierci. Prawdziwe zdarzenie. 12 Tak mi panie Boże dopomóż. Zdarzenie prawdziwe. 13 O życie lub śmierć. Powieść z czasów napoleońskich. 14 Wzmocnij ogień! Opowiadanie Roberta Davis. (Z angielskiego). 15 Swaty Napoleona I. 16 Wesele wiejskie. 17 Pochodzenie Chińczyków. 18 Straszna komnata. Opowiedział M. A. Ruda. 19 Koń pana konsyliarza. 20 Środek ziemi. 21 Baccarat. 22 Guyana. 23 Słońce wsródzimowe w Laponii. 25 Uzdolnienie żołnierza rosyjskiego. 25 Cośkolwiek z historyi psa. 26 Żałoba afrykańska. 27 Anioł biały. 28 Orzeł amerykański. 29 Malowanie skóry i tatuowanie. Marsylianka Murawiewn. 31 Święto rewolucyjne w Meksyku. 32 O chińskich niewiastach. 33 Postęp kultury w starożytności. 34 Starożytne przebiegi toaletowe. 35 Apetyt ptasi. 36 Socyalne położenie rzemieślników u starych Greków. 37 Naród pustelniczy. 38 Nasz biały chleb. 39 Stósunki obojga płci. 40 Ubiory z drzewa i chleb z drzewa. 41 Do historyi kom-

Te książki można wybierać na premie.

pasu. 42 Drogi doktór. 43 Ludzie ubodzy jako prezydenci. 44 Amerykański bawół. 45 Dziwna rzeczpospolita. 46 Planeta Mars. 47 Coraz mniej złota. 48 Budhaizm. 49 Marzyciele czyli też oszuści. 50 Mossyasze dawniejsi i teraźniejsi. 51 Podziemne morze na zachodzie. 52 Przyszłość świata. 53 Mieszkańcy jaskiń. 54 Największy kwiat w świecie dotychczas znany. 55 Testament Piotra Wielkiego. 56 Stracenie Karola I. 57 Choroba familijna. 58 Leczenie rudoskórców. 59 Gdzie dwóch się bije, tam trzeci korzysta. 60 Nowe historyczne odkrycie o ustanowieniu hierarchii w Ameryce. 61 Żydowskie krople w szlacheckiej krwi. 62 Żona Bismarcka jest jędzą. 63 Przedhistoryczna Arizona. 64 Nowy nieprzyjaciel pijaństwa. 65 Niektóre dziwne wypadki. 66 List miłosny. 67 Dżugas, bohater Żmudzki. 68 Sirius. 69 "Ogród p[illegible]kła." 70 Nie są obciążeni odzieżą. 71 Skutki wojny. 72 Piasek arabski. (Wyznanie mądrej głowy). 73 Z młodych lat prezydentów Stanów Zjednoczonych. 74 Zmysłowość zwierząt. 75 Deszcz i fabrykanci deszczu. 76 Postęp w 4ch wiekach od czasów Kolumba. 77 Pośtne potrawy. 78 Sahara. 79 Montevideo. 80 Stacya Jerozolima w r. 1892. 81 Jak się Japończycy obchodzą z dziećmi. 82 Adwent. 83 Arka Noego. 84 Czarny papież. 85 Grób Katarzyny Jagiellonki. 86 Z epopei Napoleońskiej.
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. Cena $1.50.

Zbójcy w górach kalabryjskich. Powieść 25

Zbójcy na Czorsztynie. Powieść historyczna z XV wieku przez A. Winiarskiego. Cena - - 10 c.

Żeliga. Powieść przez J. I. Kraszewskiego 35
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem $1.25

Zbrodnia ukarana, opowiadanie z życia amerykańskiego 10

Zdarzenie na polowaniu w puszczy litewskiej, opowiadanie Wisłockiego 5

Zimna Destylacya albo robienie wódki karólkowej, fenchlowej, anyżowej, cytrynowej, pomarańczowej i innych wódek i likierów bez przepalania. — Z ryciną. — Przerobił dla użytku tutejszego W. Dyniewicz. Z dodatkiem wyciągów z dzieła "Kucharz Warszawski," Napoje, Likiery i Nalewki. Cena..........................50c.

Z głodu się ożenił, powieść. Cena 10c

Z góry na dół. Powieść przez Maurycego Jokaya. 20c

Z Niewoli Tatarskiej. — Latorośl zaszczepiona we krwi polskiej. Opowieść ludowa z czasu napadu Tatarów na Polskę w XVII wieku, przez Janka z Grzegorzewic. W mocnej oprawie, cena - 50c
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem - - - 75c

Zochna Hrabianka. Powieść J. K. Turskiego . . . 30c

Zofia Kossakowska. Powieść historyczna przez autora „Kościuszko w Ameryce."
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 60

Żółty Generał. Z opowiadań wieczornych, spisał Władysław Łoziński. Cena 35c

Z przygód polskiego wędrowca. Swe własne wypadki i przygody na lądzie i morzu opisał Władysław Hoppe. Zawiera: 1) Spotkanie się w Meksyku. 2) Bobry w puszczy australskiej, 3) Wyprawa do Camajarca, 4) Zasadzka na dzikie bydło, 5) Pod górą "El Bernal", 6) Tydzień pod równikiem, 7) Poznanie się w Texas, 8) Z Valparaiso do Santiago i syrena w gaiku palmowym, 9) Rokosz na morzu. 15c

Z przygód tułacza. Wędrówki swe po różnych krajach opisał Wiktor Karłowski. Cena pojedynczego egzemplarza.......................25

Żyd w beczce. Wodewil w jednym akcie. Cena...................50c.

Żyd wieczny tułacz z Jeruzalem imieniem Ahasverus. Który mówi, że żył przed ukrzyżowaniem Chrystusa Pana i przez Wszechmocnego Boga jeszcze do dzisiejszego dnia żyje.......10c.

Żywot Świętej Jadwigi. Księżniczki Polski i Szlązka napisał ks. Andrzej Krzystyniak. - - Cena 20c.

Żywot św. Patrycyusza, Arcybiskupa i Apostoła w Hibernii, spisany przez Jocelina Michała, Probusa Jolandczyka, Ryczarda Stanichursta i wielu innych. Żył około roku Pańskiego 458. Przedruk z dzieła obszernego pod tytułem: Nowy żywot świętych. Cena 15c

Żywot Jezusa Chrystusa Pana i Zbawiciela naszego, według czterech ewangelii, napisał i uwagami objaśnił Ks. Apolinary Tłoczyński wydanie ozdobione licznemi drzeworytami . 60
w mocnej oprawie 85

Żywot św. Wincentego a Paulo. Cena 5c

Żywot Genowefy, powieść moralna bardzo wzruszająca ze starożytnych czasów - - - - - - 20c
Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem - - - 50c

Żywot Najświętszej Panny Matki Zbawiciela przez W. Wielogłowskiego Cena - - - - - 80c

Żywot św. Wojciecha, skreślony [illegible] ks. St. Koszutskiego, prob[illegible] w Mielżynie 15

Książki teatralne.

Panom reżyserom zwracamy uwagę, że taniej wypadnie zakupywać książki w większej ilości, najmniej po sześć egz., aniżeli z jednej książeczki przepisywać role aktorom i aktorkom. Zakupującym najmniej po 6 egzemplarzy, liczymy książki teatralne po 25c. egz. czyli $1.50 za 6 egz. a $3.00 za 12 egzemplarzy.

Adam i Ewa. Krotochwila ze śpiewami w 2 odsłonach, z francuzkiego tłom. Alojzy Żółkowski.............50 c.

BARNABA FAFUŁA i Józo Grojseszyk na wystawie paryzkiej. Śmiezanostka w pięciu aktach Oryginalnie napisana przez Feliksa Schobera. Cena - - - 50c.

Batożek. Komedya w dwóch aktach, ułożona na tle życia Kościuszki przez A. Korzeniowskiego. Cena 50c.

Berek odpieczętowany. Monodram w jednym akcie ze śpiewkami. Przez Aleksandra Ładnowskiego......50c.

Berek zapieczętowany. Monodram w jednym akcie ze śpiewkami. Przez Aleksandra Ładnowskiego.......50c.

Błażek opętany, krotochwila w jednym akcie ze śpiewami przez Wł. L. Anczyca.............................50c.

Bohaterka z Powstania 1863 Roku. Tragedya na tle Historycznem w 5ciu aktach ze śpiewami przez Antoniego Stefana Ździebłowskiego. Cena - - - - - 50c.

Chłopi arystokraci, szkic dramatyczny przez Wł. L. Anczyca...........50c

Cud czyli Krakowiacy i Górale, w 3ch odsłonach - - - - 50c

Te książki można wybierać na premie.

Cyganki. Komedyjka w jednym akcie przez Paulinę z L. Wilkońską. Cena - - - - - 50c.

Cyrulik ze Zwierzyńca. — Obrazek ludowy w jednym akcie wierszem. — Cena - - - 50c

Deszcz i Pogoda. Komedya w jednym akcie, p. Leona Gozlan, tłomaczenie z francuzkiego - - - - 50c

Dwie Sieroty. Dramat w 5-ciu Aktach a 8-miu Obrazach Przez A. D'Ennery'at Cornion. "Dwie Sieroty" były grane z wielkiem powodzeniem w teatrach amerykańskich, angielskich, francuzkich, niemieckich, i t. d.) Cena 1.00

Dobranoc Sąsiedzie. Krotochwila w jednym akcie z francuzkiego. P. P. Brunswick i Beauplan. Tłumaczył I. S. Jasiński. . Cena 50c.

Dwaj roztargnieni. Komedya w jednym akcie tłomaczona z niemieckiego p. Wojciecha Simona.............50 c.

Flisacy. Obrazek ludowy w jednym akcie ze śpiewami, przez Wł. L. Anczyca...........................50c.

Gałązka Jaśminu. Komedya w jednym akcie przez Zygmunta Przybylskiego. Cena . . . . 50c.

Genowefa, księżna brabancka, tragedya ze śpiewami w 8 rozdziałach. Napisał Antoni Jax. - - Cena 50c.

Grochowy Wieniec czyli Mazury w Krakowskiem, komedya w 4ch aktach przez A. Małeckiego 50c

Gałganduch czyli Trójka Hultajska, Meledramat w 3 aktach. Cena 50c

Heród Baba. Krotochwila w 2 aktach. przez A. S. Ździebłowskiego. Cena - - - 50c.

Hrabia parobkiem u kmiecia. Komedya w sześciu aktach ze śpiewkami. opracował z oryginału Fr. Krawcowicz. - - - - Cena 50c.

Jaki pan taki kram czyli Polski "Uncle Sam." Komedya w III aktach ze śpiewami na tle amerykańskiem przez A. Jaxa. Cena . . 50c

Jan Kiliński, szewc warszawski. Obrazek dramatyczny mieszczański w 5ciu aktach a 7miu odsłonach, napisał G. F. Cena...........................50c.

Jaskinia Potępieńca. Dramat w 5 aktach, przerobiony na scenę przez A. S. Ździebłowskiego z powieści pod tymże tytułem napisanej przez Fr. X. Tuczyńskiego. Cena - 50 c.

Kozioł Ofiarny. Komedya w jednym akcie z niemieckiego przetłómaczył Stanisław Bogowolski. Cena . . . 50c.

Kasper Karliński. Dramat historyczny w trzech aktach przez W. Syrokomlę Cena - - - 50c

Kominiarz i młynarz, czyli zawalenie się wieży. Komedya w 1 akcie ze śpiewami. F. N. Kamińskiego; muzykę ułożył F. Zaremba..........50c.

Kościuszko pod Racławicami, obraz Historyczno-Ludowy w pięciu aktach. Napisał A. W. Lasota. Cena - - - - - 50c.

Ktoby się spodziewał! Komedyjka w jednym akcie, przez Wł. Renz. 50 c.

Łobzowianie, Obrazek dramatyczny w jednym akcie ze śpiewami. Przez Wł. L. Anczyca..........................50c.

Majster i Czeladnik. Komedya w dwóch aktach. Cena . . . . . . 50c.

Mały nauczyciel. Komedya ze śpiewkami dla dzieci, w dwóch aktach przez Maryę Grabowską.............50c

Nad Bugiem. Obrazek ludowy w trech aktach. Cena - - 50c

Nieszczęśliwe Żony. Komedya w III aktach, ze śpiewami i tańcami, napisał z prawdziwego zdarzenia A. S. Ździebłowski. - - - 50c.

Nowożeńcy. Komedya w 2 aktach, Björnsterna Björnsena, przekład A. Walewskiego..........................50c.

Okrężne. Komedya w dwóch aktach Cena.............................50c

Oryl. Komedya z przedmieścia ze śpiewami w jednym akcie - 50c.

Panie Kochanku. Anegdota dramatyczna w 3ch aktach przez J. I. Kraszewskiego . . . 50c

Papugi Naszej Babuni. Operetka w jednym akcie z francuzkiego. Muzyka Listowskiego. - Cena 50c.

Pierwszy mąż. Komedya w jednym akcie z francuskiego. 50c

Piosnka Wujaszka. Komedya ze śpiewkami w jednym akcie, przez Jana A. hr. Fredro..................50c.

Podejrzana osoba. Komedya w jednym akcie przez Stanisława Dobrzańskiego. Cena..........................50c

Po Kweście fraszka w jednym akcie oryginalnie napisana przez Sulisława. ....50 c.

Polowanie na męża. Komedya z życia mieszczańskiego w 2ch aktach, przez Michała Bałuckiego. 50c

Pomorzanie w Gąsawie. Dramat historyczny w 4 aktach w 5 odsłonach, z powieści pod tymże tytułem przerobił na scenę Wł. Renz - 50c

Prima Aprilis. Komedya w jednym akcie. Przez Paulinę Z. L. Wilkońską. Cena - - - 50c.

Przed śniadaniem. Obrazek dramatyczny w jednym akcie, prozą przez Jana Aleksandra hr. Fredro.........50c

Prześladowana. Krotochwila w 1-ym akcie dla sceny polskiej. Edmunda Drzewieckiego. - 50c.

Renegat. Dramat w pięciu aktach przez Henryka Hr. Łączynskiego......50c.

Rzeź w Krożach. . . - 50c

Słowiczek. Komedyjka ze śpiewami w jednym akcie naśladowana przez Wł. Bełzę. - - Cena 50c.

Sobieski pod Wiedniem. Tragedya w pięciu aktach napisana dla szkół polskich w Północnej Ameryce, przez K. K. 50c

Spotkanie. Krotochwila w jednym akcie ze śpiewami, z francuzkiego pp. Cabot, Fallais i Letarge. 50c.

Stryj przyjechał. — Komedya w jodnym akcie. Cena - 50c

Surdut i Siermięga. Obraz ludowy w trzech aktach ze śpiewami i tańcami oryginalnie napisany, przez W. D. Gutowskiego. - Cena 50c.

Św. Mikołaj, dramat w czterech aktach dla dzieci. Przez ks. K. Kozłowskiego Cena 50c

Sybiracy. Dramat w 4 aktach w 5 odsłonach, oryginalnie napisany przez Ant. Ździebłowskiego. Cena 50 c.

Trafiła kosa na kamień. Fraszka sceniczna w jednym akcie. Cena 50c.

Ufność bez granic. Przysłowie dramatyczne w jednym akcie. Napisał Leon Kapliński. - 50c.

Ulicznik Warszawski. Krotochwila ze śpiewami w jednym akcie przez Antoniego Wieniarskiego...........50c.

Ulicznik Paryzki. Komedya w 4 aktach z francuzkiego tłómaczył Majeranowski. - - Cena 50c.

Wiesław czyli obraz ludu nadwiślańskiego. Narodowe dziełko sceniczne w IV aktach wierszem, z Sielanki Brodzińskiego. Cena - 50c.

Wschód Słońca. Drobnostka dramatyczna dla teatrów amatorskich przez Jerzego Belly. - Cena 50 c.

Te książki można wybierać na premie.

Zabobonu czyli Krakowiacy i Górale. Zabawka dramatyczna ze śpiewkami w trzech aktach przez J. N. Kamińskiego. . . . . 50c.

Trzeci Maja. Obraz Historyczny w 5 aktach przez B. Bolesławitę. Cena 50c

Ulica nad Wisłą. Krotochwila w dwóch aktach ze śpiewkami, napisane przez Karola Kucza 50c

Wesele na Prądniku. Obrazek ludowy w II aktach, ze śpiewkami, oryginalnie napisany przez A. Ładnowskiego. Muzyka W. Smacierzyńskiego Cena 50c

Wesele Podlaskie. Obrazek ludowy w 5ciu aktach, a 6ciu odsłonach. Napisał Dr. Wincenty Smoczyński. 50c

Werbel domowy. Obrazek wiejski ze śpiewami w jednej odsłonie; oryginalnie napisany. Cena . 50c

Obrazy polsko-narodowe,

którémi każdy Polak w Ameryce powinien swój pierwszy pokój przyozdobić, do nabycia w księgarni polskiej W. Dyniewicza.

Album powstania 1863 — 1864 r.
1.) 8 Kwietnia, 1864 r. w Warszawie
2.) " " "
3.) Nie podadzą się.
4.) Będzie o jednego mniej.
5.) Matka Boska Częstochowska objawia się męczennicy polskiej do taczek przykutej w podziemiach kopalni na Sybirze.
6.) Wizerunki królów polskich.
7.) Bosak-Hauke, Naczelnik wojskowy województwa Krakowskiego, Sandomierskiego i Kaliskiego.
8.) Jen. Ludwik Mirosławski, dyktator polski w r. 1863.
Cena 25c. za egzemplarz czyli $1.50 za wszystkie 8 obrazów.

Jan III Sobieski, pogromca Turków pod Wiedniem, w pięciu kolorach, rozmiaru 24x30 cali po - $2.50

Jan III Sobieski 22x28 cali (kolor czarny).............................50

Kazimierz Pułaski 22x28 cali, (kolor czarny).............................50

Matka Boska Częstochowska, z herbami Polski Litwy i Rusi, w sześciu kolorach, rozmiaru 19x24 cali po 75

Matka Boska Częstochowska w kilku kolorach 22x28 cali, (bez herbów Polski, Litwy i Rusi.) 60

Pamiątka przyjęcia pierwszej komunii św. z podpisami (osobno) po polsku, angielsku i niemiecku w dziewięciu kolorach rozmiaru 10½x15 po...15

Prezydenci Stanów Zjednoczonych 21x28 cali 25

Tadeusz Kościuszko bohater Polski i Ameryki w siedmiu kolorach rozmiaru 18x24 cali..........................75

Tadeusz Kościuszko 22x28 cali, (kolor czarny)............................50

Książki Polsko-Łacińskie.

Tak bardzo pożądane książki polsko-łacińskie dla wyższych oddziałów w szkołach polskich, są już na ukończeniu.

ZWIĘZŁA GRAMATYKA języka łacińskiego dla klasy I-ej i II-ej przez dr. Z. Samolewicza, 84 stronic w mocnej oprawie po . . 30c

ĆWICZENIA ŁACIŃSKIE dla klasy I-ej, zastosowane do Zwięzłej Gramatyki, przez dr. Z. Samolewicza, 74 stronic i

SPIS WYRAZÓW, używanych w Ćwiczeniach Łacińskich dla klasy I-ej przez dr. Z. Samolewicza, 86 stronic; obie w mocnej oprawie 50c

GRAMATYKA ŁACIŃSKA zastosowana do użytku szkół gimnazyalnych i realnych przez prof. A. Jerzykowskiego, 300 stronic, w mocnej oprawie po $1.20

W. DYNIEWICZ.

ATLASY.

Kieszonkowy atlas całego świata. Przeszło 400 stronic, zawiera kolorowe mapy ze wszystkich stanów i terytoryów Stanów Zjednoczonych; wszystkich prowincyj Kanady i wszystkich krajów w świecie. 3½x5½ cali, w papierowej oprawie. Cena 30c

Dolarowy atlas całego świata. 6x7 cali. Przeszło 200 stronic, zawiera większego rozmiaru mapy oraz historyą wszystkich stanów i terytoryów Stanów Zjednoczonych, wszystkich prowincyj Kanady i wszystkich krajów w świecie. Mocno oprawne ozdobnie w płótno z tytulikiem posrebrzanym.
Cena tylko $1.00
Atlasy są w angielskim języku.

PROROK NARODU POLSKIEGO.

Izraelitom zsyłał Bóg niegdyś mężów natchnionych, którzy lud ten wiedli drogą prawdy, upominali go, gdy błądził, karcili, gdy grzeszył, i w natchnieniu wieszczem przyszłość mu przepowiadali.

Tych ludzi natchnionych, Mojżesza, Eliasza, Ezechiela, Izajasza, zwiemy dzisiaj prorokami Starego Zakonu.

Miała i Polska proroków swoich, co też uważać można za szczególny znak łaski i opieki Bożej nad narodem naszym.

Jednym z takich proroków był ks. Piotr Skarga.

Żył on za czasów gdy Polska, nie była jak dziś rozszarpana, wydana na łup trzem mocarzom, ale przeciwnie — potężna, silna, sławna na cały świat.

Żył za czasów ostatnich Jagiellonów, w tak zwanym złotym wieku Polski. Żył za Stefana Batorego, wielkiego i mądrego króla, który upokorzył pychę cara moskiewskiego Iwana, nazabierał mu wiele miast i zamków, nieszczęsnych Inflantczyków od barbarzeńskiej jego przemocy uwolnił.

Był potem Skarga kaznodzieją nadwornym Zygmunta III. Za panowania tego króla napatrzył się tylu świetnym zwycięstwom oręża polskiego nad Szwedami pod Kircholmem, nad Moskwą pod Kłuszynem. Widział jeszcze gasnącemi oczyma starca, jak stolica carów husarzom polskim otwierała swe bramy, jak hetman wielki Żółkiewski carów moskiewskich, wziętych w niewolę jeńców, na sejm wiózł do Warszawy. Widział, że Polska sławą była jak słońcem opromieniona, ale przecież orlej jego źrenicy ten blask nie zaślepiał.

On patrzył dalej—w przyszłość narodu.

On patrzał głębiej — aż na samo dno serc polskich.

I widział, że przyszłość ta musi być straszna, pełna sromu i łez.

I widział, że w sercach rodaków lęgną się występki, które kraj cały w otchłań niewoli pociągną.

Więc ostrzegał. Z głębi proroczego ducha swego wydobywał straszne obrazy przyszłości i stawiał przed oczy szlachty, upojonej szczęściem i chwałą. Zaglądał do ich sumień, badał, wydobywał na jaw niesprawiedliwości, krzywdy, pychę, samolubstwo, wróżył i straszył i przepowiadał okropny gniew Boży.

A tak dosłownie niemal spełniły się jego proroctwa, że czytając dziś, te przed trzystu laty pisane słowa, doznajemy głębokiego jakiegoś przerażenia, bo czujemy, że święty ten człowiek jakby na czasy nasze własnemi patrzał oczyma i rozumiemy, że to co dziś się dzieje, następstwem jest błędów i win ojców naszych, nabieramy przekonania, że jak ognia piekielnego, tak nam tych występków wystrzegać się należy — i oczy nasze jaśniej patrzeć zaczynają, bo wiemy już, jaką drogą iść nam trzeba.

Ksiądz Piotr Skarga Pawęski pochodził z rodziny niezamożnej, z Grójca, na Mazowszu. Urodził się w roku 1536.

W akademii krakowskiej odbył nauki i przez lat kilka oddawał się pracy nauczycielskiej. Potem czując powołanie do stanu kapłańskiego, przywdział suknię duchowną. W r. 1563 zamieszkał we Lwowie i tam już zasłynął jako kaznodzieja wymowny.

Po odbyciu studyi wyższych w Rzymie powrócił do kraju i został pierwszym rektorem Akademii wileńskiej, świeżo założonej przez Stefana Batorego. Wówczas to kaznodziejską wymową swoją wielu odstępców do wiary katolickiej nawrócił, wielu grzeszników przykładem świętobliwego życia swego naprowadził na drogę cnoty.

Podczas pobytu w Wilnie opracował "Żywoty Świętych", dzieło, które ze wszystkich książek polskich najczęściej było przedrukowane. A pisał ksiądz Skarga tak pięknie, że do dzisiaj pracę jego za wzór wszystkim pisarzom stawić można.

Po kilku latach przeniósł się ks. Piotr do Krakowa. I tam był znowu pocieszycielem ubogich, obrońcą uciśnionych i nieszczęśliwych.

Gdy na tron wstąpił król Zygmunt III, ks. Skarga powołany został na stanowisko kaznodziei królewskiego. Pełniąc te obowiązki przez lat 24, to jest aż do śmierci swojej w 1612 roku miał ks. Piotr nieraz sposobność przemawiać nietylko wobec króla, lecz i wobec najznakomitszych panów, hetmanów i rządców królestwa. Kazania te swoje zebrał w dwóch tomach. Pierwszy z nich nosi tytuł: "Kazania na niedzielę i święta każdego roku", drugi zawiera "Kazania Sejmowe".

Na sejmy, jak wiadomo, zjeżdżali się posłowie od całej szlachty polskiej i senat, to jest wojewodowie, kasztelanowie, biskupi. Sejm radził nad sprawami Rzeczypospolitej, a co postanowił tego już ani król, ani nikt zmienić nie mógł.

Sejm trwał kilka tygodni, a w każdą niedzielę zbierali się sejmując w kościele katedralnym św. Jana dla wysłuchania nabożeństwa.

Tam do tych przedstawicieli narodu, z głębi natchnionego ducha przemawiał ks. Piotr.

A było w mowie jego tyle ognia, taka potęga boskiego tchnienia, że truchlały i chwiały się niepochamowane w pysze serca magnackie, że kruszyły się harde umysły szlachty.

Prawił ks. Skarga, że tę sławną, potężną Rzeczpospolitą polską nurtują w głębi śmiertelne choroby. A pierwsza choroba to: prywata, czyli przekładanie własnych, osobistych spraw i korzyści nad dobro narodu.

I nad tem powiedzeniem jego głęboko zastanowić się nam trzeba, bo iluż to i dziś między nami takich, co o siebie tylko dbają, do siebie garną wszystko, a dla ojczyzny milej żal im choćby o grosz jeden się zubożyć, jedną kroplę potu w pracy dla niej uronić.

"Jako najmilszej matki swej miłować i onej czcić nie macie, która was urodziła i wychodowała, nadała i wyniosła. Bóg matkę czcić kazał. Przeklęty, kto zasmuca matkę swoją". Tak mówi ks. Skarga i dodaje: "A któraż pierwsza i zasłużeńsza matka, jako ojczyzna, od której imię macie, która gniazdem jest matek wszystkich i komorą dóbr waszych wszystkich.

"Miłujcież tę ojczyznę swoją, a mówcie tak z serca z Dawidem: jeśli cię zapomnę ojczyzno miła moja, niech zapomnę prawicę ręki swojej. Niech język mój przyschnie do ust moich, jeśli pomnieć na cię nie będę, a jeżeli cię na czele wszystkich pociech moich nie położę".

Tak on mówił, tak gorącemi słowy do miłości ziemi ojczystej zachęcał.

Drugą chorobą, która życiu Polski zagraża, jest: niezgoda. I tu już ks. Skarga uniesiony duchem proroczym woła:

"Ta niezgoda przywiedzie na was niewolę, w której wolności wasze utoną i w śmiech się obrócą. Będziecie nie tylko bez pana krwie swojej i bez wzbierania jeno, ale też bez ojczyzny i królestwa swego, wygnańcy wszędzie, nędzni, wyszydzeni, ubodzy włóczęgowie, które popychać nogami tam, gdzie was pierwej ważono, będą".

Dziś wiemy doskonale, ile było prawdy w wieszczych słowach tego osobliwego człowieka. Ale ludzie współcześni mu, ochłonąwszy z pierwszego wrażenia, nie chcieli wierzyć okropnym tym proroctwom i mówili sobie: ot straszy, zwyczajnie jak ksiądz; ażeby od grzechu odciągnąć, ale Rzeczpospolita nasza można jest i żadna jej niezgoda, ani prywata do zguby nie przywiedzie. Tak to oni lekceważyli sobie ostrzeżenie świętego kapłana.

Trzecią chorobą Polski jest według ks. Skargi nadużycie wolności. Swobody stanu szlacheckiego, jak wiemy z historyi, zamieniły się już były wówczas w swawolę. To też kaznodzieja woła z goryczą.

"O piękna wolności, w której wszystkie swawolności i niekarności panują, w której mocniejsi słabszych uciskają, w której Boskie i ludzkie prawa gwałcą, karać się nie dadzą ani królom, ani urzędom i wszyscy jako synowie Beliala bez jarzma bez wodzy".

W siódmem kazaniu powstaje Piotr Skarga na prawa niesprawiedliwe i kazanie to na największą zasługuje uwagę.

"Biada wam, którzy prawa stanowicie niesprawiedliwe — mówił ks. Piotr — piszecie nieprawość, abyście ucisnęli ubogie i mocą psowali sprawy uniżonych ludu mego.

Owo prawo na kmiotki aby byli w niewoli u panów, a pan mógł go ze wszystkiego obłupić i zabić, żadnemu się urzędowi o to niesprawując— jakiej jest niesprawiedliwości pełne, wszystek się świat dziwować może.

Ludzie są tegoż języka rodzaju co i panowie, nie pojmani na wojnie, ani kupieni, ale do roboty na roli najęci, z tą zmową: moja rola, a twoja robota, rób sobie i mnie. Mówićby miał pan: jeślić się niepodobam, idź z roli, gdzie chcesz. Takby miało być. Lecz niezbożnik mówi: mójeś niewolnik, wolno mi o cię, jak o kupionego i pojmanego sąsiada pozywać, wolno mi cię i zabić bez karania żadnego. O prawo jakoś dobre! Tak długo ubogie katujesz i uciskasz i gniew Boży na wszystko królestwo wnosisz!"

Takiemi to pełnemi współczucia słowy ujmował się miłosierny kapłan za dolą kmiotków, którym wówczas nie wolno było nawet porzucić złego dziedzica i szukać lepszego i wyrozumiałego pana. A prawo takie nietylko w Polsce ale w całej Europie ówczesnej istniało, a nawet w innych krajach gorzej działo się ludowi, niż u nas, i żaden głos nie podnosił się w jego obronie. Tak to wtedy ludzie mało przejęci byli duchem świętej nauki Chrystusa.

Słuchali posłowie słów ks. Skargi i pewno w niejednym dusza zadrżała, w niejednym obudziło się sumienie i chęć sprawiedliwszego postępowania z poddanymi. Ale przecie złego prawa nie znieśli, więc boleść zalewała serce kaznodziei, bo mądrością wyprzedzał on swój wiek i rozumiał, że ten ucisk ubogiego ludu to odsunięcie go od praw, pozbawi Polskę obrońców w chwilach klęsk i będzie jedną z najgłówniejszych przyczyn jej upadku.

Upadek ten widział on już wzrokiem swoim i tak mówił na ostatniem kazaniu:

"Ustawicznie się mury Rzeczypospolitej naszej rysują, a wy mówicie: nic, nic, nierządem Polska stoi. Lecz gdy się niespodziejecie, upadnie i was wszystkich potłucze".

I ogarniony wichrem natchnienia, woła dalej:

"Bym był Jeremiaszem, wziąłbym pęta na nogi i okowy i łańcuchy na szyję i wołałbym na was grzeszne, jak on wołał. "Tak spętają pany i pożeną jako barany w cudze strony. I ukazałbym zbutwiałą i zgnojoną suknię, którą trząsnąwszy, gdyby się w perzyny rozleciała, mówiłbym do was: Tak się popsuje i w niwecz obruci i w dym, a w perzynę pójdzie, chwała wasza i wszystkie dostatki i majętności wasze"!

Jakby patrząc na straszny obraz przyszłości mówi: "W polu miecz, a w domu takoż śmierć. Co było w oczach pięknego, wszystko upadło, i oltarzami swemi pogardził Pan Bóg i kościoły podał w ręce nieprzyjacielskie".

"Bym był Ezechielem — woła z rozpaczą — ogoliwszy głowę i brodę, włosybym na trzy części rozdzielił i spalił bym jedną część, a drugą bym posiekał, a trzecią bym na wiatr puścił, i wołałbym na was: jedni z was poginiecie głodem, a drudzy mieczem, a trzeci się po świecie rozproszycie"!

Sprawdziły się niestety słowa świętego proroka, którym wówczas mało kto dawał wiarę.

Jedni z nas poginęli od miecza w gruzach Pragi, na pobojowiskach tylu bitw, drudzy rozproszyli się po świecie tułacze wzgardzeni, a trzeci zaprzedali się wrogom, "pogubili język swój — jak mówi ks. Skarga—i w obcy się naród obrócili."

Ale przecie inne już czasy nadchodzą. Już naród cały rozumieć zaczyna, że siła jest w jedności, zgodzie, w wielkiej a ofiarnej miłości ojczyzny, w sprawiedliwości i cnocie.

Już lud polski wstępuje na nową wznioślejszą drogę.

Już ks. Skarga, gdyby dziś między nas zawitał, wróżyłby nam chyba nie upadek, ale czasy ciężkich uporczywych walk i promienne na końcu zwycięstwo.

Te obrazy można wybierać na premię.

Katalog Obrazów.

Przy zamawianiu obrazów należy podać Numer jako też i tytuł obrazu.

Obrazy Polsko-Narodowe,

któremi każdy Polak w Ameryce powinien swój pierwszy pokój przyozdobić.

1008 Album powstania 1863—64 r. format 12x20:
1) 8 Kwietnia 1864 roku w Warszawie.
2) 8 Kwietnia 1864 r. w Warszawie.
3) Nie poddadzą się.
4) Będzie o jednego mniej.
5) Matka Bozka objawia się męczennicy polskiej do taczki przykutej w podziemiach kopalni na Sybirze.
6) Wizerunki Królów Polskich.
7) Bosak-Hauke, Naczelnik wojskowy województwa Krakowskiego, Sandomirskiego i Kaliskiego.
8) Jen. Ludwik Mirosławski, dyktator polski w r. 1863.
Powyższe obrazy są drukowane na ślicznym lśniącym papierze brunatnym, na podobę fotografii, tuszem. Cena 25c. za egzemplarz czyli za wszystkie 8 obrazów - $1.50

1009 Jan III Sobieski, pogromca Turków pod Wiedniem, w pięciu kolorach 24x30 po $2.50

1010 Tadeusz Kościuszko bohater Polski i Ameryki na koniu dowodzący oddziałem Kosynierów, w siedmiu kolorach, format 18x24 po 75c

1001 Matka Bozka Częstochowska z herbami Polski, Litwy i Rusi w sześciukolorach 19x24 po 75c

1011 Tadeusz Kościuszko, chromo-oleograf, wierna kopia obrazu znajdującego się w kapitolu w Washingtonie. (Bardzo rzadkie). 22x28 po - $5.00

1012 Kościuszko po zwycięztwie Racławickiem według obrazu Jana Matejki w 7miu kolorach 19x28 po - 75c

1013 Prześladowanie Unitów na Podlasiu 12x15 po 25c

1014 Jan III Sobieski 10x6 po 5c

1015 Piast, kmieć i kołodziej w Kruświcy obrany królem Polskim format 8¼x7 po 5c

1016 Album Wojska Polskiego z 1831 r. Przedstawione w 10 obrazach według rysunków Władysława Mottego z dodaniem Krótkiej Historyi Wojskowości Polskiej i działań wojennych w 1831 roku. W ślicznych kolorach 12x16 po $8.00

1017 Wylądowanie Kolumba w ślicznym kolorze. Obraz ten jest chromo-litografią w oleju na sztywnym płóciennym papierze 17x24 po 50c

639 Tadeusz Kościuszko, kolor czarny 22x28 po - - 50c

653 Kazimierz Pułaski, kolor czarny 22x28 po - 50c

698 Jan Sobieski, kolor czarny, format 22x28 po - - 50c

877 Książe Józef Poniatowski format 22x28 po 50c

893 Jan III Sobieski król Polski pobił Turków pod Wiedniem dnia 12go Września 1683 r., kolor czarny 22x28 po - 50c

891 Rzeź w Krożach. Dnia 22go Listopada 1893 r. 22x28 po 75c

897 Pamiątka Obchodu Konstytucyi 3go Maja 1791—1891. W Ameryce w kolorach $1.50

857 Mikołaj Kopernik, kolor czarny 22x28 po - - 50c

753 Chopin, kolor czarny 22x28 po 50c

Obrazy Religijne.

Kredkowe litografie, drukowane na czarno na grun cie osobno odbitym, na extra ciężkim papierze arkuszowym.

Rozmiar 22x28. Cena $1.00

311 św. Alojzy Gonzaga
313 Najśw. Serce Jezusa
314 Najśw. Serce Maryi
315 św. Brygida
316 św. Małgorzata
317 św. Hieronim
318 św. Róża z Lima
319 św. Tekla
320 św. Klara z Assyżu
321 św. Julianna
322 św. Jan Krzyżowiec
323 św. Krzysztof
333 W spokoju z Światem
334 św. Jan Berchmans, S. J.
336 św. Marya Magdalena
337 Gethsemane
338 św. Teresa
340 Ostatnia Wieczerza
341 Dobry Pasterz
342 św. Dominik odbierający Różaniec
345 Ukrzyżowanie
346 Nasza Pani Nieustającej Pomocy
349 Chrystus objawia się św. Tomaszowi
350 św. Wincenty Ferrier, Apostół Hiszpanii
351 Anioł Stróż
352 Ostatnia Wieczerza (25x28)
353 Urodzenie
354 św. Filip Benitius O. S. M.
355 Chrystus przed Piłatem (podług M. Munkaczego)
358 św. Roch z Montpelier
370 Jezus Naucza na Jeziorze Genezareth
371 Idź i nie grzesz więcej
372 św. Michał Archanioł
373 Jezus w świątyni
392 Czyściec
393 Raj
394 Piekło
395 śmierć Sprawiedliwych
396 śmierć Grzesznego
397 Chrystusa wjazd do Jezuralem
399 święci Trzej Królowie
405 święta Familia
418 Bozkie dziecię Jezusa w Jeruzalem
430 Archanioł Gabryel
431 św. Katarzyna patronka Aleksandryi
432 św. Regina patronka Francyi
433 św. Dorota patronka Cezarei
434 św. Afra, dziewica
435 św. Reinildis
436 św. Apolonia
437 św. Leokadya patronka Toledo
1007 Pamiątka Ślubu

Rozmiar 22x28. Cena 50 centów.

3 święte Serce Jezusa
4 święte Serce Maryi
7 Ukrzyżowanie
13 Wniebowzięcie P. M.
14 Zdjęcie z Krzyża
15 św. Patrycyusz
4 św. Franciszek Ksawery Apostoł Indyi i Japonii
45 Zmartwychpowstanie
46 św. Cecylia
51 Wniebowstąpienie
52 św. Stanisław Kostka
105 Omnis Spiritus Laudet Dominum, Alleluja
106 św. Anna
107 św. Benedykt, opat
108 św. Scholastica
200 Regina Apostolorum
248 św. Józef
249 Błogosławiona Marya Małgorzata zAlacoque
250 Pan Jezus na Krzyżu
253 Ecce Homo (według F. Barbieri-Rome)
254 Mater Dolorosa
273 św. Ludwik z Francyi
274 śmierć św. Józefa
275 św. Tomasz z Akwinu
276 św. Weronika
277 Chrystus błogosławi małym Dziatkom
278 Czternastu świętych Pomocników
279 Chrystus wjeżdżający do Jeruzalem
304 św. Aloizy Gonzaga
305 Nasza Pani Dobrej Rady
307 św Familia (Marya, Jezus i Józef)
308 śmierć św. Benedykta
309 św. Placydus męczennik
310 św. Antoni Padewski
325 Zaślubiny Najśw. Panny Maryi
328 Najśw. Serce Jezusa
329 Najśw. Serce Maryi
330 Błogosławiony Jan Gabryel Perboyre
331 Marta i Marya
332 Burza Życia
364 św. Hildegardis
365 św. Gertruda
367 św. Jan Chrzciciel
368 Zwiastowanie
369 Urodzenie
374 św. Elżbieta portugalska
375 św. Jerzy męczennik
376 św. Mateusz Ew.
377 św. Marek Ew.
378 św. Łukasz Ew.
379 św. Jan Ew.
383 św. Agata
384 św. Franciszek z Assyżu
385 św. Filomena
386 św. Jan Nepomucen
387 św. Wincenty a Paulo
388 św. Katarzyna z Senny
389 św. Urszula
390 św. Sebastyan
391 św. Benedykt i św. Scholastyka. Ostatnie spotkanie.
401 Trójca Przenajświętsza
402 św. Hubertus
403 św. Ignacy Loyola
404 św. Edward
406 św. Wojciech
409 święta Marya z dzieciątkiem
410 Jezus karmi rzesze
411 Jezus rozkazuje burzy
412 Jezus wypędza kupców z Świątyni
413 Jezus umywa nogi Apostołom
414 Powrócenie Syna marnotrawnego
416 Śledem Boleści
417 Kazanie na górze
420 święta Familia
421 św. Genowefa patronka Paryża
422 św. Łucya patronka Syracuse i Sycylii
423 św. Krystyna patronka Tyro-Tuscany
424 św. Barbara
425 św. Zuzanna z Rzymu
426 św. Agnieszka

Rozmiar 14x20. Cena 25 centów.

1 Ecce Homo
2 Mater Dolorosa
5 Ostatnia Wieczerza
6 Madonna
16 Witaj Maryo!
17 Papież Leon XIII
18 Niepokalane Poczęcie
19 święci Aniołowie
20 święte Serce Jezusa
21 święte Serce Maryi
23 św. Jan Ew.
24 św. Marya Magdalena
25 św. Ambroży wyg. ces. Theo.
26 Ucieczka do Egiptu
27 św. Andrzej apostół
28 św. Franciszek Ksawery
29 św. Jan Chrzciciel
30 św. Weronika
31 św. Anna
32 Notre Dame de Loudres
33 Nadgrobek św. Panny
34 św. Józef
35 św. Brygida
36 On strzeże młodych
37 Panna Marya, ucieczka grzesznych.
38 Hołd Mędrców
39 Chrystus wynagradza swych naśladowców
40 Boleść w ogrodzie
41 Najświętszy Sakrament
42 Bł. Panna wstawia się za swemi dziećmi w godzinę śmierci
43 Dobry pasterz
53 św. Benedykt
54 Papież Pius IX
55 św. Jerzy, męczennik
57 św. Róża
58 św. Genowefa
59 Ave Maria
60 Salve Virgo Florens
61 św. Bonifacy
62 św. Helena, cesarzowa
63 Wiara
64 św. Trójca
65 św. Antoni Padewski
66 św. Szczepan pierwszy męcz.
67 św. Ignacy męcz.
68 św. Raymond
69 św. Piotr
70 św. Paweł
71 św. Elżbieta
72 św. Edmund
73 św. Tomasz apostół
74 św. Wincenty a Paulo
75 św. Stanisław Kostka
76 św. Gerardus, opat
77 św. Alojzy Gonzaga
78 św. Franciszek a Paulo
79 św. Mikołaj biskup
80 św. Augustyn, biskup
81 św. Henryk cesarz
82 św. Leonard
83 św. Franciszek Seraficki
84 św. Bernard, opat
85 św. Walenty, męcz.
86 św. Jakób
87 św. Michał Archanioł
88 św. Katarzyna Aleksandryi
91 Zwiastowanie (podług Rubensa)
92 Święta Rodzina (podług Guida)
93 Wąż mosiężny
94 św. Jan poprzedzający Zbawiciela
95 Prorok Izajasz
96 Prorok Malachiasz
97 Zbawiciel pokazuje się M. Magdalenie po zmartwychwstaniu
98 św. Agnieszka
99 św. Małgorzata
100 św. Franciszek z Assyżu
101 św. Floryan
102 św. Leonard z Port Maurice
103 Chrystus oddawa klucze św. Piotrowi
104 św. Dominik
110 Ukrzyżowanie
112 Wniebowzięcie Panny Maryi
114 Zdjęcie z krzyża
181 Widzenie św. Teresy
182 św. Marcin, biskup
183 św. Alfons z Liguori
184 św. Filomena
185 św. Krystyna
186 św. Franciszek Ksawery
187 św. Karol Boromeusz
188 św. Cecylia
189 św. Wacław
190 św. Bonawentura
191 Gloria in excelsis Deo
192 Ktokolwiek wierzy we mnie
193 Serce Jezusa, bądź mą ucieczką
194 Rezurekcya
195 Jezus ochrzczony przez ś. Jana
196 Mojżesz i 10 przykazań
197 Nasza pani Zwycięztwa
198 Jezus uzdrawia córkę Jaira
199 Tableau de Dosse
205 św Julia
206 św Wawrzyniec, męcz.
207 św Crescencya, męcz.
208 św Paweł (Krzyżowiec)
209 św Patrycyusz
210 św Jan Nepomucen
211 Ofiarowanie Syna Rybaka
212 Nasza Pani Pocieszenia
213 Nasza Pani z Guadalupe
214 Arka Noego
219 Sancta Jesus Societas
220 Koronacya Najświętszej Panny
221 Nasza Pani z Mt. Carmel
222 Marya, Jezus i Józef
223 Nasza Pani Miłosierdzia
224 Mądre Panny
225 Aniołowie oznajmiają Narodzenie Pana Jezusa
226 Aniołowie składają hołd dzieciątku Jezus
227 św. Franciszek
228 Regina Apostolorum
229 Praesentatio beatae Mariae Virginis
251 św. Joachim
252 Chrystus błogosławi małe dzieci
295 św. Franciszek z Sales
296 św. Celeta
297 św. Zofia
298 Śmierć św. Szczepana
299 Ścięcie św. Jakóba
300 Chrystus naucza w łódce
306 święta Twarz Naszego Zbawiciela 10x14
324 Nasza Pani Dobrej Rady
326 Ojca Mateusza Członkowy Certyfikat
327 Błogosławiona Marya Alacoque
344 św. Marcin
361 Anioł Stróż
380 św. Rafał
381 św. Jadwiga
382 św. Elżbieta
407 św. Familia
408 Najśw. Marya z Dzieciątkiem

Rozmiar 10x14. Cena 15 centów.

111 Ukrzyżowanie
113 Wniebowzięcie Panny Maryi
115 Zdjęcie z krzyża
116 Ecce Homo
118 św. Anna
119 Nasza Pani z Lourdes
120 św. Brygida
121 Pan Jezus w Ogrójcu
122 Bł. Panna wstawia się za swemi dziećmi w godzinie śmierci
123 św. Michał
124 św. Trójca
125 św. Szczepan, pierwszy męczennik
126 św. Serce Jezusa
127 św. Serce Maryi
128 św. Józef
129 Panna Marya, Orędowniczka grzesznych
131 Chrystus wynagradza swych naśladowców
132 Najśw. Sakrament
133 Dobry Pasterz
134 Ave Maria
135 św. Franciszek z Assyżu
136 Chrystus oddaje klucze św. Piotrowi
137 Widzenie św. Teresy
138 św. Dominik
139 Nadgrobek św. Panny
140 św. Marcin
141 Salve Virgo Florens
142 św. Andrzej
143 św. Alfons z Liguori
144 św. Rodzina
145 św. Ambroży
147 Wiara
151 św. Krystyna
152 Nasza Pani z góry Karmel
153 Nasza wybawicielka
154 Nasza Pani Siedmiu Boleści
155 św. Matylda, cesarzowa
156 św. Jakób patron Hiszpanii i Indyj
158 św. Franciszek Salezy
159 Nasz Zbawiciel odwiedzający biednych
161 To me ciało — to ma krew
160 Najświętsza Komunia
162 św. Paweł Apostoł
164 Ktokolwiek wierzy we mnie
166 św. Piotr
167 św. Franciszek Ksawery, apostoł Indyi i Japonii
168 św. Jan Ewangielista
169 św. Rodzina
171 św. Alojzy
172 św. Franciszek a Paulo
174 Rezurekcya
175 Ochrzcenie Pana Jezusa przez św. Jana
176 św. Agnieszka
177 Uległość Pannie Maryi
178 Widzenie św. Małgorzaty
179 Droga krew P. Jezusa
180 Słowo Bozkie
225 św. Wilhelm
226 św. Wawrzyniec
227 św. Wacław
230 św. Róża
231 św. Konstanty
233 Chrystus błogosławi chleb
234 Nasza Pani Miłosierdzia
235 św. Wincenty a Paulo
236 św. Błażej
238 Anioł Stróż
239 Accipit St. Simon Stock Sacrum Scapulare
241 Matka świętej miłości
242 Hoc Est Corpus Meum
242 Ecce Sto Ad Ostium et Pulso
243 św. Rafał Archanioł
244 św. Karol Boromeusz
245 św. Antoni Padewski
246 św. Marya Magdalena
247 św. Barbara
257 św. Jadwiga
258 św. Gregorius M.
259 św. Hubert
260 św. Frydrych
261 św. Urszula
262 św. Anastazy Papież
263 św. Marcin Papież
280 św. Róża z Lima
281 św. Walburga
282 św. Gertruda
283 św. Odelia
284 św. Angela
285 św. Franciszka Romana
286 Syn Marnotrawny
287 św. Mechtildis
288 św. Teodor M.
289 św. Magdalena z Pazzi
290 św. Leon I Wielki Papież
291 św. Eugeniusz
292 św. Wojciech Wielki
293 św. Hildigardis
294 św. Dorota
301 św. Genowefa Patronka Paryża
302 św. Weronika z Julianis
303 św. Teresa a Jesu

Chromo-Kolorowe Obrazy.

11 Chustka św. Weroniki (chromo) 16x20 po - - $2.00
47 święta Panna i Dziecię (w kol.) 18x24 po - - 1.00
48 św. Serce Jezusa (w kolorach) format 18x24 po - 60c
49 św. Serce Maryi (w kolorach) format 18x24 po - 60c
109 Ukrzyżowanie, w ślicznych kolorach 26x36 po - - 4.00
204 Czternaście Stacyj Drogi krzyżowej do kościoła. W ślicznych olejnych kolorach 10x14. Cena wszystkich 14 obrazów $10
264 św. Anna z Najświętszą Panną (w kolorach) 18x24 po 60c
265 św. Józef (w kolorach) 18x24 po 60c
266 św. Bonifacy (w kol.) 18x24 po 60c
267 św. Jan prowadzący Najświęt. Pannę od grobu (w kolorach) format 18x24 po - 60c
268 św. Gregor M. (w kolorach) format 12x18 po - 50c
269 Jezus chodzący po morzu (w kol.) 12x18 po - - 50c
270 Zaślubiny Najśw. Panny Maryi (w kolorach) 12x18 po - 50c
271 Heród otrzymuje Głowę św. Jana Chrzciciela (w kolorach) format 12x18 po - 50c
856 Najśw. Serce Jezusa (w kolorach) 20x26 po - - 1.00
857 Najśw. Serce Maryi (w kolorach) 20x26 po - - 1.00
859 św. Patrycyusz (w kolorach) format 14x20 po - - 60c
860 św. Twarz Zbawiciela naszego (w kolorach) 7x9 po - 25c
400 św. Józef (w kolorach) 7x9 po 25c
1001 Matka Boska Częstochowska z herbami Polski, Litwy i Rusi w sześciu kolorach format19x24 po - - 75c
1002 Matka Boska Częstochowska z Historyą tegoż obrazu przedstawionych w 9ciu obrazach w jednym, w 9ciu olejno malowanych kolorach format 16x20 po - 50c
1003 Matka Boska Częstochowska z Historyą tegoż obrazu przedstawionych w 9ciu obrazach w jednym, w ciemnym olejno kolorze 16x20 po 25c
1004 Matka Boska Częstochowska wierna kopia sławnego obrazu w Częstochowie w 9ciu olejnych kolorach, format 16x20 po - - 50c
1005 Matka Boska Częstochowska, wierna kopia sławnego obrazu w Częstochowie, w ciemnym olejnym kolorze format 16x20 po - 25c
1006 Pamiątka przyjęcia pierwszej Komunii św. z podpisami (osobno) po polsku, angielsku i niemiecku w dziewięciu kolorach 10½x15 po 15c
1018 Mapa Polski za czasów Jana III Sobieskiego. Z herbami polskich województw, format 19x26 po - - 1.00
N. Matka Boska Częstochowska bez herbu (w kolorach) format 22x28 po - 75c
Małe Obrazki Świętych w ślicznych kolorach po 100 w paczce rozmiaru 2½x4 po - 1.00
218 św. Familia (w ślicznych kolorach) 14x20 po - - 50c
362 święta Szata (w angielskim) (w kolorach) po - - 1.00
363 święta Szata (w niemieckim) (w kolorach) po - 1.00

Obrazy Rozmaite.

8 Przemienienie 24x30 po 2.00
9 Wszyscy Papieże (w ślicznych kolorach (chromo) 24x30 po 2.00
12 Niepokalane Poczęcie (staloryt) 24x30 po - - 1.00
50 Modlitwa Pańska (ilustrowane drogą krzyżową) 24x30 po 75c
203 Catholic Marriage Certificate, w ślicznych kolorach po 1.00
89 Obraz mieszczący w sobie razem: Certyfikat od Chrztu, Pierwszej Komunii i Bierzmowania 12x18 po - - 30c
348 Arkusz zawierający 50 małych kartek, różnych świętych, litografowane chromo 22x28 po 1.00
349 Obraz grupowy. — Hierarchii kościoła katolickiego w Ameryce, w pięknych barwnych kolorach 22x28 po - 1.00

Obrazy Amerykańskie.

519 Abraham Lincoln 22x28 po 60c
654 Lafayette 22x28 po - 60c
704 Christopher Columbus 22x28 po 60c
814 Christopher Columbus 28x42 po 1.00
818 Abraham Lincoln 28x42 po 1.00
791 George Washington 28x42 po 1.00
523 George Washington na koniu wojskowym 22x28 po - 60c
636 Grupa familijna Jerzego Washingtona 22x28 po - 60c
1012 Prezydenci Stanów Zjednoczonych 22x28 po - 25c.

WIDOKI.

667 Jeruzalem 22x28 po 1.00
860 Chicago w rychłych latach — 1779 — 1858 r. Przedstawiając w tym obrazie historyę miasta Chicago aż do obecnych lat w 15tu widokach 22x28 po 60c

---

G R Y.

NIEBO. — Gra bardzo wesoła i zabawna dla kółek towarzyskich. Nowe poprawne wydanie 10c

ORZEŁ BIAŁY. — Gra dla dzieci polskich 10c

PODROŻ PO ZIEMIACH POLSKICH. — Gra towarzyska dla dzieci, młodzieży i starszych osób. Ułożył J. Chociszewski. 10c

LECH. — Gra narodowa dla młodzieży, oparta na Dziejach Polski, ułożył J. Chociszewski 10c

CZEGO SIĘ NIE O SWOIM ZEGARKU!

Wiele rzeczy, znajdujących się w przyczynowym związku z maszyneryą każdego, choćby najzwyklejszego zegarka, może się wydać na pierwszy rzut oka prawie nieprawdopodobnemi. Kowal spuszcza młot na kowadło dziennie po kilka tysięcy razy i słusznie cieszy się, gdy nadejdzie niedziela. Kółko sprężynowe w zegarku uderza dziennie 43,000 razy o widełki, to znaczy w roku 157,680,000 razy a 3,153,600,000 razy w krótkim przeciągu czasu 20 lat. Cyfry te przekraczają wprawdzie zdolność naszego pojmowania, mimo to jednak, każdy zegarek posiada jeszcze więcej osobliwości. Obliczono, że siła, jaką zużywa zegarek przy tak zwanym balansyerze, jest tylko cztery razy większą, niż siła skoku pchły, możnaby ją więc nazwać "siłą czterech pcheł." Siła jednego konia wystarczałyby, aby zatrzymać w ruchu 270 milionów zegarków. Balansyer zegarka przy każdym ruchu, powstałym w tej minimalnej sile, porusza się 10¾ millimetra czyli przebywa w ciągu jednego roku przestrzeń około 5726 kilometrów. Nie potrzeba jednak wielkiej bańki z oliwą, aby smarować maszyneryę na tę daleką podróż; dziesięta część kropli oliwy wystarcza na cały rok — ale też taka ilość oliwy jest dla zegarka koniecznie potrzebną. Każdy zegarek, powinien być właściwie co pół roku oddawany dobremu i zaufanemu zegarmistrzowi do odczyszczenia.

PIENIĘDZY.

Papierowych zaczęto w Europie używać najpierw w Hiszpanii. Było to w roku 1482 kiedy państwo Maurów w Hiszpanii zaczęło się powoli rozpadać. Hiszpanie dotarli już do miasta Alhama, położonego w samym środku królestwa kalifa i zajęli twierdzę. Mulej-Hazen zebrał ostatnie siły, by odebrać Hiszpanom tę ważną pozycyę. Hiszpanie bronili się jak lwy, byliby się jednak musieli poddać, gdyż w kasach państwowych zabrakło pieniędzy. Wówczas gubernator Don Inigo Lopez de Mendoza hrabia Cendilia wpadł na dobry pomysł. Oto doradził królowi, by puścić w obieg pieniądze papierowe. Były to małe tekturki, na których z jednej strony była wypisana wartość papieru, z drugiej zaś podpis hrabiego Cendilia. Równocześnie przyszła mu do głowy druga myśl przymusu kursowego. Mianowicie nakazał pod najsurowszemi karami, aby nie tylko wojsko, ale i mieszkańcy Alhamy przyjmowali w obiegu będące papiery wartościowe po tej wartości, na jaką opiewają. Równocześnie zapowiedział gubernator, że po skończonej wojnie "noty" będzie można w kasach państwowych wymienić na monetę brzęczącą, pomysł okazał się bardzo dobrym w praktyce; na potrzeby wojny pieniędzy nie brakło, a po odniesionym nad Maurami zwycięstwie, wszyscy właściciele papierów wymieniali papiery na złoto. W tym więc wypadku jak we wielu innych bieda okazała się najlepszą mistrzynią człowieka. Po roku 1482 pieniądze weszły w użycie w całej Hiszpanii, a następnie w innych krajach Europy.

Przed sądem.

Sędzia (do winowajcy). Czy ci nie zapowiedziałem ostatnim razem byś mi się więcej nie pokazywał?

Winowajca:—Ja też to mówiłem policyansowi, co pan sędzia mi zapowiedział, ale ten o niczem ani słuchać nie chciał...

Opierunek.

— Patrz, złodziej zakrada się do twego domu, a ty się śmiejesz?

— Śmieję się, bo moja żona będzie myślała, że to ja tak późno wracam do domu i sprawi mu opierunek!

LEGENDA ŚNIEGU.

Srebrne gwiazdki lecą, lecą,
Srebrne gwiazdki, srebrne kwiaty,
Na powietrzu lśnią i świecą,
Jak Motyli rój skrzydlaty.

Jak skrzydlaty rój motyli,
Zataczają lotne koła:
Aniołowie osrebrzyli
Szumne grody, ciche sioła.

Ciche sioła, szumne grody
Strój oblekły srebrnolity;
Mróz staruszek siwobrody,
Kładzie kołpak na wież szczyty.

Na wież szczyty kołpak kładzie,
Srebrem tkany, haftowany:
Stoją w dumie i paradzie
Stare baszty, stare ściany.

A te białe śniegu płatki,
Jako białe lilie sielskie,
To nie gwiazdy, ani kwiatki:
To przeczyste łzy anielskie!

One patrzą miłosiernie,
Z jasnej tęczy na błękicie,
Na utkwione w sercach ciernie
I na ludzi smutne życie.

Tyle troski widzą skrytej,
Tyle tęsknot bez nadziei
I zachmurza im błękity
Mrok burz ziemskich i zawiei.

I z anielskich smutnych oczu'
Jak współczucia balsam święty,
Promieniejąc na przezroczu,
Płyną wielkich łez djamenty.

Płyną łezki, płyną świecą,
I żałują i boleją,
Lecz do ziemi nim dolecą,
W srebrne kwiatki kamienieją.

Bo od świata i serc świata
Takie zimno wieje na nie,
Aż ostygnie łza skrzydlata,
Aż się każda lodem stanie!

W serca ludzi nie trafiają:
Nieme serca, ludzie niemi!
I fruwają i padają
Na zmrożonej łono ziemi.

I choć twarde jako ołów,
Przenikają w głąb macierzy...
Kiedyś, kiedyś z łez aniołów
Może zejdzie posiew świerzy.

KATALOG

Życiorysów św. Pańskich według ks. Piotra Skargi.

Każdy życiorys w osobnej książce, do nabycia

w pierwszej księgarni polskiej

Wł. Dyniewicza. 532 Noble street CHICAGO, ILL

Te książki można wybierać na premie.

A

5 Aron kapłan najwyższy
41 Abdon i Sennes męczennicy
9 Abracham patryarcha
4 Abramius
24 Adam i Ewa
51 Adryan męczennik
44 Afra nierządnica męczenniczka
22 Agata męczenniczka
51 Aigulfus opat męczennik
58 Akwilina dziewica męczenniczka
25 Aleksander papież męczennik
59 Aleksy pielgrzym
69 Ambroży biskup medyolański
16 Amon i żona jego
59 Anakletus papież męczennik
47 Anastazya Rzymianka męczenniczka
1 Anastazya dziewica męczenniczka
11 Anastazyusz Persyanin męczennik
21 Andronikus i Atanazya żona jego
66 Angielscy męczennicy wieków naszych
28 Anicetus papież męczennik
39 Anna matka Boga-Rodzicy
15 Antoni pustelnik
35 Antoni z Padwy Franciszkanin
31 Antonina dziewica i Aleksander męczennicy
25 Antoninus arcybiskup Florencki
34 Anzelmus arcybiskup Kantuaryjski
27 Apolinara dziewica
39 Apolinarys biskup męczennik uczeń św. Piotra,
18 Apolonia dziewica męczenniczka
69 Apoloniusz z kupca zakonnik
55 Areta, Arabin i inni męczennicy
60 Arnulfus biskup z Mecu
60 Arnulfus biskup Swezyoński
45 Arseniusz pustelnik
19 Atanazyusz biskup Aleksandryjski
50 Augustyn biskup i doktor
10 Augustyn biskup, Anglików apostoł
24 Austreberta dziewica
42 Awitus kapłan pustelnik

B

58 Barak i Dębora z Pisma św.
67 Barbara dziewica męczenniczka
37 Barnabas apostoł
54 Bartłomiej apostoł
68 Bawo mąż Boży
17 Bazyleas biskup Amazejski męczennik
14 Bazyliusz Wielki
68 Beda doktor
4 Benedykt opat
65 Bercharyusz opat męczennik
60 Bernard opat z Klarewalli
18 Bernardyn z Senny Franciszkanin
22 Błażej biskup męczennik
21 Blezylla wdowa
59 Bonawentura kardynał Franciszkanin
10 Bonifacyusz biskup Ferentyński
31 Bonifacyusz męczennik
38 Bonifacyusz apostoł Ruski męczennik
37 Bonifacyusz biskup Niemiecki apostoł
41 Brygida wdowa Szwedka
22 Brygida dziewica Szkocka
49 Brykcyusz biskup Turonu
55 Bruno patryarcha Kartuzów

C

24 Ceadda biskup
48 Cecylia dziewica męczenniczka
47 Chryzantus i Daria
48 Chryzogonus męczennik
11 Chryzostom biskup
52 Cyprian biskup Kartagiń. męczennik
2 Cypryan i Justyna męczennicy
15 Cyryakus dyakon męczennik
30 Cyryllus patryarcha Jerozolimski
21 Czterdzieści męczenników
42 Czterej żołnierze męczennicy

D

65 Damazus papież
3 Daniel prorok
50 Dawid król
33 Domicylla dziewica męczenniczka
64 Dominik patryarcha Dominikanów
16 Dominik pancerznik
22 Dorota dziewica męczenniczka
10 Dunstanus arcybiskup Kantauryjski
6 Dwojga dziatek męczeństwo
5 Dympna dziewica męczenniczka
32 Dyonizyusz Areopagita biskup
46 Dzień Zaduszny

E

66 Edmundus Kampianus kapłan męczennik
6 Edwardus król Angielski
65 Edyta królewna mniszka
22 Efrem dyakon
51 Egidyusz albo Idzy pustelnik

Te książki można wybierać na premie.

25 Floryan męczennik
2 Fortunatus biskup
32 Franciszek Serafiński
8 Franciszek z Pauli
67 Franciszek Ksawery *Soc. Jesu* apostoł Indyjski
56 Franciszek Borgiasz jenerał *Soc. Jesu*
66 Francuscy męczennicy
44 Fryardus pustelnik
45 Fryderykus męczennik biskup
13 Furseusz z Hibernii

G

23 Gajus papież męczennik
57 Gallikanus hetman męczennik
16 Gallus
58 Gedeon i Jefte sędziowie
43 Genezyusz Rzymianin męczennik
54 Germanus biskup Antyzyodoru
4 Gertruda dziewica
38 Gerwazyusz i Protazyusz męczennicy
17 Glafira panna
40 Goara kapłan
33 Gordyanus senator męczennik
27 Gordyusz męczennik
7 Gromnice
21 Grzegorz Wielki papież
33 Grzegorz z Nazyanzu doktor
61 Grzegorz cudotwórca
49 Grzegorz Turoński biskup
32 Grzegorz biskup z Armenii
66 Gulielmus Santemoniasz *Soc. Jesu*
34 Gutlakus pustelnik
59 Gwalbert Jan przodek zakon.

H

66 Henrykus Garnetus *Soc. Jesu*

20 Ekwicyusz opat
5 Eleuteryusz papież męczennik
51 Eleuteryusz sługa Boży
55 Elezbaan król Murzyński
34 Elfegus arcybiskup Kantuaryjski
63 Eliasz prorok
66 Eliasz opat
53 Elizeusz prorok
2 Elzearyusz hrabia
61 Elżbieta wdowa królewna Węgierska
15 Emerencyana męczenniczka
60 Emerykus syn Stefana króla Węgier.
31 Epifaniusz biskup doktor
65 Epimachus męczennik
61 Ester królowa
51 Eudoksyusz męczennik
63 Eufemia męczenniczka
20 Eufrozyna dziewica
12 Eufrozyna dziewica
1 Eugenia dziwica męczenniczka
64 Eugeniusz biskup Kartagiński
48 Eulogiusz Aleksandryjski
63 Eustachiusz i inni męczennicy
65 Ewagryusz dyakon
51 Eworcyusz biskup Aurelianski
47 Ezehiasz król ludu Bożego

F

28 Fausta panna i Maksymin i Ewelazya męczennicy
26 Faustynus i Jowita bracia
58 Febronia panna męczenniczka
40 Felicitas wdowa z siedmiu synami
15 Feliks Nolański
5 Feliks papież męczennik
23 Filip apostoł
26 Filoromus i Fileas męczennicy

23 Hermenegildus królewicz męczennik
55 Hilaryon opat
6 Hilaryusz doktor
43 Hippolitus i inni męczennicy
9 Hugo biskup

I

7 Ignacyus biskup męczennik
41 Ignacyus Lojola fundator *Soc. Jesu*
41 Innocencyusz papież
8 Ireneusz biskup męczennik
30 Isaacyusz mąż Boży
17 Izaak patryarcha
8 Izaak z Syryi

J

43 Jacek Polak Dominikanin
16 Jadwiga księżna Polska
15 Jagnieszka panna i męczenniczka
17 Jakób patryarcha
39 Jakób większy, apostoł, syn Zebedeuszów
19 Jakób mniejszy apostoł
59 Jakób z Nizybu biskup
26 Jakób pustelnik
66 Jakób Sylezyusz *Soc. Jesu*
1 Jan apostoł i ewangelista
25 Tenże męczennik
36 Jana Chrzciciela narodzenie
50 Tegoż żywot i śmierć
33 Jan Damascanus
22 Jan de Matta
7 Jan Jałmużnik
13 Jan Kalibita Rzymianin
55 Jan Kanty
47 Jan Kapistran
5 Jan papież męczennik

57 Jan i Paweł męczennicy
11 Jan Chryzostom albo Złotousty biskup
53 Jeronim Doktor Kościoła Bożego
17 Jerzy męczennik
29 Jezus Chrystus i jego żywot
3 Jędrzej apostoł
54 Jędrzej hetman męczennik
16 Jędrzej z Krety męczennik
33 Jędrzej Polak pustelnik
8 Job z Pisma świętego
30 Jonasz i Barachizyusz
52 Jozafat król ludu Bożego
46 Jozafat król Indyjski
18 Józef patryarcha
4 Józef Oblubieniec Matki Bożej
10 Jozue wódz ludu Bożego
47 Jozyasz król ludu Bożego
49 Judyta wdowa
26 Julianna panna i męczenniczka
28 Julianus męczennik
51 Justus biskup Lugdunu
17 Justynus filozof męczennik
13 Juwentynus i Maksymus męczennicy

K

57 Kassyusz biskup Narnieński
48 Katarzyna panna i męczenniczka
19 Katarzyna z Senny
30 Katarzyna Szwedzka
13 Kazanie Chryzostoma
24 Kazimierz królewicz Polski
40 Kilian biskup męczennik
43 Klara panna
48 Klemens papież męczennik
13 Klemens biskup męczennik
23 Kletus papież męczennik

61 Kolumbanus opat
53 Konstancyusz mancyonarz
2 Korneliusz papież męczennik
2 Kozmas i Damianus męczennicy
39 Krystyna dziewica męczenniczka
39 Krystyna dziwna
40 Krzysztof męczennik
19 Krzyża świętego znalezienie
52 Krzyża świętego podwyższenie
20 Kunegunda cesarzowa
68 Kunegunda albo Kinga królowa Polski
4 Kutbertus biskup

L

47 Lambertus biskup męczennik
15 Largus męczennik
34 Leon papież Wielki
1 Lidwina panna
9 Lot patryarcha
65 Lucya panna i męczenniczka
6 Lucyanus męczennik
35 Ludgarda dziewica
20 Ludgerus biskup
54 Ludwik król francuski
54 Ludwik królewicz sycylijski
21 Lupicynus i Romanus bracia
16 Łukasz ewangelista

M

28 Maciej apostoł
39 Magdalena Marya [illegible]
27 Makaryusz z Egiptu pustelnik
6 Makaryusz Aleksandryjski
34 Makaryusz patryarcha Antyocheński
45 Makryna siostra św. Bazylego
46 Malachiasz biskup Hibernii

Te książki można wybierać na premie.

9 Malchus mnich
26 Małgorzata dziewica i męczenniczka
37 Małgorzata królowa Szkocka
45 Małgorzata królewna Węgierska
23 Marcellinus papież męczennik
15 Marcellus papież męczennik
49 Marcin papież męczennik
68 Marcin biskup Turoneński
17 Marek ewangelista
30 Marek Aretuzyański męczennik
15 Marcus i Marcelinus męczennicy
41 Marta gospodyni Pana naszego
27 Martyna męczenniczka Rzymianka
28 Martynianus pustelnik
69 Maryi Panny Matki Boga naszego
" Niepokalanie poczęcie
51 " Narodzenie
30 " Zwiastowanie
7 " Oczyszcz. czyli dzień Gromnic
43 " Wniebowzięcie
44 Marya Panna Śnieżna
8 Marya Egipcyanka
36 Marya z Egnii
66 Marya królowa Szkocka
28 Maryan z ojcem Eugeniuszem
15 Maryusz, Marta, Audyfaks, Abakuk
63 Mateusz apostoł
63 Maurycy męczennik
37 Medardus biskup Nowiomiański
66 Męczeństwo 39 osób *Soc. Jesu*
66 Męczeństwo dwunastu osób *Soc. Jesu*
26 Melania Rzymianka
2 Michał Archanioł i inni Aniołowie
31 Michała Archanioła zjawienie
69 Mikołaj biskup Mirreński
52 Mikołaj z Tolentynu
62 Młodzianki

40 Monegunda mężatka
25 Monika wdowa
5 Mojżesz zakonodawca
48 Mozesz murzyn

N

2 Na dzień św. Aniołów
47 Narcyssus biskup
1 Narodzenie Pana naszego
28 Na swięto Stolicy Państwa
51 Natalia żona św. Adryana
42 Nawiedzenie Elżbiety od Matki Bożej
52 Nemezyanus, Feliks, Lukkus biskupi męczennicy
33 Nereusz i Archilleusz męczennicy
65 Nicecyusz biskup
28 Niceforus męczennik
9 Niceta opat
30 Noe patryarcha
37 Norbert fundator Premonstratensów

O

61 Obrazu Pana naszego ukrzyżowanie
20 Obrzezanie Pana naszego
24 Onezym uczeń św. Pawła
66 O niektórych męczennikach *Soc. Jesu*
32 Osyta dziewica męczenniczka

P

21 Pachomius opat
65 Pafnucyusz opat
16 Pambo opat
31 Pankracyusz męczennik
41 Pantaleon męczennik
13 Paula wdowa Rzymianka
36 Paulin biskup Nolański

57 Paweł apostoł
11 Nawrócenie jego
6 Paweł pierwszy pustelnik
48 Paweł prostak
5 Pelagia dziewica męczenniczka
16 Pelagia nierządnica
5 Petronela panna
28 Pięciu papieży męczenników
28 Piotr św. Antyocheńskiej stolicy
57 Piotr książe apostolski
64 Więzenie onegoż
48 Piotr Aleksandryjski biskup
6 Piotr Balsam męczennik
18 Piotr Celestynus papież
51 Piotr, Doroteusz, Gorgoniusz mm.
23 Piotr z Werony Dominikan, męczennik
10 Piotr eksorcysta
59 Pius papież męczennik
27 Polieuktus męczennik
11 Polikarpus biskup męczennik
32 Potamiena dziewica męczenniczka
31 Potencyana albo Pudencyana panna
42 Processus i Martynianus mm.
42 Prokop męczennik
37 Prymus i Felicyanus mm. bracia
44 Przemienienie Pana naszego
Przykłady i powieści Jana Jałmużn.

R

35 Raab nierządnica z Pisma św.
44 Radegunda królowa Francuska
53 Remigiusz biskup
65 Rogacyanus Felicyssymus
38 Romualdus pustelnik
36 Romula panna
66 Rudolfus Akwawiwa *Soc. Jesu*

39 Ruffina i Sekunda dziewice męczenniczki
20 Rupertus biskup
54 Ruta prababa Dawidowa
8 Rychardus biskup
18 Ryktruda wdowa
32 Rypsyma Włoszka męczenniczka

S

34 Sabba Guttus męczennik
69 Sabba opat
68 Salomea panna
52 Salwiusz biskup
42 Samson sędzia ludu Bożego
57 Samson Rzymianin
59 Samuel prorok
69 Satyrus brat św. Ambrożego
15 Sebastyan męczennik
32 Sergiusz i Bachus męczennicy
1 Serwulus
62 Siedm braci Machabejskich
41 Siedm braci śpiących
16 Siedm Franciszkanów męczenników
15 Smaragdus męczennik
23 Soter papież męczennik
25 Stanisław biskup Krakowski męczennik
49 Stanisław Kostka *Soc. Jesu*
1 Stefan pierwszy męczennik
64 Znalezienie kości Jego
60 Stefan król Węgierski
62 Sylweryusz papież męczennik
38 Sylwester papież
8 Symeon biskup w Persyi męczennik
40 Symeon z Edessy
30 Symeon pacholę od żydów umęczon.
27 Symeon słupnik

45 Symforoza z siedmiu synami mm. w Ob.
44 Sykstus papież
41 Szczepan papież męczennik
61 Szymon i Judas apostołowie

T

21 Tarsylla ciotka Grzegorza św.
63 Tekla uczenica Pawła św.
68 Teodorus męczennik
24 Teodorus hetman męczennik
17 Teodora dziewica i Dydymus męczennicy
28 Teofilus Adański
8 Termesa i Ferbuta siostry męczenniczki
49 Tobiasz z Pisma świętego
65 Tomasz apostoł
62 Tomasz arcybiskup Kanturyjski
20 Tomasz z Akwinu doktor
27 Trzej królowie
7 Tyburcyusz męczennik
11 Tymoteusz uczeń św. Pawła

U

40 Udalrykus biskup Augszpurski
5 Urban Rzymianin papież męczennik
55 Urszula z jedenastu tysiąc. dziewic
8 Ustazanus Eunuch

W

9 Wacław książe Czeski
13 Walenty kapłan męczennik
14 Wawrzyniec dyakon męczennik
47 Wenefryda panna męczenniczka
41 Wiktor papież męczennik
65 Wiktorya dziewica męczenniczka

Te książki można wybierać na premie.

51 Wiktorynus biskup męczennik
26 Wilhelm książę Akwitańskie
15 Wincenty męczennik
8 Wincenty Fereryusz
68 Witalis i Agrykola
23 Witalis i Walerya męczennicy
7 Witalis zakonnik
38 Witus, Modestus i Krescencya mm.
23 Wojciech arcybiskup Gnieznieński męczennik
46 Wszyscy święci
20 Wulfran biskup

Z

54 Zofia wdowa z córkami, męczennice
3 Zuzanna z Pisma świętego
44 Zuzanna panna i męczenniczka
19 Zygmunt król Burgundyjski
15 Zyzynius męczennik

DWA SŁUPY.

A tu las...

Ciemny—cichy las...

Rozdzielił się dużym płaszczem zieleni ciemnej na wysokiej ścianie góry — jakby ją całą chciał zasłonić... Wystrzelił szczytami świerków i jodeł, jakby chciał całą armię dzielnych obrońców postawić na tej górze i tak stoi—spokojny — cichy — niemy...

A tu — naprzeciw smutna skała odarta z zieleni — krzewów, ziół i kwiatów.

Pusta i biedna...

Dołem u stóp tej skały i podbrzeżach tego lasu płynie strumyk wąski, a na brzegach jego dwa — wielkie słupy...

Z lewej strony, żelazny słup z godłem orła austryackiego, z drugiej — słup drewniany i żółty—na nim znak orła moskiewskiego.

Wiecież wy, co to znaczy?

To kordon graniczny, oddzielający Polskę od Polski...

To znak blizny, która jako cięcie srogie ręką nieprzyjaciela zarysowała się raną krwawą i nie zagojoną jeszcze — o nie!..

A nad nią, po obu stronach stoją słupy, jak dziwne znaki pogrzebu niechrześciańskiego, jak nad mogiłą stawiane pomniki, które choć napisu nie mają — wiele mówią.

Stanęliśmy w milczeniu.

Cóż mówić nad grobem?

Cóż myśleć nad widokiem rany bolesnej i głębokiej i krwawej?

A z lasu niby się przekrada trwożny i tęskny szept ku owej skale ubogiej po drugiej stronie i mówi jej: — Mojaś ty!..

A od pola z tamtej strony płynie jakaś pieśń żałosna i nuci z płaczem najcięższego bólu:

Czemuż nas rozdzielono?

A strumień w dole płynie wartko i niby chce uciekać najdalej ztąd—gdzie go zmieniono w graniczny łańcuch, gdzie mu kazano ciągle patrzyć na dwa słupy, wbite niby miecze w pierś matki...

To pod skalną ścianą, bez żadnego krzewu i zieleni żadnej — coś miga.

Jakiś cień rysuje się na głazach.

Coś miga światłem słońca, które odbija się niby w zwierciadle — ginie i znów świeci.

Czyjeś kroki — coraz wyraźniej...

Ach! to sałdat z bagnetem na ramieniu idzie, obchodząc swą straż od słupa do słupa...

Sałdat strzeże kordonu, aby nie przestąpił na tamtą stronę jaki człek niebezpieczny dla państwa rosyjskiego, który ma wielką na sobie przewinę—serce polskie i polską duszę!..

Sałdat strzeże kordonu, aby nie zdołał kto z tej strony przemówić słów parę do brata mieszkającego z tamtej strony, boć przecie dwa słupy wbite na to, iżby przypominały, że to "niewola!"

Ej sałdacie!.. Czy nie szkoda twego trudu?

I twój bagnet nie pomoże i twój mundur nie zastraszy— od lasu do skały płynie szum cichy, a on niesie polskie słowo tamtej stronie — leci ptak szary i ma w swym locie szept skargi naszej, skargi za krzywd tysiące i niesprawiedliwości wiele... Nad zagonami pól, dołem, mgłą lekką, rosą chłodną unosi się oddech naszej ziemi biednej— czy go sałdacie wstrzymasz, aby nie płynął po za te słupy graniczne?

A tu las...

Ciemny—głuchy las...

A tych słupów granicznych czy nie las cały tędy od Bałtyku aż po morze drugie?

Przecięta blizna kordonu między ziemią naszą, zabraną przez Prusaków, a oddzieloną od ziemi zabranej przez Moskali.

Tutaj idzie linia odgraniczająca ziemię zabraną przez Austryę i Moskwę.

Co to za długa smuga rany najboleśniejszej dla narodu? I ileż tych słupów stoi po jednej i drugiej stronie?

A jednak — gdy patrzymy na te znaki niemiłosierdzia ludzkiego — rozpacz nam serca nie przecina — dusza nie płacze smutkiem beznadziejnym...

Dla myśli, dla serca, dla wspomnień naszych najdroższych i dla marzeń na przyszłość naszej Ojczyzny słupów, kordonów i sałdatów nie ma.

Sałdat wraca — idzie dalej, znów wraca i tak wzdłuż blizny tej wielomilowej chodzi ich tysiące... ale nie ustrzegą, byśmy myślą tam nie lecieli, byśmy tamtej części Polski nie kochali, byśmy sobie nie powtarzali raz po raz: i to nasze i tamto nie wasze.

Dwa słupy patrzą na siebie...

Kiedy one wbite tu były raz pierwszy?

Długoż one tu stać będą?

Ej lesie ty ciemny — ty wiesz pewno, kiedy ten czas przyjdzie, gdy słupy te obalą się, a sałdata nikt w tej stronie nie obaczy. Ej lesie ty smutny — ty wiesz dobrze, o czem serca z tamtej strony marzą i w co wierzą szczerze... Więc też szeptaj w ciche noce tamtej skale smutnej, iż się blizna ta zagoi...

To nas nie rozdziela — co dział graniczny stanowi.

I te słupy dwa — granicą nie są... Są to rany, a z ran wyleczyć się można.

— Ciemny lesie — głuchy lesie — czy ty wiesz, gdzie zioła na zagojenie tych ran?..

Tych ran... "(Praca").

PIOSNKA.

A cóż to tam za wrotami,
A co się tam dzieje?
Wiatr rozmawia z młodzianami,
A ze trzech stron wieje.

A młodziany mówią sobie:
— Poganin nas gniecie,
Oj spoczniemy chyba w grobie,
Ale nie na świecie.

A wiatr mówi im do ucha:
— Oj moi młodzianie,
Będzie wielka zawierucha,
Cała Polska wstanie.

— Daj to Boże, Panie Boże,
Niech Polska powstanie;
Bo jak błyśnie krwawa zorza,
Lepszy czas nastanie.

Oprawne Roczniki Tygodnika Powieściowo-Naukowego.

W mocnej oprawie ze złoconymi tytulikami:

Pierwszy Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego, obejmujący 832 stronnice wyraźnego druku na pięknym papierze, ozdobiony 54 rycinami, oprawny mocno w półskórek, za złoconemi tytulikami, który zawiera następujące powieści: Czartowa Góra, Bezimienna, Córka hetmańska, Krwawe sieroty, Obrazek z naszej ziemi, Partyjka stosika czyli zakład wygrany Dwaj sąsiedzi, Poczciwi ludzie, Cnota i wina, Szymek i Handzia, Pierwsze pycha — drugie łakomstwo, Bóg nie opuści, kto się nań spuści, Szymon z Zawiśla, Pisanki Wielkanocne; wiele powiastek czysto polskich — ludowych, obrazków historycznych, baśni i wiele opisów rozmaitej treści naukowej. (Powieści te w formacie książek kosztowałyby przeszło $30.00). Cena $2.85

Drugi rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego obejmujący 830 stronnic wyraźnego druku na pięknym papierze, oprawiony mocno w półskórek, ze złoconemi tytulikami, który zawiera następujące powieści: Trzy miesiące. Jaskinia potępieńca, Opactwo Carrow, Opowiadanie Jmć Pana Wita Narwoja, rotmistrza konnej gwardyi koronnej (A. D. 1760 — 1767), Bratobójca, Pamiętniki ks. Makryny Mieczysławskiej, Dzieci Wdowy, Dwie Marye, Klara czyli zwycięstwo cnoty i oprócz tego wiele pomniejszych powieści i powiastek, baśni, bajek i artykułów naukowych. (Powieści te w formacie książek kosztowałyby przeszło 30 dolarów. Cena . . . $2.85

Trzeci Rocznik Tygodnika Powieściowo Naukowego, obejmujący 832 stronnic wyraźnego druku, na pięknym papierze, oprawiony mocno w półskórek, ze złoconemi tytulikami, zawierający następujące powieści: Damian Ruszczyc, Róża z Tanenbergu, Ojcze nasz, Anioł Pański, Hiszpanka. Jan Płużek, Kazimierz i Magdosia, Ojciec Kapucyn, Boża Opieka, Trzej wędrowcy, Robinson Kruzoe, Ita hrabina na Toggenburgu, Noc z 3go na 4go Grudnia, Wawrzyniec Kaszubski — oprócz tego wiele pomniejszych powiastek (Gawędziarz) i Historya Stanów Zjednoczonych. (Powieści te w formacie książek kosztowałyby przeszło $30.00). Cena . . $25.85

☞ Tego IIIgo Rocznika jest tylko jeszcze kilka egzemplarzy.

Czwarty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego okejmujący 416 stronnic wyraźnego pisma, na pięknym papierze, oprawiony mocno w półskórek ze złoconemi tytulikami, zawierający następujące powieści: Bracia Rywale; Olitypa, czyli ptak stepowy; Hortenzya czyli ofiara dumy; Moina czyli niepojęte drogi Opatrzności; Z przeszłości Pomorza; Starogrodzka kapela: Cześnikówny; Ks. Augustyn Kordecki, przeor Paulinów obrońca klasztoru częstochowskiego; Książę Almanzor i jego sługa Mustafa, czyli jak sobie kto pościele, tak się też i wyśpi — oprócz tego artykuły naukowe jako to: Wyrób serów w Szwajcaryi; Cudowna gospodarka w przyrodzie i Różności.
Cena - - - - 5.80

Piąty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego, zawiera: Dwie Mazurki; Józef młody jeniec tatarski; Dziwne przygody Lorka Szlązaka; Żeliga; Luter w drodze do narzeczonej; Tajemnica Grobowca; Piotr Krempa; Władymir pan na Inowrocławiu; Powieści Serbskie; Dwa śluby; Dowcipne Lekarstwo; Wojtuś jakich mało: Dwie wioski; Urocze oczy; Strach złapany; Szkodliwe Leki; Jan Samulczak czyli chciwość ukarana; Dwurożny człowiek; Rozbójnik morski; Utwory Dramatyczne: Łobzowianie; Błażek Opętany: Chłopi Arystokraci; Flisacy: Przed śniadaniem; Piosnka Wujaszka; Berek zapieczętowany; Berek odpieczętowany; Mały nauczyciel......$2.85

Szósty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego. Zawiera:
Walka o miliony czyli Rodzina Lanquarów; Leśny młyn nad Czernają; Nowożeńcy; Orznąłem żyda; Królewski dziadek; Ulicznik warszawski; Ładowa pieczara; Żyd w beczce; Majster i czeladnik; Werbel domowy; Dwa worki złota; Sprawa o wóz; Kozioł ofiarny; Kuźma Jeż; Renegat; Jałmużna i przypowieść o pszenicy; Opowieści stepowe. Ktoby się spodziewał; Okrężne; Walka na śmierć i życie; Złapał się; Pożar na morzu $2.85.

Siódmy Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego. Zawiera: Ponury dom w Warszawie, czyli Hrabia Bogumił Kamiński — Stanisław młody pustelnik — Wiesław — Moje Leczenie wodą ks. S. Kneippa — Kościuszko pod Racławicami — Perła Genui — Bohaterka z Powstania 1863 r. — W mocnej oprawie ze złoconemi tytulikami. - Cena $2.85.

Ósmy Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego. Rocznik ten (832 stronnice.) Zawiera:
Jan III Sobieski król polski, czyli ślepa niewolnica z Sziras, romans historyczny z rycinami. Pomorzanie w Gąsawie, powieść osnutą na tle historycznym z czasów Leszka Białego. Barnaba Fafuła i Józo Grojseszyk na wystawie paryzkiej (śmiesznostka w pięciu aktach;) Zimna destylacya, albo robienie wódki karólkowej, fenchlowej, anyżowej, cytrynowej, pomarańczowej i innych wódek, z dodatkiem wyciągów z dzieła „Napoje, Likiery i Nalewki" (z ryciną;) Sybiracy (dramat w czterech aktach w pięciu odsłonach); Historya okropna o walecznym Stasiu i o pięknej Anulce; Jaskinia potępieńca (dramat w pięciu aktach); Zbójcy na Czorsztynie, powieść historyczna z piętnastego wieku; Kań woziwody, powiastka nadwiślańska; Książe Adolf i bogini szczęścia powieść fantastyczna z pradawnych czasów dla kawalerów i panien; Ktoby się spodziewał (komedya w jednym akcie;) Osadnicy u źródeł rzeki Susquehanna czyli pazury pantery i pożar leśny; Sejm pijacki (bardzo dowcipne wierszyki poświęcone pamięci wszystkich pijaków;) Trupia wieża, powieść bułgarska osnuta na życiu Słowian pod rządem tureckim; Nowe suknie hrabiowskie; O leniwym parobku, legacie; Rekrut. Cena, w mocnej oprawie ze złoc. tytulikami $2.85

Dziewiąty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego. Zawiera: Blada hrabina, powieść przez Jerzego F. Borna, w trzech tomach, ozdobiona kilkudziesięciu rycinami. — Wierna Rózia czyli Zwycięztwo Wiary Katolickiej. Powieść z obecnego czasu — Surdut i Siermięga. Obraz ludowy w 3 aktach ze śpiewami. — Heród Baba. Krotochwila w 2 aktach przez A. S. Zdziebłowskiego. — Nowelki Amerykańskie. Tłómaczył z angielskiego C. W. Dyniewicz. — Nieszczęśliwe Żony. Komedya w 3 aktach ze śpiewami i tańcami, napisał z prawdziwego zdarzenia A. S. Zdziebłowski. — Ulicznik Paryzki. Komedya w 4 aktach z francuzkiego tłómaczył Majeranowski. — Piękne przykłady z historyi polskiej Zbiór wzorów dzielności, pracy, nauki i poświęcenia dla kraju jakiemi się nasi przodkowie odznaczyli. — Skarbczyk poezyi polskiej. — Cena w mocnej oprawie ze złoconemi tytulikami $2.85

Dziesiąty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego obejmujący 832 stronnice wyraźnego druku na pięknym papierze, ozdobiony licznemi rycinami oprawne w półskórek, ze złoconymi tytulikami, który zawiera następujące powieści: Branki w Jassyrze. — Dwaj Bracia różnego wychowania.— Hrabia Parobkiem u Kmiecia, komedya.— Papugi Naszej Babuni, operetka.— Aptekarz Polski.— Robert Dyabeł.— Dobranoc Sąsiedzie, krotochwila.— Prima Aprilis, komedya.— Toast Polski. — Zaczarowana Sroka.— Oryl, komedya.— O Janie Królewiczu, żar-ptaku i o Wilku Wiatrolocie.— Dziwne Podróże na lądzie i na morzu.— (Powieści te w formacie książek kosztowałyby przeszło 30 dolarów.) 3.85.

Jedenasty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego. Zawiera: Adryanna. Narzeczona skazańca, czyli Tajemnica Bastylii, historyczno-romantyczne opowiadanie z czasów Ludwika XV., przez Jerzego F. Borna. (Z licznemi rycinami). — Harold, król cyganów, czyli Skrzypce Edeleńskie, (opowiadanie.) — Zabobon czyli Krakowiacy i Górale, zabawka dramatyczna w trzech aktach, przez J. N. Kamieńskiego. — Po kweście, fraszka w jednym akcie, oryginalnie napisana przez Sulisława. — Dwaj roztargnieni, komedya w jednym akcie, tłomaczona z niemieckiego przez Wojciecha Simona. — Fabiola, powieść z prześladowania Chrześcian w r. 302, napisał Kardynał Wisemann,(streszczona przez M. A. M.) — Adam i Ewa, krotochwila ze śpiewami w dwóch odsłonach, z francuzkiego, tłomaczył Aloizy Ziółkowski. — Gałązka Jaśminu, komedya w jednym akcie przez Zygmunta Przybylskiego. — Młyn Djabelski na górze wiedeńskiej, czyli Rycerz Ginter ze Szwarcenau, ciekawa powieść dla młodych i starych. - - $2.85.

Dwunasty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego. Zawiera: Książe Srebrny, powieść z czasów Iwana Groźnego, hr. Tołstoja (Z rosyjskiego przełożył W. Grajnert); Młynarz i jego dziecko czyli Wędrówka Duchów w nocy Bożego Narodzenia, powieść osnuta na tle prawdziwego zdarzenia; Cud czyli Krakowiacy i Górale, w trzech odsłonach (W. Bogusławski); Krawiec Czarnoksiężnik (Ciekawe opowiadanie); Reinhold cudowne dziecię (bajka); O szpetnym garbusku i o trzech wróżkach; Antoś z Skalina czyli Cnota nagrodzona a zbrodnia ukarana (powieść wielce ciekawa i moralna); Historya o Rycerskim owczarku przez Jana Kupca; Czarna Plama, powieść z czasów niemieckiej grynderki; Anusia Żebraczka (powieść); Krzyż przy drodze (Opowiadanie proboszcza bawarskiego); Obrazek z więzienia, (Wspomnienie francuzkiego kapelana wojskowego): Lorenzo; Sercowe kłopoty Stacha (powiastka); Rzeź w Krożach (tragedya); Syn Wdowy, powiastka historyczna z XVI wieku, Stary komedyant (powieść); Jaskinia Beatusa, powieść dla wszystkich szlachetnie myślących; Deszcz i Pogoda, komedya w jednym akcie p. Leona Gozlan. (Tłómaczenie z francuzkiego); Bohaterka z nad Szreniawy, powieść z dziejów naszych przez Paulinę Kraków; Nie opuszczaj kraju rodzinnego, (Fr. Hoffman) przełożył Bolesław Dunin; Ufność bez granic, przysłowie dramatyczne w jednym akcie, napisał Leon Kapliński; Amalunga czyli Córa Puszcz, opowiadanie z czasów wojen pomiędzy Europejczykami a Indyanami w Ameryce Północnej; Wuj i Siostrzeniec, (Fr. Hoffman) z niemieckiego wydania przełożył Stanisław Kunasiewicz; Hrabia i Niedźwiedziarz, (Fr. Hoffman) przełożyła Paulina z L. Wilkońska); Prześladowana, krotofila w jednym akcie dla sceny polskiej Edmunda Drzewieckiego; Ten co nad obłokami, opowiadanie dla młodych moich przyjaciół (Fr. Hoffman), przełożył Stanisław Kunasiewicz; Spotkanie, krotochwila w jednym akcie ze śpiewami z francuzkiego pp. Cabot Fallais i Letargę; Głos Pana nad Pany, opowiadanie dla moich młodych przyjaciół (Fr. Hoffman) przełożył Stanisław Kunasiewicz; Chrystus i dziecię. $2.85

Trzynasty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego w mocnej oprawie, zawiera:— Agay Han, powieść historyczna; Nemezis; Pszczoły i pszczelnictwo (z rycinami); Gałganduch, czyli Trójka hultajska, melodram w 3ch aktach; Sierota; Quo Vadis, H. Sienkiewicza; Duch Puszczy, opowiadanie z amerykańskich borów; Ogród wiejski, popularny przewodnik przy zakładaniu i pielęgnowaniu ogrodów (z rycinami); Kasper Karliński, dramat historyczny w 3ch aktach; Historya o szlachetnej i pięknej Meluzynie; Nad Bugiem, obrazek ludowy w 3ch aktach; Cyrulik ze Zwierzyńca, obrazek ludowy w jednym akcie; Nieprzepłacony Pierścień; Historya o wielkim wojowniku Gabryelu Hołubku; Stryj przyjechał, komedya w jednym akcie; Historya kupca Chrześcijanina. Cena $2.85.

Czternasty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego w mocnej oprawie, zawiera: Przez wszystkie piekła, romans historyczny przez M. Jokaya; Bartek Zwycięzca, H. Sienkiewicza; O leczeniu chorób koni, bydła, świń, owiec i psów, wykład popularny dla użytku gospodarzy; Trzeci maja, obraz historyczny w 5 aktach, przez B. Bolesławitę; Stary sługa, H. Sienkiewicza; Dolina Almeryi czyli dobrotliwość Boska, powieść dla starszych i młodzieży; Hania, H. Sienkiewicza; Nagroda cnoty, trzy powiastki wyjęte z pism ks. kanonika Smida; Szkice węglem, H. Sienkiewicza; Jaki pan taki kram, czyli polski "Uncle Sam," komedya w trzech aktach ze śpiewami na tle amerykańskiem, przez A. Jaxa; Zamek nad Czarnem morzem, powieść; Janko muzykant, H. Sienkiewicza; Żółty generał, przez Wład. Łozińskiego; Wesele na Prądniku, obraz ludowy w dwóch aktach ze śpiewkami przez A. Ładnowskiego; Bez szczęścia, nowela M. D. Chamskiego: Bartosz z pod Krakowa, czyli dożywocie w letargu, obrazek ludowy ze śpiewkami, w jednym akcie, przez Br. Dębickiego; Z głodu się ożenił, powieść; Trzy boje, napisał Jan G.; Hrabia parobkiem u kmiecia, z ramot i ramotek Wilkońskiego; Podejrzana osoba, komedya w jednym akcie, przez St. Dobrzańskiego; Zochna hrabianka, powieść J. K. Turskiego; Panie Kochanku, anegdota dramatyczna w 3 aktach J. Kraszewskiego; Kochaj bliźniego swego, Fr. Hofmana; Ojciec gawęda, powieść. Cena $2.85

☞ Wszystkie powyższe roczniki sprzedajemy wraz z rocznikiem 3cim za $38.00

Wiadomości Krajowe.

Nieszczęście na jeziorze.

MILWAUKEE, Wis., 25 grudnia. — Wielki prom Muskegon służący do przewożenia wagonów kolejowych między Milwaukee a innemi miastami położonemi nad jeziorem Michigan, wjechał na skałę i rozbił się. Wypadek wydarzył się w pobliżu miasta Ludington. Mniej więcej wszyscy zostali pokaleczeni lub poparzeni parą wydobywającą się z pękniętych rur parowych. Jeden z załogi zginął.

Okręt osiadł na skale, a fale rozhukanego jeziora nieustannie go oblewały. Załoga ucierpiała znacznie wystawiając się na mroźny wiatr północny. Gdy pomoc nadeszła, prawie wszyscy byli tak wyziębnięci, że nie mogli się poruszyć o własnej sile.

Szkoda jaką ponosi kompania okrętowa wynosi $200 tysięcy. Nieszczęśliwy nazywa się Michael Tofi i pochodzi z Chicago. Pokaleczenia odnieśli Frank Leow z Milwaukee, lecz stan jego nie jest bardzo krytyczny i Wm. Weber, który prawdopodobnie ulegnie ranom. Nieszczęśliwy nałykał się bardzo gorącej pary, wskutek czego odniósł wewnętrzne uszkodzenia.

Prom Muskegon przybywał właśnie do Ludington portu z Milwaukee po bardzo burzliwej podróży.

Pieniste fale przy porcie Ludington wzbijały się wysoko w górę, a ogromnym promem trudno było kontrolować. Z tej przyczyny powstało nieszczęście.

Matkobójca.

OSCEOLA, Wis., 26 grudnia. — Abe Nelson, zamieszkały w Taylor Falls, rozwalił siekierą głowę swej sędziwej matce. Przyczyna tego ohydnego morderstwa jeszcze nie zbadana. Prawdopodobnie Nelson popełnił ją w napadzie szału spowodowanego pijaństwem. Nelson ma lat 55 a jego matka miała 85. Okrutnego syna osadzono za kratami więzienia.

Pożar parowca.

MEMPHIS, Tenn., 26 grudnia. — Parowiec Sun, kursujący pomiędzy miastami Memphis i Fulton zgorzał wczoraj doszczętnie. W płomieniach zginęły cztery osoby. Ogień rozszerzył się z taką szybkością, że o ratunku parowca i mowy być nie mogło.

Ogień powstał w nocy z nieznanej przyczyny, gdy parowiec znajdował się w porcie. Straty obliczają na $20,000.

Maclay usunięty.

WASHINGTON, D. C., 26 grudnia. — Ed. S. Maclay został wydalony ze służby cywilnej na wyraźny rozkaz prezydenta Roosevelt. Maclay chciał pierwotnie odnieść się z zażaleniem do komisyi służby cywilnej, lecz poinformowano go, iż nic nie zyska, bo zna powody, dla których go usunięto. Wydalono go z powodu jego nieoględnego wyrażania się o wyroku sądu śledczego w sprawie adm. Schleya.

Heród baba.

COLUMBUS, S. C., 29 grudnia. — W pobliżu Varunville kobieta zabiła swego męża nazwiskiem Johna Phillips. Położyła go trupem cięciem siekiery w głowę. Kobieta utrzymuje, że mąż przyszedłszy do domu w stanie pijanym, chciał ją zamordować i jej dziecko. Przysięgli koronera uwolnili ją od wszelkiej odpowiedzialności.

Jeszcze o pożarze.

SAN ANTONIO, Tex., 26 grudnia. — Okropną wiadomość otrzymano tu z miasteczka Zacatecaz, Mex. Pożar zniszczył obszerny miejski budynek targowy. W ogniu zginęło okropną śmiercią przeszło 45 ofiar. Wkrótce z pomiędzy gruzów i ruin wydobyto piętnaście trupów i kilkadziesiąt osób mocno pokaleczonych.

Miejski budynek targowy był jednym z największych w mieście. Ogień powstał w suterynach i w jednej chwili rozszerzył się po całym gmachu. Zanim robotnicy zdążyli opuścić zagrożony budynek, ten zachwiał się i runął, grzebiąc w ruinach wiele osób. Z powodu braku dostatecznych aparatów, straż pożarna okazała się bezsilną. Spieszący z ratunkiem musieli ustąpić przed buchającym płomieniem. Rozpaczliwe krzyki i jęki nieszczęśliwych słyszano o kilka bloków do koła. Liczba zabitych jeszcze nieznana. Straty wynoszą przeszło $150,000.

Giną w płomieniach.

DUBOIS, Pa., 29 grudnia. — W pobliżu Sommerville, pożar zniszczył mieszkanie farmera, Johna Ashbaugh. W ogniu straciły życie cztery osoby: 22-letni brat Ashbaugha i troje małych, mających od 9 do 12 lat dzieci, 18-letni syn Herman jest niebezpiecznie poparzony. Ogień powstał z nieznanej przyczyny w nocy gdy wszyscy byli pogrążeni we śnie.

Nowy skarbnik.

WASHINGTON, D. C., 24 grudnia. — Z dobrze poinformowanych źródeł donoszą, że miejsce ustępującego ministra finansów p. Gage, zajmie L. M. Shaw, gubernator stanu Iowa. Crane, gubernator stanu Massachusets nie przyjął ofiarowanej mu posady. Wymówił się brakiem czasu, słabem zdrowiem i nawałem pracy.

Pożar okrętu.

MEMPHIS, Tenn., 26 grudnia. — Parowiec "Sun," kursujący pomiędzy Memphis a Fulton, Tenn., spalił się doszczętnie w tutejszym porcie. Wpłynął on do tutejszego portu nocą, mając na pokładzie 15 osób. Pożar wybuchł niespodzianie i zastał wszystkich we śnie pogrążonych. Trzy osoby stały się pastwą rozszalałego żywiołu. Trzymiesięczne dziecko pani Tims również odniosło ciężkie rany z poparzenia i prawdopodobnie umrze.

Parowiec ten, oszacowany na $10,000, tylko w połowie był ubezpieczony.

Zwłoki na wieży.

BIRMINGHAM, Ala., 27 grudnia. — Bardzo napsute zwłoki mężczyzny znaleziono na wieży w kościele "Mount Zion African Methodist Episcopal." Znalazło je dwu myśliwych. Ciało jest tak napsute, że koroner nie może rozpoznać czy to zwłoki białego człowieka lub murzyna. Zmarły był porządnie ubrany a jak się dostał na wieżę przez 18 calowy otwór w podłodze, pozostaje w tajemnicy. Myśliwi schronili się do kościoła przed ulewą a cuchnące zwłoki spowodowały że zajrzeli na wieżę. Obok leżał wielki nóż.

Pożar w wagonie.

ASHLAND, Wis., 27 grudnia. — Eksplozya przy aparacie służącym do oświetlania wagonów pulmanowskich spowodowała niemiłą panikę między pasażerami na pociągu Wisconsin Central. Wszystko naraz wzięło się do wynoszenia swych bagażów a chaos w wagonie powstał niezwykły.

Krwawe rozruchy.

BIRMINGHAM, Ala., 27 grudnia. — W pobliżu miejscowości Hildesburg przyszło wczoraj pomiędzy czarnymi a białymi do krwawej bójki. Biały J. Bird i jego 15 letni syn zostali zabici, podczas gdy jeden neger odniósł lekkie uszkodzenia ciała.

Powodem całego zajścia była gra w kostki. Jeden z czarnych, oburzony grubszą przegraną, strzelił do partyi szczęśliwego przeciwnika. W tej chwili przystąpił do wzburzonego negra Bird i prosił go, aby się powstrzymał od dalszych krwawych awantur. Propozycya tak rozgniewała negra, że na miejscu położył trupem Birdego. Na to nadbiegli dwaj synowie zabitego i rzucili się na negra. Neger drugim strzałem powalił 15-letniego syna Birdego, a drugiego ciężko ranił.

Niezliczone tłumy ogarnęły czarnych, a związawszy ich, odprowadzono do więzienia.

Kolizya kolejowa.

SAULT STE MARIE, Mich., 27 grudnia. — Lokalny pociąg ekspresowy kolei kanadyjskiej Pacific zderzył się z pociągiem robotniczym pomiędzy tem miastem a Webwood. Pomiędzy zabitymi, których liczba jeszcze niewiadoma, znajdował się konduktor lokomotywy McDevitt. Drugi konduktor lokomotywy, Christopher, jako też palacz Miller i konduktor pociągu Gould, ciężko zostali pokaleczeni.

Dar Carnegiego.

NEW YORK, 27 grudnia. — Andrzej Carnegie podług raportu nadesłanego ofiarował milion dolarów na rzecz uniwersytetu Columbia. Bliższe szczegóły co do tej ofiary nie zostały jeszcze opublikowane.

Jak się okazuje Carnegie dał pieniądze nietylko na wzniesienie nowych budynków lecz jako stypendyum dla studentów biednych pragnących nauki.

Obecny czynny prezydent uniwersytetu był instrumentalny w pozyskaniu daru milionera, lecz wzbraniał się wydać reprezentantowi prasy bliższych szczegółów.

Straszna eksplozya.

SCRANTON, Pa., 28 grudnia. — W fabryce prochu Moosic w Jermyn powstała wczoraj eksplozya. Fabryka i kilka przyległych budynków poszło w kawałki. W Scranton też szyby powylatywały z okien chociaż prochownia była 4 mile od miasta. Jeden z robotników życiem przypłacił a kilku odniosło pokaleczenia. Jedna kobieta odniosła ranę w szyję skutkiem szyby która się rozleciała w kawałki. Pociąg kolei Delaware & Hudson jadąc na torach o milę i pół od miejsca katastrofy zachwiał się a pasażerom zdawało się, że w bok się wywróci.

Katastrofa kolejowa.

SCRANTON, Pa., 28 grudnia. — Na kolei żelaznej Ontario & Western w pobliżu tutejszego miasta, wskutek popsucia się hamulca ruszył w dół z góry towarowy pociąg. Będąc w szybkim biegu, wyskoczył z torów i stoczył się do parowu głębokiego. Lokomotywa i 40 wagonów zostało zrujnowanych. Czterech robotników ze służby kolejowej straciło życie w tym wypadku. Pociąg leciał z szybkością 80 mil na godzinę.

W pobliżu Trinidad, Cal., wskutek pęknięcia szyny kolejowej wykoleił się pociąg pasażerski. Zaraz po wykolejeniu wszczął się pożar. Kilku pasażerów zostało pokaleczonych.

Nowy bojowiec.

NEWPORT NEWS, Va., 29 grudnia. — Spuszczono tu na wodę nowy okręt bojowy pierwszej klasy i przy chrzcie dano mu nazwisko Missouri. W uroczystości chrztu brało udział 15,000 publiczności.

Z tej okazyi zaproszony sekretarz marynarki Jan D. Long, miał do publiczności mowę, w której kładł główny nacisk na to, że Stany Zjednoczone powinny zbudować silną flotę, chcąc stanąć na wysokości swego posłannictwa i zabezpieczyć się przed zagranicą. Potęga floty — powiedział on — zapewni trwały pokój Stanom Zjednoczonym.

POLACY W AMERYCE.

* Terryville, Conn. — Dnia 15 grudnia 1901 roku upłynął rok od założenia Towarzystwa św. Kazimierza w Terryville, Conn. W tym dniu zaraz po sumie Tow. odbyło swoje roczne posiedzenie na którem przystąpiło 17 nowych członków, których przyjęliśmy z otwartem sercem. Członkowie ci, w tak ważnym dniu dla Towarzystwa urozmaicili nasze posiedzenie i powiększyli ilość głosów do wyboru zarządu na rok następny.

Do zarządu zostali wybrani następujący członkowie: J. A. Zinkiewicz, prezes. Tom. Jakóbowski, wice-prezes. N. Szymański, sekretarz protokółowy. L. Ciechowski, sekr. finansowy. F. Rutkowski, kasyer. A. Kowalski, marszałek. Fr. Długokęcki i Mikołaj Kulas, opiekunowie kasy. J. Czajkowski i Fr. Wiwatowski, opiekunowie chorych.

Wy bracia, którzy jeszcze nie należycie do Tow. św. Kazimierza a mieszkacie tutaj, spieszcie się czemprędzej i przyłączcie się do naszego grona, bo gdzie większość tam i siła; a gdy wszyscy złączymy się w jedno grono, to możemy pomyśleć o spełnieniu naszych planów i obowiązków, jakie nam wszystkim leżą na sercu. Z szacunkiem, Napoleon Szymański, sekr. prot. Adres: Napoleon Szymański, box 204, Terryville, Conn.

* Rockville, Conn. — Towarzystwo św. Józefa odbyło swoje roczne posiedzenie, na którem wybrano następujący zarząd: Prezes, Józef Janusik po raz 2gi. Vice prezes, Józef Saternus po raz 3ci. Sekretarz prot., Andrzej Kobak po raz trzeci. Sekretarz finan., Waleryan Gworek po raz 2gi. Kasyer, Franciszek Stachura po raz 3ci. Gospodarz zabaw, Piotr Zatryp. Odwierny, Jan Zbik. Marszałek, Benjamin Wagner. Opiekunowie kasy: Michał Saternus i Franciszek Wagner. Komitet rewizyjny: Władysław Roszczewski, Józef Bulik i Stefan Suchocki. Towarzystwo nasze wzrasta z każdym miesiącem. Założone było dnia 31go grudnia 1900 roku i na początku zapisało się 24 członków, a dzisiaj liczy już 48 członków i mamy już swoje odznaki i kilkadziesiąt dolarów w banku. Jest to jedyne polskie Tow. w Rockville i okolicy. Posiedzenia odbywają się w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca. Wszelkie korespondencye, tyczące się Towarzystwa proszę adresować do sekretarza finansowego: Waleryan Gworek, 29 Spring st., Rockville, Conn.

* Pittsburg, Pa. — Różne polskie organizacye w Ameryce dawają pieniężne ofiary na ów "chleb dla sierot wrzesińskich." Te same organizacye zaprotestowały już lub protestują publicznie przeciw nikczemnemu postępowaniu urzędników pruskich.

I Polacy w Pittsburgu i okolicy, — bez względu na partye lub zapatrywania narodowo społeczne i bez względu na obozy, — wystąpili głośno i publicznie przeciw gwałtom Prusaków we Wrześni.

W tym celu księża polscy w Pittsburgu i okolicy a mianowicie ksiądz C. Tomaszewski, proboszcz parafii św. Stanisława K. w Pittsburgu, ks. A. Smelsz, proboszcz z Braddock, ks. J. Łuniewski, proboszcz z Homestead, — porozumiawszy się z doktorem L. Sadowskim, cenzorem Związku Narod. Polskiego, zeszli się w zeszły poniedziałek na wspólną wstępną naradę na plebanii parafii św. Stanisława i w imieniu tych, których reprezentują, — zwołali wielki Mass Meeting w dniu 29 grudnia w ratuszu miasta Pittsburga, zwanym Old City Hall i publicznie zaprotestowali przeciw tyranii pruskiej, która tak haniebnie znęca się nad polskiemi dziećmi i ich rodzicami we Wrześni.

Za czyn ten cześć i uznanie należy się naszym rodakom w Pittsburgu. Dodać tu należy, że zebrano tu na ofiary hakaty $5,500, a składki wciąż jeszcze napływają.

* W. Auburn, N. Y. — Ob. Adam Pawłowski, stary nasz abonent nadesłał nam korespondencyę, którą z przyjemnością zamieszczamy, gdyż jest ona objawem naszej solidarności narodowej w tak ważnej chwili, jak obecna. Oto jej dosłowne brzmienie:

Szanowny Panie Dyniewicz. Jako abonent pańskiej gazety upraszam o zamieszczenie nazwisk ofiarodawców, którzy złożyli swoją dziesięcinę na ofiary prześladowań pruskich.

Pieniądze zebrane przezemnie odesłałem do redakcyi "Zgody" jako związkowiec, jednakowoż wielu z ofiarodawców prenumeruje pańską gazetę, więc radbym widział, aby abonenci pańscy widzieli swoje nazwiska i ile który z nich dał na ofiary katów pruskich, na ofiiary tych wiernych synów i cór, których nie przestrasza nikczemność wroga, gdy idzie o sprawę narodową.

Imiona ofiarodawców są: A. Pawłowski 25c, M. Pawłowski 25c, A. Gutkowski, 10c, W. Dzikowski 25c, S. Rafalski 50c, D. Juszkiewicz 25, R. Stachowicz 50c, J. Piżewski 25c, M. Stępkowski 10c, S Kołasiński 50c, L. Mikołajewski 25c, B. Czyżewski 50c., J. Czyżewski 15., W. Wołow 10,, J. Ryszkiewicz 50c, J. Ukołowicz 25c, K. Lebermajer 50c, W. Mnich 50c, G. Pryga 25c, I. Wilczek 25c, F. Dolęga 10c, J. Pelz 25c, A. Białoszewski 10c, J. Dolęga 5, W. Tama 5c, J. Nędza 5c, A. Mikulicki 25, Korziczeński 30c, A. Judkidwicz 25c, J. Pelc 25, J. Stypura 25, S. Babicz 25c, Fr. Miller 50c, B. Miller 10c, J. Sikorski 25c, J. Tama 5c. J. Bińkowski 25c, M. Kopacz 25c, J. Tokarz 10c, J. Goralewski 10c, P. Wasilewski 25c, A. Judkiewicz 25c, W. Marciniak 50c, M. Czajkowski 25c, M. Rosiński 50c, J. Lubiński 50c, K. Gawryla 50c, St. Kwiatkowski 25c, A. Bienkowski 25c, J. Srokosz 25c, J. Symula 5c, J. Cutkowski 25c, F. Janowski 50c, J. Nosarzewski 50c, N. Gutkowski 25c. Razem $15 80.

Z uszanowaniem,

Adam Pawłowski.

* Buffalo, N. Y. Troje dzieci M. Grzeli liczące 10, 7 i 3 lata wieku, zginęło w płomieniach w czasie pożaru dwupiętrowego budynku przy ulicy Leonard. Matkę tych dzieci i niemowlę dwudniowe wyniesiono z płonącego domu na materacach.

* Pittsburg, Pa. — Jedna znów więcej rodzina polska w Pittsburgu ma powód do pociechy i radości, bo znów jeden z młodych rodaków naszych dostąpił wielkiego zaszczytu zostania kapłanem. Tą szczęśliwą rodziną jest rodzina państwa Łozowskich, której krewny ks. Stanisław Łozowski otrzymał w tych dniach w Bostonie ostatnie święcenia kapłańskie.

Na uroczystość święceń udali się z Pittsburga do Bostonu: ob. Paweł Łozowski, rodzony brat nowego kapłana oraz p. Kanoza.

Ks. Łozowski ukończył szkoły w Europie, a studya teologiczne w Ameryce.

* Buffalo, N. Y. — Republikanie odnieśli ogromne zwycięstwo nad demokratami, co w znacznej mierze zawdzięczają polskim wyborcom, to też pomni obietnic przed wyborami, chcą im dotrzymać i po wyborach. I tak nowo obrany mayor miasta E. C. Knight zamianował klerkiem do licencyi młodego Franciszka Ruszkowicza.

Komisarz robót publicznych pan pułkownik Ward, również nie zapomni o Polakach i da jednemu miejsce jeneralnego inspektora ulic, a przy tem posady asystenta klerka na polskiej targowicy, tudzież nadzorcy w kąpielach będą obsadzone Polakami.

Przy wodociągach i innych robotach Polacy otrzymają kilka dość dobrze płatnych posad, a nadto wielu polskich robotników znajduje popłatne zajęcie przy publicznych robotach. Także i inni nowo obrani urzędnicy miejscy, w miarę możności i potrzeby, będą obsadzali urzędy Polakami.

* Milwaukee, Wis. — Państwo J. Lawińscy pogrążeni zostali w żałobę z powodu strasznego nieszczęścia jakie ich spotkało obecnie.

14 grudnia w południe pani Lawińska postawiła naczynie z kawą na stole, przy którym siedział ich dwuletni syn. Wypadkiem matka przewróciła naczynie i gorący war oblał dziecko. Pomimo natychmiastowej pomocy lekarskiej dziecię umarło. Zawiadomiony koroner przeprowadzi śledztwo.

Matki ostrożnie z dziećmi!

OŚWIATA.

Gdybyśmy się wszyscy mogli zebrać razem, a jeden z nas zapytał: bracia, czego nam brak w Stanach Zjednoczonych? nie wątpię, że wszyscy by jak jeden mąż krzyknęli, oświaty! a czem się gorliwie i najprzód zająć powinniśmy? szkołą, brzmiała by jednogłośna odpowiedź.

Tak jest kochani rodacy, bez oświaty nie ma przyszłości, a podstawą oświaty jest szkoła. Historya nas uczy, że trwałość i szczęście narodu zależy od oświaty szeroko rozpowszechnionej. W piętnastym i szesnastym stuleciu Polska należała do najbardziej oświeconych państw w Europie, była też potężną. Można też śmiało powiedzieć, że tam gdzie wszyscy lub choćby tylko znaczna większość, umieją czytać i pisać, tam — lud jest i musi być szczęśliwym. Weźmy dla przykładu górzystą Szwajcaryą. Jak tam cały naród żyje zasobnie, jak pięknie się ubiera w jak ślicznych i bogatych mieszka domach; — żebraka tam i na lekarstwo nie znajdziesz. A jaki to lud uczciwy jak to zgodnie żyje i jak rozumnie się rządzi! Maleńka Szwajcarya może być przykładem dla całego świata prawie. Zamieszkują kraj ten Niemcy, Francuzi i Włosi — żeby się oni tam w czem nie zgodzili — czego dobro ludu wymaga — tego nikt nie słyszał. Albo przyjrzyjmy się zimnej, skalistej Szwecyi. Lud tam dorodny, zdrowy i jak w Szwajcaryi żyje dobrze i szczęśliwie budząc podziw w przybyszach. A cóż by jedni i drudzy mieli bez oświaty? Co wyda nieurodzajna ziemia Szwecyi? — wszystko co ma, musieli wydrzeć pół martwej z zimna, dzikiej naturze.

A wiecież kochani czytelnicy ilu to ludzi w wymienionych państwach posiada elementarne wykształcenie? Wszyscy. Nie ma tam ani jednego człowieka na stu, któryby czytać i pisać nie umiał.

Gdybyśmy dalej robili przegląd państw europejskich, to zrobiła by się tabliczka — coraz mniej umiejących czytać, a coraz większe ubóstwo, aż doszlibyśmy do Rosyi, gdzie tylko 15 na stu jest czytających a kraj, choć bardzo wielki, jest obrazem niedoli i złej gospodarki. Ale, jeżeli wszystkie narody dbają o wykształcenie, to o ileż większy obowiązek cięży na nas, słabych i rozrzuconych, ciemnych a otoczonych ze wszystkich stron przemocą i zdradą wrogów!

Nas tylko oświata połączyć i wzmocnić może; nas tylko oświata podnieść może z upadku i wrócić nam dziedzictwo nasze, kraj nasz i nasze prawa.

A czy my cokolwiek dla oświaty robimy? Nic, lub prawie nic! Jednostki pracują i robią nieraz bardzo, bardzo wiele, ale to nie wystarcza!

Trzeba aby cały nasz ogół, a w pierwszym rzędzie, nasze towarzystwa gorliwie zajęły się sprawą oświaty. Praca ta może zmudna, ale jakaż szlachetna i owocna!

Czy zastanowił się kto kiedy, ilu też jest ludzi na koloniach czytujących książki? Z trudem by naliczył dziesięciu na stu, a może — jeszcze mniej.

Przyszłość nasza zależy od dzieci naszych, a cóż my dla tych dzieci robimy? Czy ogół kolonistów dba oto, aby dziatki umiały się pomodlić z książki i w dzień od pracy wolny coś pożytycznego przeczytać?

Ile to ogrodnik poświęca czasu, pamięci i pracy dla młodego drzewka! Sądzi w odpowiedniej chwili, ziemię pod każde drzewko inaczej uprawia, podlewa je, osłania je od zimna i chroni od spiekoty póki się nie przyjmie, podpiera je palikiem póki sił nie nabierze, a szczepi jaknajostrożniej i jak najlepszym gatunkiem, aby je uszlachetnić! A zawsze pamięta, żeby wszystko zrobić w porze właściwej.

Czy my choć cząstkę tej troskliwości ogrodnika stosujemy do naszych dzieci, czy otaczamy je opieką, czy zaszczepiamy w porę, w ich serca młodociane, bojaźń Bożą, miłość dla kraju i braci swoich? Nie — ale takie i zbieramy owoce, cierpkie i kwaśne, a najpierw kosztują je ci, co najwięcej grzeszyli niedbalstwem tj. rodzice.

Ileż to razy słyszałem narzekających rodziców "tu już taki kraj, że te dzieci dobrego słowa nikomu nie dadzą, rodziców za nic mają, nikomu sobie nic powiedzieć nie pozwolą" i tak dalej.

To nieprawda. Nie kraj temu winien ale rodzice, nie kraj temu winien ale ciemnota i niedbalstwo. Nie w Ameryce ale w każdym kraju tak się dzieje, gdzie rodzice o dziatwę nie dbają. O kuraka, cielę, prosiaka dba się tu więcej niż o dziecko. O zwierzęciu się pamięta "żeby ładnie wyglądało", o dziecku nic zgoła. Bardzo to jest dobrze, gdy gospodarz lub gospodyni dba o swój dobytek, bo to można sprzedać. Ale z dzieckiem jest inaczej, tu nie wystarcza aby dziecko dobrze wyglądało; ono przecież nie na sprzedaż, nie na mięso rośnie, ono ma duszę nieśmiertelną, bo człowiek na obraz i podobieństwo Boga stworzony! Niejeden ojciec myśli, że dziecko na to tylko rośnie, aby jak najprędzej poszło pracować do szapu. Owszem, jest to najpierwszym i świętym obowiązkiem dziecka pomagać rodzicom ze wszystkich sił swoich, ale i ojciec powinien pamiętać, że na tem nie kończą się obowiązki jego dzieci. Wszak syn wasz, to zarazem cząstka całego narodu, to przyszły obywatel kraju, powinien więc znać obowiązki i względem Boga, i rodziców swoich, i siebie samego i względem braci. A któż to wszystko dać jest dzieciom w stanie, kto obowiązany wszczepiać w młodą, duszę przymioty syna i obywatela? rodzice i szkoła.

Tej sprawy, kochani Rodacy, zapominać ani nawet odkładać się powinniśmy, bo jest ona bardzo pilną i niesłychanie ważną dla naszej przyszłości w Stanach Zjednoczonych.

Teorya i praktyka.

Ojciec. — Jasiu, daj żołnierzy Kaziowi. Wiesz, że zawsze starsi muszą ustępować młodszym.

Synek. — Zawsze tato to powtarza, ale sam nigdy mi nie ustępuje.

MOWA ORGANISTY

miana w czasie wesela wiejskiego przy odejściu państwa młodych do ślubu.

Stoję tu między wami, jak pasterz między stadem owiec, jak kozioł między główkami kapusty. Stoję tu wywyższony na tej ławie na kształt sokoła wzbitego w górę i spoglądam na was, jakby na drobne ptaszyny. I cóż więc? porazdziawialiście gęby, powytrzeszczaliście na mnie oczy, jak na raroga, ale powiedzcie, czy wy rozumiecie to, o czem ja wam mówić będę?... Oto mam państwu młodym nim pójdą do ślubu, wypalić perorę. Lecz znacież wy gawrony, co to jest ślub? umiecież wy pojąć co to jest "genus maculinum, praeteritum et supinum?"

Otóż to! wiem, że ani słowa żaden nie zrozumiał. Pić tylko, za łby się wodzić, nosy zbijać o ściany, walać się po ziemi; to jest wszystko, co wy umiecie. Ostatni grosz gotowiście zanieść do karczmy na gorzałkę, a jak organista przyjdzie do was, to nie macie za co kwarty miodu kupić!

O tempora! o mora! to się znaczy, że wy wszyscy osły jesteście. To powiedziawszy, tak dalej rzecz prowadzę. "Bona dies vel bonum mane", co po polsku tłómaczy się, że żona powinna być mężowi posłuszna, "et dormivisti bene", że mąż powinien na chleb pracować, bo otworzywszy gębę, nic ci w nią nie wleci, jak tylko komar albo mucha. Wreszcie bierzcie ze mnie przykład; ja choć mam więcej rozumu w palcach, aniżeli wy wszyscy w głowach, a przecież sam sobie muszę gnój wozić i orać w polu, bo inaczej umarłbym między wami z głodu.

Otóż to jest wszystko, co wam miałem powiedzieć. Pamiętajcie, że jeżeli moje słowa nie przylgną do waszych głów twardych, to wam kury wyduszą kuny, jastrząb porwie gąsięta, a wróble zjedzą pszenicę. A teraz, ty zacny panie młody i ty zacna panno młoda, idźcie i połączcie się na wieki.

Obyście się kochali, jak dwa gołąbeczki!
Oby wam się mnożyły, najmilsze dziateczki!
Oby wam nigdy wicher nie zrywał stodoły!
Obsię wam chowały i krowy i woły!
Obyście doczekali przychowku z cielątek!
Oby wam się rodziło po kopie prosiątek!
Oby wam krety w polu nie robiły szkody!
Oby wam nigdy w stawie nie zabrakło wody!
Obyście pełno mieli dobytku w oborze!
Pełno zboża w stodole, legumin w komorze!
A kiedy już te wszystkie zyskacie korzyście,
Nie zapomnijcie także i o organiście!

PERSONAL PAŁACOWY SUŁTANA.

7860 urzędników i służących pełni funkcye w Ildiz Kiosku. Jest tam: trzydziestu szambelanów, trzydziestu adjutantów i stu sekretarzy; trzydziestu mussahib'sów (urzędników, których jednym obowiązkiem rozweselać sułtana); trzydziestu dżibi-humajunów (urzędników do obrachowywania codziennych wydatków); trzydziestu dygnitarzy do zajmowania się garderobą jego sułtańskiej mości; pięćdziesięciu dygnitarzy do spisywania protokółów pod dygtandem mistrzów ceremonii; sześćdziesięciu lekarzy, trzydziestu aptekarzy, pięćdziesięciu łowców do grubego zwierza, trzydziestu strzelców do zabijania ptaków; trzydziestu kandildżisów (urzędników, strzegących lamp); trzydziestu chadandżisów, (urzędników do zapalania świec); 25 kalfmidzisów, których obowiązkiem jest gotować sułtanowi kawę; pięćdziesięciu kitobdżisów (bibliotekarzy); trzydziestu tłómaczów, obowiązanych przekładać sułtanowi wszystkie artykuły pism francuskich, angielskich i niemieckich, tyczące się Turcyi; stu dygnitarzy selambiku (salon przyjęć); stu dygnitarzy kilaru (stołu sułtańskiego); stu dygnitarzy, urzędników, stangretów, groomów dla obsługi stajen; tysiąc lokajów i komerdynerów, czterystu kucharzy i kuchcików, czterystu służących do noszenia półmisków do pałacu i oficyn pałacowych; czterystu kemedyantów, akrobatów, linoskoków itp.; trzystu ennuchów do haremu, pięćdziesięciu dekoratorów, pięćdziesięciu balwierzy, czterystu ogrodników; trzy tysiące niewiat w sułtańskiem ginecyum, małżonek, oddalisek, niewolnic itp.; dwudziestu tufandżisów i baldżisów, niosących siekiery stanowiących albańską straż sułtana przy ceremoniale selambiku; pięćdziesięciu akwejdżisów (wioślarzy), czterystu urzędników listy cywilnej itd. itd. Ogółem 7,860 personalu pałacowego.

AWANTURNICA "ARCYKSIĘŻNA KATARZYNA".

Z Berlina donoszą:

Przed kilku laty wzbudzała tu sensacyą sprawa sądowa, gdy przed kratkami stanęła oszustka, podając się za austryacką księżniczkę Katarzynę. Sądzono, że po rozprawie skończyła ona już swoją oszukańczą karyerę, gdy tymczasem znowu zajmować się nią muszą władze bezpieczeństwa. Sędzia śledczy sądu ziemiańskiego w Berlinie rozpisał właśnie listy gończe za niezamężną artystką, śpiewaczką aktorką, Anną Dobberstein, zwaną Rudiger, która przybierała sobie jeszcze i inne egzotyczne nazwiska, jak np. Katarzyna Tatiano, baranówna Rigeno, księżniczka Ghiks itp.

Specyalnością tej "arcyksiężniczki" było, przedstawiać się za odepchniętą przez książęcych krewnych ofiarę, która jednak w najbliższym czasie zostanie zrehabilitowaną i uzyska olbrzymią fortunę, aby tym sposobem wzbudzać zainteresowanie lekkomyślnych mężczyzn, których następnie wyzyskiwała w sposób bezwzględny. Matka oszustki grała rolę towarzyszki, jako hrabina Dubary, siostry były księżniczkami Maryanną i Elżbietą Ghika, żona robotnika zaś Herbst była jako zwykła panna Schultz, podawaną za lektorkę u żony rumuńskiego ambasadora w Berlinie. Najbardziej oszukanym był student, niejaki Rolow. Poznał on oszustkę, jako artystkę Tacianu i nawiązał z nią stosunek. Mimo to wierzył, że jest ona córką księcia Modeny, arcyksięcia austryackiego d'Este i księżny Adelgundy bawarskiej; opowiadał on nawet ojcu swojemu, kapitaliście Rolow'owi, że widział ją po raz pierwszy w książęcym powozie i że uratował jej życie, ochraniając ją od zamachu morderczego. Na skutek tego opowiadania ojciec Rolowa zdecydował się wynająć oszustce wielkie pańskie mieszkanie, w którem dla bezpieczeństwa księżniczki przeznaczył kilka pokoi dla syna. Syn sam spodziewał się przez małżeństwo otrzymać olbrzymi posag księżniczki i w tej nadziei zaofiarował swój majątek wynoszący 60 tysięcy marek.

Oprócz powyższej sztuczki, opowiadać ma awanturnica jeszcze za cały z szereg innych oszustw i wyłudzeń. W opisie jej osoby czytamy: Postać mała, smukła i piękna. Włosy nosi krótko strzyżone, koloru kasztanowatego.

Nie zabierze woda, nie spali ogień.

— Ile masz lat? — pytano się wieśniaka.

— Albo ja tam wiem... podobno 30, a może i 40.

— Jakto! więc dziesięć lat może być różnicy w twym wieku i ty nie wiesz tego?

— A proszę pana — odrzekł wieśniak — liczę moje pieniądze, owce, woły ale nigdy lat, gdyż tych nie zabierze mi woda, ani ogień nie spali.

Za blisko.

— Moja najdroższa Leokadyo, z tobą pójdę bodaj na kres świata!...

— O, ja nie jestem wymagająca... Dla mnie wystarczy podróż—do ołtarza!

— To trochę za blisko!

POSZUKIWANIA.

DZIEWCZYNA mówiąca dobrze po polsku i angielsku z ajdzie dobre zajęcie. Niech się zgłosi pod No. 521 Sacramento ave., pomiędzy 1 a 2 godziną po południu w tym tygodniu. (x)

Baz. Marshal, przebywający od trzech lat w Ameryce, poszukiwany jest przez swego szwagra Wojciecha Filipiak, 440 Jefferson st., Chicago, Ill.

Jan Zabielski pochodzący z Ostrołęki, gub. łomżyńskiej, poszukiwany jest przez Antoniego Czekalskiego 1406—2 ave., Beaver Falls, Pa.

Jakób Hardwig, mieszkający przed 10 laty ze mną w Marinette, Wis., raczy mi sam lub ktoby o nim wiedział podać jego adres. T. Dorobkowski, 55 N. 10 st., Brooklyn, E. D. N. Y.

Poszukuję pracy w słodowni. Pracowałem w tym zawodzie przeszło trzy lata. Ktoby z łaskawych rodaków wiedział o podobnem zajęciu raczy mi donieść pod adresem: Józef Bender, 750 W. 17th st., Chicago, Ill. (50-52)

KTO CHCE jechać do Europy chce po kilka godzin dziennie lekko na okręcie pracować ten może zajechać do Hamburga za $8,00. Interesowani niech się zgłoszą do: Isydor Herz, 443 West 13 st., New York City. (50—1)

MĘŻCZYZN potrzeba. Odsyłamy mężczyzn z New Yorku na pocztowych okrętach do Hamburga lub Bremen, za cenę $8.00, jeżeli chcą pracować na okręcie przy lekkiej robocie przez 3 do 4 godzin dziennie. Zgłosić się albo pisać należy do: International Shipping Office, 5 Clinton st., lub 73 West st., New York. (x)

Ksawery Dopkowski poszukiwany jest w ważnym interesie przez swego brata Wawrzyna Dopkowskiego, 574 Mill st., Central Falls, R. I.

Antoni Korpalski i Józef Pochsiński z Dobrzyna w Królestwie Polskiem, poszukiwani są przez Konstantego Korpalskiego, lb. 278 Three River, Mass.

Jan Ruj, z powiatu Ropczyce, wsi Olszowa w Galicyi, poszukuje swej ciotki Rozalii Czerwińskiej, która ma przebywać w Buffalo, N. Y. Ktoby o niej wiedział lub ona sama raczy mi donieść pod adresem: Jan Ruj, box 32, Wenham Depot, Mass. (51—2)

Jan Rozembargier poszukiwany jest przez swego znajomego B. Szupnoskiego 403 W. 4th st., Mt. Carmel, Pa.

Kawaler poszukuje towarzyszki życia, liczącej 20 do 24 lat. Nie wymagam majątku, ale musi być dobrą Polką. Jestem farmerem, liczę 28 lat. Interesowane raczą nadesłać swą fotografię pod adresem: Ant. Napora, Cambell station, Santa Clara, California.

MĘŻCZYŹNI! Jeżeli chcecie jechać do starego kraju, a chcecie robić kilka godzin dziennie przy lekkiej robocie na pospiesznym okręcie, to możecie jechać do Hamburga i Bremen za 7 dol. Okręta odchodzą w każdy wtorek, czwartek i sobotę. Piszcie do Isydor Herz. Austro-Russian Bank, 443 West 13th st., New York. (x)

Ignacy i Franciszek Kaczmarek, poszukiwani są przez swego ojca Mikołaja Kaczmarek 88 Livingstone ave., Detroit, Mich.

Jan Brozyna z Galicyi poszukiwany jest przez swego brata Andrzeja Brozyna, 774 W. M st., Plymouth, Pa.

Stanisław i Konstanty Olszewscy, pochodzący z gub. Grodzińskiej, pow. Białystok, poszukiwani są przez swego znajomego Antoniego Scepańskiego, 81 Millber st., Worcester, Mass.

Niżej podpisany poszukuje swych rodaków pochodzących z wioski Pięcskowa, Wiel. Ks. Poznańskiego, w bardzo ważnym interesie. Adres mój: F. Niklewics, Pulaski, P. O. Brown Co., Wis.

Stanisław Jankowski i Antoni Karczewski poszukiwani są przez Stefana Perczyńskiego 923 Brown st., Sault Ste Marie, Mich.

Tomasz Gogolewski, pochodzący z gub. Płockiej, przebywający w Ameryce około 20 lat, poszukiwany jest przez swego krewnego, Władysława Gutowskiego, 210 Stamson st., Herkimer, N. Y.

Antoni i Filp Laryś pochodzący z Galicyi, pow. Łańcut, poczta Leżajsk, wsi Staremiasto, poszkiwani są przez Antoniego Szewczyk, Minersville, Pa.

☛ G. Sadowski raczy się zgłosić po przesyłkę na pocztę w Elizabeth, N. Y., lub wysłać 6c w znaczkach pocztowych i podać swój adres.

Piotr i Józef Szpyrka, pochodzący z Galicyi a pracujący w Chicago w fabryce McCormicka, poszukiwani są przez swego brata ciotecznego Jana Germała, Ashton, Nebr.

Wiadomości Chicagoskie.

— **W hali szkolnej przy** kościele św. Trójcy odbył się w czwartek mityng przestawicieli różnych organizacyi, którzy wybrali z pośród siebie komitet, złożony z członków różnych narodowych i katolickich stowarzyszeń, mający urządzić manifestacyę polską w śródmieściu, w myśl rozporządzeń komitetu, wybranego w zeszły poniedziałek. Komitet wybrany w czwartek składa się z następujących członków:

Ze Związku Nar. Pol. trzech pp. Heliński, Czarnecki i Rokosz; ze Zjednoczenia P. R. K. trzech, pp. Piotrowski, Szopiński i Ign. Kowalski; ze Zjedn. M. B. Częst. p. F. Kamiński; Zw. Polek pani Chmielińska; Zw. Młodzieży, p. St. Sass; ze Zw. Spiewaków Węglerski; z drugiego Zw. Spiewaków p. L. Schultz, a ze Zw. Sokołów p. E. W. Reichel.

Komitet ten ma zebrać fundusze a skoro to będzie miał w ręku, komitet główny zajmie się zwołaniem wiecu w Auditorium lub w jakiej innej hali.

— **W gmachu "Chambers** of Commmerce" znajdowali się w klatce elewatoru czterej mężczyźni. Na wysokości 12 piętra zerwała się linia i klatka z pasażerami runęła w przepaść. Zdawało się, że wszyscy zabiją się, tymczasem żaden z nich nie odniósł ciężkich uszkodzeń ciała.

— **550 klerków musiał** tutejszy poczmistrz przybrać extra do pomocy, ażeby podołać zadaniu wysyłania i doręczenia wszystkich posylek, gromadzących się z okazazyi świąt w urzędzie pocztowym. Przez departament ekspedecyjny przeszlo 839,000 listów, 174 000 cyrkularzy, 175,000 funtów posyłek pocztowych drugiej klasy, 89,000 funtów paczek z towarami. Wozy pocztowe nie spóźniły się ani razu na pociągi kolejowe.

— **$10,000 odszkodowania** przyznał sąd pannie Florence Portier, od kompanii Union Traction. Panna Portier wypadła z tramwaju i została przejechaną.

— **Komisarze służby cywilnej** postanowili, ażeby 15 stycznia odbył się egzamin kandydatów na urzędy inspektorów policyi. Do egzaminu może być dopuszczonych tylko 13 kapitanów, służących w tej randze przynajmniej od roku. Trzej kapitani, którzy złożą najlepszy egzamin, będą umieszczeni na czele listy kandydatów na urzędy, zajmowane przez Kalasa, Hartnetta i Heidelmeiera.

— **W dystrykcie rzezalń,** w zakładzie American Bridge Co. stało przeszło 20 robotników pod windą, ciągnącą w górę belkę żelazną, ciężką 20 ton. Gdy belka była na wysokości 25 stóp, zerwały się łańcuchy, ciężar runął na ziemię, przygniatając i miażdżąc trzech robotników: 40 letniego Johna Szwan, 38 letniego Johna Crawen i 28 letniego Alberta Rackow. Czterej inni robotnicy, a mianowicie Peter Hogan, John Doyle, Charles Warner i John Murray są ciężko ranieni przez spadający łańcuch, albo przez mniejsze kawały żelaza. Ranionych odesłano do szpitala Mercy.

— **Sprawa wrzesińska** nie schodzi z porządku dziennego. Nie tylko w starym kraju, ale i tu zbierają się Polacy, aby na mityngach zaprotestować publicznie przeciw nikczemnemu postępowaniu urzędników pruskich. Tak w parafii św. Stan. Kostki zebrali się reprezentanci przeszło 30stu towarzystw i w rezolucyi przyjętej potępili jednogłośnie Prusaków i wyrazili serdeczne współrzucie wrzesińskim ofiarom pruskiego systemu szkolnego i pruskiego sądownictwa.

— **W piątek rano spalił** się dom dwupiętrowy na rogu ulic Randolph i Market. Strata wynosi $10,000.

— **Johan Lafflin był** zatrudniony na dachu wieży kościelnej, na rogu Artesian i Potomac ave. Towarzysze Lafflina usłyszeli trzask rusztowania, rozpaczliwy krzyk człowieka, któremu groziło stoczenie się w przepaść 158 stóp głęboką, na kamienny bruk chodnika. Wtem spostrzeżono, że Lafflin uchwycił się rynny i zawisł w powietrzu, trzymając się konwulsyjnie tej ostatniej deski ratunku. Pospieszono mu na pomoc i zarzucono mu na ciało pętlicę liny, gdy nieszczęśliwemu zaczęły omdlewać zakrwawione ręce, gdy tuż miał runąć na bruk i rozbić się na miejscu. Wciągnięto go tezaz w górę i umieszczono na rusztowaniu, gdzie dopiero po dłuższym przeciągu czasu odzyskał przytomność.

— **W 6 piętrowym budynku** mieszkalnym Alexandria, na rogu Boven i Cottage Grove aves., powstał pożar w nocy z niedzieli na poniedziałek od zapalenia się drzewka gwiazdkowego i zniszczył cały budynek. Mieszkańcy w liczbie 70, zaskoczeni szybko rozszerzającym się pożarem rzucili się z popłochem na korytarze i schody, które paliły się już na dobre. Wielu ludzi pakaleczyło się i poparzyło; gdyby nie pomoc strażaków, wielu byłoby zginęło w płomieniach. Straty wynoszą $100,-000.

— **W zeszłym tygodniu** 7 klerków z seminarym St. Francis Wis., otrzymło mniejsze święcenie. Udzielił ich ks. biskup Muldoon, w katedrze w Chicago — między nimi odebrali owe święcenia następujący Polacy: Karol Swoboda dla dyecezyi Marquette, Mich., Franciszek Pottok dla dyecezyi Detroit oraz Aleksander Kubiak dla archy dyecezyi Chicago.

— **Bank tutejszy First** National wystawi nową wieżę Babel w środku miasta. Będzie to budynek dwa razy tak wysoki, jak Masonic Temple. Koszta pudowy obliczone są na $5,000,000. Roboty rozpoczną się z dniem 1 maja.

— **Zgorzał tu spichlerz** A. F. Muellera znajdujący się przy 55 ulicy. Kilka tysięcy buszli spaliło się. Straty wynoszą $200,000.

— **Skutkiem pęknięcia** rury gazowej pod szynkiem L. Walace, pn. 253 N. Clark st., nastąpiła eksplozya, która w szynku zrządziła wielką szkodę. Potukły się wszystkie szyby, lustra i stojące na pułkach butelki. Oderwano przed domem chodniki i palący gaz wznosił się wysoko w górę, ku niemałej uciesze gawiedzi, której radość trwała przez półtory godziny. Przysłani przez rząd gazowni ludzie zakręcili gaz w głównej rurze i przed szynkiem Walace zapanowała ciemność. Mieszkańcy na górnych piętrach domu nieponieśli żadnej straty. Doznali tylko nie małego strachu.

— **Firma Friends ofiarowała** 5 procent ze sprzedaży w czasie przedświątecznym na ofiary wrzesińskie. Zebrała się w ten sposób suma $22,85. Pan Friend jest Czechem.

— **W teatrze Hopkinsa** odgrywaną będzie w następnym tygodniu jedna z najlepszych sztuk historycznych. "Robert Eermert". Jest to sztuka dramatyczna, która niewątpliwie zwabi do naszego teatru liczną publiczność. Pomiędzy antraktami przedstawiane będą obrazy za pomocą elektryczności. Ceny przystępne. Teatr pierwszorzędny.

— **W niedzielę rano** opuścił nasze miasto pociąg osobowy kolei Chicago & Nortwestern i najechał na pociąg ciężarowy około Malta, Ill. Pędząc szybkością 60 mil na godzinę, uderzył w lokomotywę pociągu ciężarowego z taką siłą, że obydwie lokomotywy rozleciały się w kawałki i kilka wagonów zostało podruzgotanych.

35 pasażerów odniosło straszne pokaleczenia i 4 z nich niebawem wyzionęło ducha. Od lokomotywy zajęły się wagony i uległy prawie zupełnie płomieniom. Przyczyną tego nieszczęścia było złe ustawienie zwrotnicy. Ranionych przywieziono specyalnym pociągiem do Chicago i kilku z nich niebawem umrze.

Drobne Wiadomości.

— Chiński rząd zamierza zamianować jakiegoś Amerykanina doradzcą zagranicznym rządu z pensyą $15,000 rocznie.

— W Brooklynie spaliła się fabryka Williama Zeppa. Szkodę obliczają na $50,000.

— Zawieruchy śnieżne zrządziły znczne szkody w stanach północno-zachodnich, a zwłaszcza na wybrzeżu stanu Washington i w wielu miejscach pozrywały druty telegraficzne.

—W Philadelphii stanąć ma niebawem wielki dworzec kolejowy kosztem 20 milionów dolarów.

— Rabusie wdarli się na pocztę w Coldwater, Miss., i wysadziwszy kasę ogniotrwałą dynamitem, zabrali $500 w pieniądzach i znaczkach pocztowych.

— W Calvert, Tex., zniszczył pożar kilkadziesiąt budynków. Strata wynosi $15,-000. Dwie osoby zginęły w pożarze.

— W Charleston, Mass., został stracony w krześle elektrycznem Franciszek Umilan, za morderstwo Kazimierza Gędruszka w Grudniu 1899 roku.

— W Hongston, Tex., zgorzała fabryka kompanii Southern Pacific Co. Straty liczą na $100,000.

Krwawe święta.

DALLAS, Tex., 27 grudnia. — Święta Bożego Narodzenia w Texas krwawo się zaznaczyły w pamięci tamtejszych mieszkańców. Niemal co kilka mil znachodzono zwłoki zamordowanych. Koło Plano znaleziono zwłoki białego Franka Catona; zdaje się, że padł on ofiarą osobistej zemsty.

W Nacogdoches zastrzelono negra. Kuzyn zastrzelonego chcąc pomścić się na niewiadomym sprawcy zbrodni, strzelił do tłumu ludzi i trzech ranił.

Również z innych miejscowości donoszą o licznych morderstwach, jakich się tam dopuszczono podczas świątecznych dni.

LISTY POLSKIE NA POCZCIE

70 Bienkowski T	213 Matuszkiewicz
75 Botulińska L	216 Mekowski J
79 Brzoskowski J	222 Michalowski J
82 Budzikowna E	227 Mroczka J
91 Ebochotowska P	245 Dbrotka E
92 Echon A	244 Drlowski J
96 Czerlianis J	246 Dalol P
108 Dugos J	258 Pachowski J
110 Sutkowski M	263 Maraskiewicz F
114 Dworek P	299 Skarbek F
116 Dykas A	313 Szadziwics M
156 Jablonowski Z	322 Tokarczyk K
158 'aniszewski J	324 Topalska K
166 Jurkowski W	326 Tragasz S
179 Klisiak A	328 Turkiewicz T
182 Knoszkowska M	333 Uroda P
189 Kowalkowska J	340 Maszak W
190 Kotewicz K	347 Wienbicki W
188 Kurowski L	351 Wronicki Z

CENY TARGOWE

CHICAGO, 1 Stycznia, 1902.

MĄKA: beczka	
Zimowa patens	3.60—3.70
Straights	3.40—3 50
Najlepsza wiosenna	4.30
Twarda patents	3.60—3.80
Miękka	3.45—3 55
Żytnia biała	2.70—2.90
PSZENICA ZIMOWA (buszel)	
No. 2 czerwona	84
No. 3 czerwona	81½
PSZENICA WIOSENNA (buszel)	
Nr. 2. Northern	76—76¾
No. 1. "	77
No. 3.	75
No. 4.	63—62½
KUKURYDZA (buszel)	
No. 2 żółta	68½
No. 3. żółta	64—65
No. 3	66½
No. 3 biała	65—65½
No. 4	61—64¾
No. 3 żółta	65—66
Niesortowana	62
OWIES (buszel)	
No. 4	45—47½
No. 4 biały	41—41½
No. 3	46—48½
No. 3 biały	47½—48¾
No. 2	46 48
No. 2 biały	48—48½
ŻYTO (buszel)	
No. 2	64
No. 3	63½
No. 4	62
Niesortowane	63
Jęczmień (buszel)	51—60
SIANO (100 funtów)	
Wyborna tymotka	13.50—14.25
No. 1	12.50—13.00
No. 2	11.75—12.00
Niesortowana	11.00—12 00
Iowa	12.50
Nebraska	12.50
Miejscowa	9.00
PRODUKTA MLECZNE:	
Ser Young America	10
Ser twins	9—9½
Ser brick	10
Masło śmietankowe	23½
Firsts	21—22
Seconds	15—17
Dairies	19—20
Jaja, (tuzin)	24 - 25
Niesortowane	20 - 21
DRÓB (funt)	
Kury	4—7
Indyki	6—7
Kurczęta	6—8
Kaczki	9—10
Gęsi tuzin	4.00—6.50
RYBY (funt)	
Black Bass	12 —13
Karpie	1½—2
Szczupaki	5—6
Węgorze	6—8
Okonie	3—4
OWOCE:	
Jabłka, (beczka)	3.00—4.00
Cytryny, (pudło)	2.50—3 25
Pomarańcze (pudło)	2.50—3 25
Banany (Pęk)	1.00—1.50
JARZYNY:	
Selery (pęk)	35—50
Ogórki (tuzin)	60—75
Kapusta (100 główek)	3.00—5.00
Cebula (buszel)	1.50
Pomidory (buszel)	50— 75
Kartofle (buszel)	73—83